

Saulėta, dieną 80°, naktį 65.
Saulė teka 6:31, leidžiasi 6:59

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Rugsėjo-September 18 d., 1972 m.

Kaina 15c

220

NAUJAS IZRAELITU PUOLIMAS LIBANE

OPOZICIJA MASKVOS REŽIMUI

"New York Times Magazine", savaitinis žurnalas, š. m. rugsėjo 10 d. laidoje įdėjo svarbų Anatole Shub straipsnį apie pasipriešinimo sovietams judėjimo didėjimą ir sovietų represijas, atsaką. Autorius pirmiausia nurodė į š. m. birželio 21 d. įvykį, kai buvo suimtas vienas žymiausių pasipriešinimo režimui veikėjų — Petras Jakir. Jo suėmimas žymi pasikeitusią režimo laikyseną — smūgių ideologiniams priešams kryptimi.

Toji pasmarkejusi kova, kurią veda sovietų žvalgyba — KGB — prasidėjusi praėjusią žiemą ir kokių laipsnį ji pasiekė — dabar sunku numatyti. Autorius mano, kad režimas pasiryžęs atsikratyti ypač intelektualų — pasipriešinimo veikėjų (vad. dissidents). Turima žinių, kad tik Ukrainoje suimta daugiau kaip šimtas intelektualų.

A. Shub, pernai daug rašęs "The Washington Post" dienraštyje ir apie Lietuvą, Kudirka, toliau nurodė į Sovietijoje vis plintančią pogrindžio spaudą — vadinamą "samizdat" leidinius. Dauguma jų spausdinama ant piono popieriaus, kai kurie jų pasiekia ir Vakarų. Kai anksčiau tie leidiniai turėjo daugiau nepolitinių, bet kultūros gyvenimą apžvelgiantį pobūdį, tai maždaug po metų ar dvejų Chruščiova pašalinus tie leidiniai virto vis labiau politiniais.

Apie tų leidinių — politinių — apimtį gali liudyti kad ir radijo siųstuvo Liberty, Miunchene, archyvas — nuo 1968 m. ten surinkta, "Vakarų" pasiekusių, daugiau kaip 2,000 dokumentų ir jie sudaro net daugiau kaip 12,000 puslapių.

Sovietų spauda, ligšiol bandžiusi sudaryti įspūdį, kad tokių leidinių net nesą, pastaruoju metu jau viešai prisipažįsta — jie net plačiai pasklidę krašte... KGB š. m. sausio mėn. vykdė kratas, tačiau pats žymiausias tų leidinių — "Paskutinių įvykių kronika" — ne taip seniai išleido Kronikos 24 ir 25 laidas ir jos, nors ir kiek pavėluotai, pasiekė ir Vakarų.

Jei režimas vis labiau smogia tiems veikėjams, tai, iš kitos pusės, ir jie vis labiau kritiškai pasisako prieš režimą ir kelia vis naujus klausimus. Pvz., leidiniai vis daugiau svarsto ūkinius klausimus ir ypač nuo 1970 m. pabaigoje vykusius riaušius Lenkijoje.

Be to, "Samizdat" leidiniai vis daugiau savo turinį vietos bei reikšmės skiria ir ne tik Maskvai, bet ir kitoms sovietų imperijos sritims — pvz. nerusiškos Baltijos respublikoms. 17 Latvijos komunistų laiškų paskelbimas buvo pirmoji tokio dėmesio apraiška.

Sėkė įvykiai Lietuvoje. Pasak autorius "protestų Lietuvoje" judėjimas gali būti pats sunkiausias Brežnevui bei jo sekr. sudoroti. Nors Lietuva — mažas kraštas, tačiau tautinis, nacionalistinis judėjimas pasirodė esąs pats stipriausias šiuo laikmečiu ir patraukias vis didesnes masių simpatijas... Kas vyksta Lietuvoje, netenka abejoti, labai atidžiai sekama žymiai daugiau gyventojų turinčioje Ukrainos ir centrinės Azijos mahometonų respublikose.

Tie leidiniai, pats pasipriešinimo judėjimas — labai Kremliui nemalonūs. Pasak Shub, Brežnevas su savo draugais nenorėtų grįžti prie Stalinaiškuoju nuožmaus teroro metodų ir belieka spėlioti, ar režimas sugebės ilgesnį laiką reikšti kiek abejingas nuotaikas judėjimo atžvil-

Popiežius Paulius panaikino tonsūrą

ROMA. — Popiežius Paulius įsakė panaikinti tonsūrą — apskritą plaukų išskutimą iš katalikų dvasiškių pakaušio, kuris žinomas jau nuo 15 šimtmečio. Kai kurie vienuolynai visai nuskusdavo savo vienuolių galvas, palikdami tik ratą plaukų pakraščiuose. Tas nuskutimas irgi būdavo vadinamas tonsūra. Ir ateityje, jei kurie vienuolynai norės laikytis senų papročių, jie galės, tačiau tonsūra nebus privaloma nei klierikams nei kunigams.

Vatikano laikraštis "L'Osservatore Romano" rašo, kad tonsūra paskutiniu laiku nebereikė "pasaulyje išsižadėjimo" ir nebeteiko savo svarbos, likdama tik tuščia ceremonija.

Vatikane buvo pastebėta, kad tonsūra atstumia jaunus vyrus nuo kunigystės, kaip žinoma, šiais laikais plaukams skiriama didelė svarba jaunimo tarpe.

Derybos su rusais trim frontais

WASHINGTONAS. — Grįžęs iš Maskvos prezidento patarėjas Kissinger painformavo prezidentą, o vėliau susitiko su reporteriais, kuriems papasakojo apie derybų turinį. Šią savaitę iš Maskvos į Washingtoną atskrenda trys sovietų delegacijos. Viena derės dėl senų "lend-lease" skolų, antra — derės dėl Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos sutarties ir trečia — dėl laivininkystės klausimų.

Kissingeris pareiškė nuomonę, kad per porą savaičių bus pasiektas susitarimas visose srityse. Jis Maskvoje pajutęs norą susitarti. Jo pasikalbėjimai su sovietų vadais buvę atviri, pripažįstant, kad susitarimas būtų naudingas abiem šalims.

WASHINGTONAS. — Senatas priėmė pasiūlymą įsteigti komisiją, kuri peržiūrėtų Amerikos atstovavimo Olimpiadose organizavimą ir vadovavimą. Prie įstatymo, kuris skiria 15 mil. dol. 1976 metų žiemos žaidimų Denveryje, Colorado įrengimų statybai, sen. John Tunney iš Kalifornijos pasiūlė papildymą, kuris susirūpintų tinkamu JAV dalyvavimu Olimpiadose.

NEW YORKAS. — Prezidentas Nixonas į JAV Jungtinių Tautų delegaciją paskyrė pirmą kartą Puerto Rico politike, dar vyksita Lietuvoje, netenka abejoti, labai atidžiai sekama žymiai daugiau gyventojų turinčioje Ukrainos ir centrinės Azijos mahometonų respublikose.

Tie leidiniai, pats pasipriešinimo judėjimas — labai Kremliui nemalonūs. Pasak Shub, Brežnevas su savo draugais nenorėtų grįžti prie Stalinaiškuoju nuožmaus teroro metodų ir belieka spėlioti, ar režimas sugebės ilgesnį laiką reikšti kiek abejingas nuotaikas judėjimo atžvil-

Demokratų partijos kandidatas į viceprezidentus Sargent Shriver daug važinėja po visą Ameriką sakdamas kalbas. Šalia jo šioje nuotraukoje, Bostone, stovi jo svainis sen. Edward Kennedy.

KROATAI ŠVEDIJOJ IŠVADAVO SAVO DRAUGUS IR PASIDAVĖ ISPANIJOJE

MADRIDAS. — Kroatai, gyvenantieji laisvajame pasaulyje, griebėsi teroro savo kovoje prieš nekenciamą serbų komunistų režimą Jugoslavijoje. Penktadienį trys ginkluoti kroatai pagrobė švedijos keleivinį lėktuvą ir grasindami susprogdinti 81 keleivį, pareikalavo, kad švedų vyriausybė paleistų iš kalėjimų 7 kroatų, kurie atlieka bausmę už Jugoslavijos ambasadoriaus nužudymą pernai. Švedų vyriausybė apsvačiusi padėtį, nutarė kroatų reikalavimą patenkinti. Ji atvežė iš trijų švedijos kalėjimų septynis kroatų. Kiti du kroatai atsisakė būti "išvaduojami" ir toliau liko kalėjime.

Kroatai teroristai, išvadavę savo draugus, įsakė lakūnui skristi į Ispaniją. Jie žadėjo čia pasiimti daugiau kuro ir skristi į kitą valstybę, tačiau nepasakė kur. Ispanijoje policija apsupo aerodromą, o valdžios pareigūnai pranešė kroatams, kad valdžia neduos jiems politinės globos. Pamatę savo beviltišką padėtį kroatai pasidavė ispanų policijai.

Jugoslavijos valdžia, sužinojusi apie švedų lėktuvo pagrobimą, griežtai pareikalavo švedų, kad ji sugautų iš kalėjimo paleistus kroatų ir nubaustų lėktuvo pagrobėjus.

Ispania pažadėjo švedijai netik sugrąžinti 100,000 dol. kuriuos kroatai išreikalavo iš švedų vyriausybės kartu su kaliniais, bet taip pat, pažadėjo atiduoti ir visus kroatus.

Kroatų "uosta" organizacija veikliai kovoja už savo tikslus — nepriklausomą, demokratišką Kroatiją. Organizacijos nariai pagarsėja savo radikaliais, karštais žiūriais, veiksmais. Dvasiausias kroatų žygis buvo 19 jaunų vyrų atvykimas į Jugoslaviją revoliucijos pradėti. Visi 19 žuvo kovose su jugoslavų milicija. Ta kroatų grupė į Jugoslaviją buvo atvykusi iš Australijos.

Sidnėjeje policija ieško moters, kuri paliko bombą jugoslavų įmonėje. Sprogimas buvo sužeista 16 asmenų.

"Pravda" skelbia karą religijai

MASKVA. — Sovietų komunistų partijos organas "Pravda" nuo bulvių ir javų nukreipė dėmesį į religiją, parašydamas vedamąjį. Jame reikalaujama atnaujinti visas pastangas religiniams sentimentams sunaikinti Sovietų Sąjungoje.

Dabar esą taip, kad net partijos nariai dalyvauja religinėse ceremonijose. "Kiekvienas komunistas turi būti kovojantis ateistas", sako laikraštis. Religija esanti viena stipriausių praeities atgavimų.

Naujieji Vliko Valdybos nariai

Vytautas Bronislavas gimęs 1946 m. vasario 7 d. Tiubingene, Vokietijoje. 1967 m. baigė civilinę inžinierių bakalauro laipsnį. 1969 m. Brooklyno Politechnikos Institute gavo magistro laipsnį. Baigęs lituanistinę Maironio vardo mokyklą Brooklyne. Priklauso ateitininkams, tebedirba Liet. Bendruomenėje, priklauso Lietuvos Vydams, Inžinierių Sąjungai, kelis kartus buvo Apreiškimo parapijos choro pirmininku, dalyvavo New Yorko vyrų chore, tautinių šokių šatrija dalyvis. Aktyviai dirbo pirmame ir antrame Pasaulio Liet. Jaunimo kongresuose.

Mokyklose dėstė matematiką, dabar dirba New Yorko inžinierių firmoje. Lankėsi Europoje, Japonijoje ir Australijoje. Antanas Vytautas Razgaitis gimęs 1947 m. birželio 15 d. Ziuriche, Šveicarijoje. Studijavo matematiką 1965-69 m. Clevelande state universitete, kur gavo bakalauro laipsnį. 1971 m. gavo matematikos magistro laipsnį Ohio valstijos universitete, 1969-1972 m. dėstė matematiką Ohio valst. universitete, Broektone ir Brooklyn, Queens mokyklose.

Visuomeninėje veikloje: dviejose vienerių metų kadencijose Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininko pareigas, išrinktas į Ateitininkų Federacijos Tarybą. Penkerius metus "Grandnėlės" dalyvis, atstovavo New Yorko jaunimą Antrajame Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese.

TEL AVIVAS. — Tarp žuvusių Muenchene Izraelio sportininkų buvo Elezzer Halfin, 24 m. imtininkas, kuris į Izraelį prieš 4 metus atvažiavo iš Latvijos.

Londono lenkų užuojauta Lietuvai

Lenkų-ukrainiečių sąjunga Londone neseniai viešai pasmerkė sovietų priespaudą bei jos metodus Lietuvoje. Lenkų laikraštis Londone "Tydzien Polski" š. m. rugpj. 12 laidoje paskelbė sąjungos pareiškimą.

Nurodyta į pavertusių tautų kovą dėl laisvės ir ryšium su pasaulio pasklidusiomis žiniomis apie lietuvių tautos protestus sąjunga pasmerkė sovietų naudojimą Lietuvoje metodus — persekiojant tikėjimą, pažeidžiant sąžinę, įsitikinimų laisvę, paduigiant tautos bei paskiro žmogaus laisves. Sąjunga savo pareiškime pažymėjo: "mes reikiame nuostabą, stebėdami kovotojų Lietuvoje pasiėvntimo dvasią bei didvyrišką laikyseną ir mes esame giliai įsitikinę, kad lietuvių tauta išters priespaudą, persekiojimus ir sulauks valandos, kai jai bus suteikta vieta būsimos demokratinės bei apjungtos Europos laisvę bei lygių tautų šeimoje". (E)

BONA. — Trys vokiečiai advokatai, kuriems pavesta ginti arabus teroristus, kurie kaltinami izraelių sportininkų nužudymu, atsisako nuo šios bylos ir prašo juos atleisti.

Vokietijos kalėjimuose laikomi trys arabai teroristai, kurie dalyvavo Izraelio sportininkų išžudyme Muenchene. Iš kairės Abed Kair Al Dnaby, Ibrahim Mosoud Badnar ir Samer Mohamed Abdulah. Vienam jų ligoninėje teko nuplauti susiūdytą sužeistą koją. Kaltinamuosius arabus teisme gins Tuniso advokatas Ben Ammar, kuris jau atvyko į Muencheną, tačiau teismas prasidės tik metų pabaigoje.

ŠI KARTĄ ISIKIŠO LIBANO KARIAI

TEL AVIVAS. — Stiprios Izraelio jėgos: šarvuotieji, pėstininkai ir aviacija puolė šeštadienį kaimyninį Libaną ir įvygiavo į vidų net 14 mylių. Libano žiniomis, puolime dalyvavo 60 Izraelio kovos lėktuvų. Izraelio žygis buvo nukreiptas prieš tuos arabų kaimus, kuriuose, turimomis žiniomis, prisilaiko palestiniečiai partizanai. Šimtai namų buvo susprogdinti 13-koje kaimų. Izraelio pranešimas sako, kad Libano kariuomenė įsikišo į izraelių akciją prieš palestiniečius ir gavo smūgį. Libanas pranešė, kad 17 jo karių žuvo kovose ir 7 buvo sužeisti, žuvę ir 8 civiliai. Libanas netekęs trijų tankų, vieno šarvuotio ir trijų priešlėktuvinių pabūklų.

Straipsnis apie padėtį Estijoje

Londono "The Times" dienraštis š. m. rugsėjo 4 d. paskelbė estų kilmės autoriaus Hillar Kallar straipsnį apie dabartinę padėtį Estijoje bei pateikė kiek palyginimų su padėtimi Lietuvoje.

Esą, dabar pastebina daug rusų Estijos miestuose. Tai ypatinai ryšku vasaros metu, kai rusų turistų tiesiog kibnda Talline ar vasarvietėse, net ir kaime.

Autoriaus nuomone, Estijai rusai teikia daugiau laisvės kitose srityse, daugiau kaip kitose Baltijos respublikose. Esą, sovietų įstaigos rimtai susikirto su Romos katalikų Bažnyčia Lietuvoje — čia ji sutampa su tautinių judėjimų. Lietuviai semiasi "jėgos iš "lietuvių imperijos viduramžiais laikmečio bei iš jų įsidėmėtų didžiųjų kunigaikščių".

Autorius pasakoja ir apie tautinį pasipriešinimą Estijoje, priešrusišką nuotaiką. Jos skirtingos su Lietuva palyginus. Tiesa, pernai, kai čekai sumušė sovietų hockey komandą, estai studentai dalyvavo demonstracijose, reikšdami pasitenkinimą. Pagal suomių šaltinius, kiek studentų buvo pašalinta, tačiau tai buvęs daug švelnesnis reagavimas, palyginus su lietuvių studentų gausiais suėmimais, demonstracijoms Kaune, š. m. gegužės mėn. įvykus. (E)

Kancleris siekia naujų rinkimų

BONA. — Šią savaitę V. Vokietijos koalicinė vyriausybė gali netekti parlamento pasitikėjimo. Sakoma, kad pats kancleris Brandtas planuoja tokį žingsnį, kad galėtų skelbti naujo parlamento rinkimus. Šiuo metu vyriausybė nebeturėtų parlamente daugumos ir jai neįmanoma valdyti valstybės.

Po paskutinių rinkimų socialdemokratai ir jų partneris — laisvieji demokratai — turėjo parlamente 12 atstovų daugumą. Ši nedidelė persvara pradėjo mažėti, kai iš partijos pabėgo, nepatenkinti kanclerio politika Rytų atžvilgiu, visa eilė vyriausybės rėmėjų. Valdžiai pakenkė nuomonų skirtumas su finansų ministru Karl Schiller, socialdemokratu, kuris pasitraukė iš vyriausybės.

Kancleris šį trečiadienį paprašys parlamento pasitikėjimo, iš anksto žinodamas, kad jis jo nelems. Tada balsuotojai negaus, ar V. Vokietiją toliau valdys socialdemokratai, ar — jų konkurentai — krikščionys demokratų. Brandtas tikisi rinkimus laimėti.

Šis Izraelio - Libano susikirtimas yra didžiausias nuo 1948 metų karo. Paskutiniame kare Libanas aktyviai nedalyvavo. Libanas pasiskundė dėl Izraelio invazijos Saugumo Taryboje.

Sirijos prezidentas Assad paskelbė per radiją, kad Sirijos jėgos pasirengusios padėti Libanui atmušti Izraelio agresiją.

Izraelis pranešė, kad trys jo kareiviai puolime žuvo, tačiau paneigia, kad Izraelis prarado vieną lėktuvą. Apie dviejų tankų ir trijų šarvuotųjų praradimą Izraelis nieko nepranešė.

Izraelio puolimas įvyko dviem dienom praėjus nuo susikirtimo su arabų partizanais, kurie du izraelitus nušovė ir vieną sužeidė.

Pradėjo čiupti rinkimų sukčius

ČIKAGA. — Federalinis priekusiųjų teismas apkaltino 40 Čikagos politinių partijų veikėjų, praėjusių kovo mėn. pirmųjų rinkimų prižiūrėtojų, kurie kaltinami suktybėmis rinkimuose. Kai kurie jų padirbinėjo balsavimo lapus, patys balsavo už kurią nors partiją po daugiau kaip viena kartą.

Federalinė vyriausybė paskelbė, kad ji sudaro specialų prokurorų komitetą, kuris prižiūrės, kad Čikagoje balsai nebūtų "vagiami" per lapkričio 7 d. rinkimus. Visa ši byla prasidėjo iš laikraščio "Chicago Tribune". Jis vieną reporterį įstātė "dirbti" Rinkimų Komisionių tarybos įstaigoje. Čia tris mėnesius dirbdamas, reporteris atidengė daug suktybių, suklautojimų ir nelegalių balsavimų. Rinkimų būstinę prižiūrėtojai gali gauti, jei teismas juos pripažins kaltais, iki metų kalėjimo. Kiti klautojai, įvairūs "pricinkty kapitalai" gali gauti iki 10 metų kalėjimo.

Balsavimo rezultatu klautojimas yra federalinis nusikaltimas, nes kiekvienas klautojimas paveikia piliečio konstitucines teises — nulemti savo balsu rinkimų rezultatus. Kiekvienas nelegalus balsas panaikina vieną legalų, tuo pačiu, sumažina amerikiečio privilegijas, kurias jam konstitucija garantuoja.

Tiltas neišlaikė minios svorio

MANILA. — Šeštadienį Filipinų Naga mieste, kur vyko svarbiausi katalikų atleidai, sugriuvo tiltas per gilią Bicol upę. Apie 100 žmonių nuskendo ir 200 buvo sužeisti.

Valdžios žiniomis, tiltas sugriuvo nuo daugybės žmonių, susirinkusių ant tilto, svorio. Upe turėjo praplaukti laivas su stebuklinga Marijos statula. Žmonės, norėdami statulą geriau pamatyti, susirinko ant tilto, kuris neišlaikė žmonių svorio.

JUOZAS KARIBUTAS

KELIONĖ APLINK PASAULĮ

(Tęsinys)

Abu jie rūko pusmetrinio ilgio cigarus, labai draugiški ir vokiškai plepūs. Kalba tuojau užsimezga, nors vokiškai ne kaip jau "bejkertu". Tuojau mame apdalina vizitinę ir kviečia, jei kada būsiu Vokietijoje, užsukti. Prižadų ir dėkoju.

Limuzinas rieda vėžio žingsniu užsikimšusiomis Tokijo gatvėmis. Pagaliau pasiekiamė ir laisvąjį kelią. Tada soferis spaudžia greitį ir bematant pasiekiamė aerodromą. Kaip radau, taip ir paliekant, čia keleivių prisikimšę. Atsisveikinu su labai draugiškais bendrakeleiviais, žadėdamas kada nors pasimatyti.

I KOREJĄ

Dairausi ieškodamas Korėjos linijos, kad galėčiau įsiregistruoti skridimui. Keista, bet pasirodo kaimynų santykiai labai blogi. Čia net Korėjos valios nekeičia. Neįsileidžia korėjiečių į Japoniją, arba labai su mažomis išimtimis.

Sutvarkęs visus skridimo formalumus, einu pasižvalgti ir smulkius mažais suvenyrais pakeisti. Aerodromo patalpos kažkaip išblaškytos, nesukoncentruotos ir labai neįdomios. Į lėktuvą einant, stropiai iškratė. Gal ir gerai, tada jautiesi lyg ir saugiau. Niekas tam nesipriešina.

Pasitinka labai simpatiškos korėjietės stjuardės. Jos šypsosi ligi ausų ir nežinau net dėl ko? Gal kad skrendi į jų kraštą? Visi nori turistų ir svarbiausia dolerių.

Lėktuvas nedidelis. Keleivių labai mažai. Patarnavimas geras.

Lėktuvas suka ratu. Iš tolo lyg sakdamas "Saynora", nu 1000 Korėjos Won. Juo-

moja mums Tokijo bokštas. Klasikinė muzika kutena klausos organus ir veikia raminačiai. Kylame virš vandenyno, o lėktuvas skrieja dideliu ratu. Lyg norėdamas pamatyti dar tai, ką per trumpą viešėjimo laiką nepamačiau, žvelgiu į Japonijos sostinę ir atsukęs žvilgsniu moju. Tai buvo malonus pasibuvimas ir paliko gana gerus prisiminimus.

Pustuštis lėktuvas neria visų greičiu. Kaip paprastai, pilotas praneša visas skridimo smulkmenas. Iš jo sužinoma, kad tik poros valandų skridimas. Šalia manęs sėdi labai malonus, mažukas, visai nepanašus į generolą korėjietis. Kai sužinau jo rangą ir laipsnį, kiek nustebintas stengiausi tą jausmą nuo jo nuslėpti. Jis pasakoja apie dabartinę padaliną Korėjos kraštą, kuris, jo nuomone, ilgai neturėtų taip būti. Girdi, kad ir dabar Korėja negyvena normalaus gyvenimo. Karo stovis vis dar tebėra. Komunistai vis nėra galutinai atsizadėję ją visą užvaldyti ir už tai tebėra karo stovis. Sužinojęs, kad esu lietuviško dienraščio bendradarbis, jis būtinai norėjo mane suvesti su vietos spaudos atstovais, net ir įalką buvo paminėjęs, bet to malonumo atsikiau. Buvo tam rimtos prie-

štarų. Buvo naktis, kai lėktuvas leidosi į Korėjos aerodromą. Išlipęs iš lėktuvo, pasitiko lengvą lietaus lašai. Einu ir galvoju, kiek čia karo metu išgyventa nelaimių. Kiek dėl laisvės žuvo jaunuolių, kad kiti galėtų laimingai gyventi.

Kaip paprastai, tuojau pakeičiu pinigų. Už 10 dol. gaunu 1000 Korėjos Won. Juo-

kliausi, kad galima lengvai pasidaryti milijonieriumi ir pagarsėti.

Perėjus per pasų ir lagaminų kontrolę, sutvarkius finansus, sėdau į limuziną ir su kitais keleiviais leidau į sostinę — Seoul. Tamsu. Dairausi per važiuojamus laukus ir aiškiai matosi nedatekliai. Kai pasiekiu New Koreja viešbutį, laikrodis išmušė devintą valandą vakaro. Viešbutis ne iš prabangiausiųjų, bet gana neblogas. Iš tarnautojų gaunu informaciją: nuo 12 nakties iki 4 val. ryto karo stovis ir negalima vaikščioti po miestą. Neparduoti juodoje rinkoje dolerių, nes gali turėti nemalonumų. Šiaip viskas galima laisvai pirkti. Nusišypsau ir padėkoju.

Apsitvarkęs išeinu į miestą, bent apsidairyti. Vos atsitoli- nus nuo viešbučio, prisistato elgetos, vaikai ir suaugę ištę- sę rankas sekdami iš paskos prašo pinigų. Tas nepasitaisė būnant Japonijoje. Nenustebau per daug. Karas ir nedatekliai žmonės visko išmokė. Sakausi, kad aš pinigų neturiu ir prašau mane palikti. Vieni paklausio, kiti labai įkyriai maldauja ir jiems aš išmetu "skatikus". Net pats dar gerai nesuivokdamas kiek.

Bijausi nuklysti, nes užrašai hieroglifiniai. Kur ne kur angly kalba koks nors skelbimas. Vėlyvos krautuvės atidaros. Pardavėjai, mane pamatę, iš- lėkė į gatvę šaukia ir prašyte prašo užėti ir ką nors nupirkti. Kainos pusiau žemesnės negu Japonijoje. Taip pat jie turi ir požeminių krautuvėlių. Gražūs medžiagų išdirbiniai vietinės gamybos atrodo patraukliai.

Grįžtu į viešbutį, kuris 15 aukštų. Mano kambarys dešim- tamte. Gi 15-tame naktinis klubas. Vadinasi, vietoje tu-

ristams, kad nereikėtų naktį

iš klubo neleistinu laiku su-

grįžti. Sėdžiu viešbutyje ir prisimen- tu generolą pasakytus žo- dzius: "Nebijok, čia tau nieko neatsitiks. Turim gerą polici- ją ir jie tvarką palaiko". Gal- voju dabar, kad geriau jis to man nebūtų sakęs. Gulu su ta mintimi ir užingu.

DIENĄ KOREJOS SOSTINĖJ

Papusrėčiavęs išeinu į miestą ir stebiu jo gyvenimą. Min- dau Azijos žemę ir regiu man neįprastą vaizdą. Gatvės duob- tės ir pilnos vakarykščio lie- taus vandens. Žmogus neša- nant kupros "keselį", kaip ka- daisė mūsų ūkininkas nešdavo į tvartą šieną. Rieda visokios rūšies susisiekimo priemonės. Visokių vežimų, dviračių, ku- rie taip apkrauti, kiek kur be- galima: skardinių statinių, me- dinų dėžių, pintų indelių ir visokių man nebeatpažįstamų atributų. Moterys, susilenku- sios su iš medžio šakų padirb- tomis šluotomis valo gatves. Mokiniai melsvom uniformom eina į mokyklą, visi kaip ne- matytą svetimą paukštį nulydi paslaptiniais žvilgsniais. Mies- to centre matosi lentomis už- kalti langai, blėkinės durys. Visur aiškios skurdo žymės. Prisiminiau generolo žodžius "tik rašyk gerai apie mūsų kraštą". Bet kas gi gerai rašy- ti? Svetimto klausimas dar te- bėra labai neišjudintas, o taip pat socialinis aprūpinimas ge- rokai tebešlubuoja. Kur be- pažvelgsi, visur aiškios gyve- nimio nedatekliaus ir vargo žy- mės. Žmonės čia mėgsta val- gyti česnakus. Apsaugoki Die- ve, kokia skandalinga turistų padėtis. Toks kvapas nepake- liamas, kad nebežinai ką da- ryti. Norisi bėgti nuo visų žmonių, kad nereikėtų to kve- pėjimo pajusti.

Einu toliau. Užsuku į di- džiuolę krautuvę, galvodamas ją esant panašią į amerikieti-

nę, kur galima pasigrožėti vi- sų prekių išdėstymu ir apsi- pirkti. Vos įžangus, girdžiu iš- visų kampų įvairiausių balsų šauksmus. Paaškęs, kad čia toje didelėje patalpoje turi kiekvienas savąjį kampą ir norėdami prisivilioti pirkėją, ypatingai turistą, visi šaukia. Iš karto pasijunti "apglušin- tas". Tuojau norėjosi tą krau- tuvę palikti. Kiek pastovėjęs, pradėjau eiti pagal krautuvė- lių arba geriau skyrelių take- lius ir dairytis į prekes. Tas šauksmas ir gana įkyrus siū- lymas tiek pabosta, kad norisi sprukti lauk. Taigi, ilgai ne- laukęs vėl atsiradau gatvėje. Netyčia pakliūnu į siaurą gat- vėlę. Joje visas "turgus". Ant stalių ir ant žemės prisikrovę prekės. Čia viskas vietiniams ir skirtumas tik toks, kad čia man niekas ir nieko nesiliū- prievarta nebruka ir rankas ir galiu sau ramiai žioplinėti kiek tik patinka. Čia moterys ant galvų neša didelius ryš- lius, o ant kupros vaikų, o rankos laisvai tabaluoja. Gal- taip ir patogų, kas žino, bet atrodo pasibaisėtina. Na, ir triukšminga gi čia. Vaziuoja mažais ratukais žmogus, jie prikrauti visokių gelžgalių. Viena ranka vairuoja ratu- kus kita ranka geležinėmis žirklėmis kelia tokį "liarmą", kad jam visi duoda kelią. Čia- kas minutę vis ką nors naujo ir neįprasto pamatai.

Mieste veda požeminį trau- kinį, tad visur išgriauta ir at- rodo pasibaisėtina. Čia nesi- mato gerai pasipuošusių ir prisidažiusių moterų. Viskas, visa nuotaika labai darbinga ir paprasta. Kai kurių moterų rūbai iki žemės, iš apacio ky- šo "sietų" gabalai ir jų bliz- ganti rūbai duoda joms oru- mo. Jos eina pasididžiudam- os, nors batai lyg šliurės ir eisena japoniška.

Į įkalnę paėjus priėjau ka-

MIRĖ JENNIE BUKAVECKIENĖ

HOLLYWOOD, Florida. — Veikli Miami Lietuvių organi- zacijų narė Janina Bukavec- kienė, gimusi Jennie Luckas, 1896 m. sausio 1 d. gimė Ang- lijoje, Liverpool mieste. Ji mi- rė 1972 m. rugpjūčio 1 d.

Su tėvais Amerikon ji atva- žiavo 1900 metų pradžioje. Amerikoje baigė mokslus, o universitete gavo registruotos vaistininės titulą. Savo ama- tą ji praktikavo Michigan, Massachusetts ir Marylando valstijose. Vėliau ji persikėlė į Floridą ir gyveno Hollywood miestelyje.

1918 metais ji ištekojo už Prano Gedvilo ir atidarė savo vaistinę. Biznio sumetimais pavarde pakeitė į Goodwill. Abu dirbo ir gražiai gyveno, išaugindami gražią šeimynėlę.

1958 metais josios vyras mi- rė. Kurį laiką ji gyveno viena. Bet kai susipažino su Kaziu

talikų bažnyčia. Čia jau iš kar- to pamatiau koks skirtumas. Prie bažnyčios graži ligoninė mokykla. Visur labai švaru, tvarkinga. Atrodo, kad nebe- tame pačiame mieste būčiau. Štai ir peršasi mintis, kad ka- talikybė vis dėlto žmonėms daug duoda. Prieš ligoninę gražus parkukas. Jame soti- lai. Ligoniai poilsiauja. Nete- ko patirti, ar į šią retą grožio, švaros ir tvarkos ligoninę visi mirtingieji gali pakliūti? Sese- lės baltose uniformose aptar- nauja. Mokinukus vedžioja kunigas. Visi gražiai, tvarkin- gai apsirengę ir atrodo laimin- gi.

Bendrai, kraštas dar labai primityvus ir tamsus. Čia jie dar tiki baidyklėmis, kurios apsaugančios nuo pikty dva- sių. Taip pat atvykę iš kaimo apsirengę labai primityviai. (Bus daugiau)

Bukavecku, tai netrukus už jo ištekojo. Vestuvės įvyko 1962 m. Nuo to laiko ji išitraukė į Miami lietuvių organizacijas ir buvo veikli jų narė. Ypatin- gai daug energijos ji įdėjo į Miami Lietuvių Amerikos Pi- liečių Klubą. Trejus metus ji buvo to klubo nutarimų raštin- inkė. Ji buvo veikli narė Lie- tuvių Moterų Socialinio Klu- bo. Pirmininkė buvo net pen- kerius metus, vienerius metus buvo to klubo raštininkė, o 4 metus buvo išdininkė. Ji buvo Moterų R. K. Sąjungos 18-tos kuopos narė, 4 metus buvo kuopos pirmininkė ir 3 metus nutarimų raštininkė. Ji pri- klausė Miami Lietuvių Tary- bai. Penkerius iš eilės metus ji buvo nutarimų raštininkė. Šiose pareigose ji buvo nepa- mainoma.

Visi Jennie Bukaveckienę pažinusieji apgailestauja ank- styvą josios mirtį.

Ji paliko nuliūdusį vyrą Ka- zį Bukavecką ir New Yorke gyvenančias dvi dukteris: Vik- toriją J. Murchescu ir Gertru- dą G. Nelson, ir Pittsburghe gyvenančią sūnų Juozą N. Good- will, 9 anūkus ir 3 proanūkus.

Velionė šių metų rugsėjo 4 dieną palaidota Hollywood, Fla., Memorial Gardens kapi- nės. Miami lietuvių organiza- cijos ir paskiri asmenys at- siuntė prie jos karsto daug gėlių. Visi linkėjo vyrui stip- rybės ir norėjo, kad jai būtų lengva Dėdės Samo žemelė.

A. D. Kaulakis

NAUJIENAS

LIETUVŲ TAPYTOJŲ PARODA

LIETUVŲ TAPYTOJŲ PARODA

LIETUVŲ TAPYTOJŲ PARODA

Juozas Kaributas, kellaudamas aplinkui pasaulį, buvo užsukęs į Nepalį, kur jam pavyko nutraukti šį sostinės vaizdą. Nepalietė, užsidedusi didelį malkų ryšulį ant nugaros, specialiai pagaminta virve, galva ryšulį priekio.

Foto J. Kaributo

Dreams for sale.

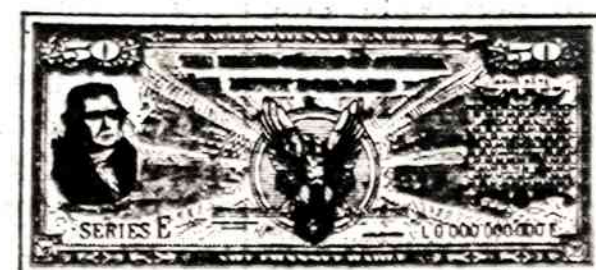
Everybody's got a dream lurking around in the back of his mind. A dream vacation. A dream cottage. A dream car.

Dreams can be a lot more fun if you know you're doing something to make them come true.

And that's what the Payroll Savings Plan is all about. When you sign up an amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

See the folks in the payroll office where you work. They've got dreams for sale.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

VISUOMENINĖS VEIKLOS IR KONGRESO REIKALAI

P. STRAVINSKAS

Jaun. kongreso paskutiniai du nutarimai — tai aštuntasis ("Visuomeninės veiklos reikalai") ir devintasis ("Jaunimo kongreso reikalai") trumpi, turi tik po vieną sakinį.

I. — Tuo aštuntuoju skatinamas jaunimas 1) "sudaryti studijinius būrelius, kur būtų išsamiai paliečiamos Lietuvos bei lietuviybės problemos", taip pat 2) rašyti gyvenamojo krašto kalbą lietuviškais temomis ir 3) veržtis į gyvenamojo krašto politiką bei kultūrą; paskutiniuoju gi nutarimu nustatyta, 4) kad trečiasis PLJ kongresas įvyktų 1975 metų gruodžio mėnesį Pietų Amerikoje.

II. — Kelios pastabos:

1) Studijinių būrelių sudarymo mintis labai gera. Juose jaunieji lietuviai ne tik pagilintų savo žinias apie Lietuvą, jos valstybę ir lietuvių tautą, bet ir suėitų į savitarpio draugiškus ryšius. Todėl ir kongreso paskatini- mas mūsų lietuviško jaunimo ra-

šyti lietuviškais temomis gyvenamojo krašto kalbą, sakyčiau, labai sveikintinas.

3) Dėl veržimosi į gyvenamojo krašto politiką bei kultūrą, tai, mano nuomone, mūs jaunimas jau ir pats galėjo tuos kelius susirasti. Atminkime, kad tautą (natio prasme) į bendruomenę riša ne tiek kraujas, apie kurį mes taip dažnai kalbame, kiek kultūriniai ryšiai su tauta. Dviejų tautų kultūrai sunku žmogui betarnauti, į jas abi jaugti. Kuo daugiau jaunieji lietuviai jaugs savo gyvenamųjų kraštų kultūroje, įsisavindami kitų tautų kultūrinius ryšius, jų nacionalinius bruožus, tuo labiau jie atspalinduos nuo savo lietuvių tautos, net, pagaliau, nutrauks visus ryšius su ja. Todėl mes turėtume visą savo dėmesį koncentruoti tik į mūsų jaunimo kultūrinius ryšius su sava tauta, palikdami jiems laisvę jaugti savo siela kitų tautų, nors mes to ir nelabai pageidautume.

Isijungimas į kitų kraštų politiką vieniems mūsų jauniems žmonėms (tai aiškiai apsisprendusiems lietuviams) gali nepakenkti, net ir mūsų tautai gali būti naudingas, o kitiems (aptemusioms tautinės sąmonės) gali būti net ir žalingas, nes tada jie

Apie dainininkę iš Alaskos SLA Seime

SOLISTE ELENA JURGELAITE

"Tėvynėje" buvo paskelbta, kad SLA seime, Miami, Floridoje, meninę programą atliks dainininkė J. Jurgelaitė. Tai Elena Aldona Jurgelaitė, porą metų gy-

venusi Miami, vėliau išsikėlusį su vyru į Aliaską.

Šia proga keletas įspūdžių apie jaunąją dainininkę. Ją teko pirmą kartą girdėti dainuojant lietuviškai viešame pasirodyme

užmirš visai savo lietuviybę ir, dažniausia, lietuvių tautai žus, "nuvažiuavę" kitų tautų politikos begiais.

4) Dėl sekančio Jaunimo kongreso datos, tai, mano nuomone, gal reikėjo jos dar nenustatyti. Kai pagalvojai, kiek ir kokių didelių darbų šiuose II PLJ kongreso nutarimuose numatyta, užsibrėžta atlikti, suplanuota, tai gauni įspūdį, kad jų samata bus labai ir labai didelė. Iš kur bus gauta tiems didiesiems ir brangiems kaštuojuantiems darbams pinigų? O čia jau ir sekančios, tās III-sis PLJ Jaunimo kongresas numatytas šaukti, dar taip greitai, už trijų metų. Ogi šis II-sis kaštavo net \$160,000. Kai Vilkas ka net ir daug reikšmingesnio padaro, kai koks Alto atstovas iš Chicago į Washingtoną svarbiais reikalais pajuda, tai mūsų visokie pinigų taustotai šaukia: pinigų eikvoja! Kiek už tiek dolerių būtų galima išleisti vadovėlių, plokštelių, kiek atlyginti lituanistinių mokyklų mokytojų!... O čia, va, išleista Jaun. kongresui net \$160,000, na, ir per tris metus projektuojama vėl tokių išlaidų padaryti.

Kažin, ar aukotojų tas visa nuo jaunimo neatbaidys, ar jie, pagaliau, nepasakys: "Žinokitės, vaikai, kas per daug, tai per daug!"

Neužtenka mokėti tik pinigų rinkti, bet reik mokėti juos dar ir pagal tikslų vertumą išleisti.

Dėl to, mano nuomone, III-jo PLJ kongreso šaukimo termino nustatymą reikėtų palikti būsimajai PLJS vadovybei. Ji matys savo resursus ir geriau žinos, kada tą sekančią kongresą šaukti.

Baigusi universitetą Elena Jurgelaitė iškėjo už Maryland Madrigals grupės dainininko, jūrų karininko Stepono Mangio. Keletą kartų ji solo ir su grupe dainavo Baltuosiuose Rūmuose priimančiam Peru valstybės prezidentui ir Vakarų Vokietijos kancelerį Ehrhartą.

Dar vienas epizodas rodo, kaip kartais daina ir tautinis rūbas gali pasitarnauti tėvų žemės reikalui ir garbei. Vykdamą į Pasaulinę Parodą New York'e į Lietuvį Dieną, Jurgelaitė vežėsi ir tautinius rūbus. Motinai bandant atkalbėti, kad tuo metu New York'e bus labai karšta, o jai nereikės žygiuoti, jaunuolė atsakė, kad jai gal reikės rengėjams kuo nors pagelbėti, ir atsikreipusi į motiną, pareiškė: "o be to, Mama. Tu juk pati pasakojai, kad tuos pat rūbus vilkėjai per praeitą pasaulinę parodą, prieš 25 metus..."

Kai ilgas ir gražus straipsnis kitą rytą pasirodė "New York Times" skiltyse apie tą 18,000 žiūrovų sutraukusią Lietuvį Dieną Parodoje, jame kaip tik buvo pabrėžtas faktas apie tą ketvirtį šimtmečio išaugotą rūbą, lietuvių įprotį siekti, kad kiekvienas rūbas būtų skirtingas ir savitas, kad įvairios Lietuvos sritys turi skirtingų spalvų derinius ir raštus. Korespondento atsitiktinai sueita Elena buvo pagrindinis jo žinių šaltinis.

JONAS A. SARKUS, PH. D.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Cicero miestelio bendradarbiautojai bei tiltų su sovietais statytojai ir už jų stovintieji kurstytojai, vietos gyventojų vadinami "rabinais", neseniai turėjo progą viešai pasakyti savo pado be pažiūras. Nesunku įžiūrėti, kad jų veiklos koncepcija išplaukia iš asmeniškų savanaudiškumo — nieko nerizikuojant ir variant žarijos svetimomis rankomis tapti didvyriais, kaip tai pasitaikė kai kuriems iš dabartinių frontininkų 1941 m. sukilime. Jie spontanišką visuotinę kovą prieš paverčius savinasi savo grupės bei asmeniškai naudai. Ji ir dabar labai panaši ir labai paprasta: jūs ten Lietuvoje kovokite, degnokitės, o mes čia laisvę išievojame siųsdami vaikus į pionierių stovyklas ir, progai pasitaikius, mokytime patriotizmo visus kitus — čia bei vergijoje esančius.

Sąryšyje su virš minėto tipo jogailaičių suorganizuota vaikų ekskursija į pionierių stovyklas bei mokslo metų pradžią, Cicero šv. Antano parapijos kunigai išsiuntinėjo laišką, kuris Naujienų skaitytojams jau žinomas, nes jis ištiesai buvo paskelbtas vakarykščiame šio dienraščio numerioje.

Į tą parapijos ir mokyklos vadovybės, vertos prel. I. Albavičiaus įpėdinių vardo, laišką, atsiliepė mokyklos Tėvų k-tas, tikslumoje jo pirm. Zalatorius, reklaminės išvaizdos "Laiškas Tėvams" pranešimu apie komiteto šaukiamą tėvų susirinkimą tuo pat laiku ir toje pat vietoje. Laiške, pirmininko ataskaitiniame pranešime, rašoma:

"Prieš šiuos naujuosius mokslo metus mūsų mokykla atsidūrė krizėje dėl "amžinojo" mokyklos vedėjo ir chorvedžio J. Kreivėno ir kitų trijų mokytojų — K. Leseckienės, S. Palionienės ir J. Venclovo — atstiatydiminio. Tėvų komitetas toliau vedėjauti

Elena Jurgelaitė yra istoriko Dr. Kosto Jurgėlos, "Amerikos Balso" Lietuviškosios Tarnybos šefo ir Elenos Čepinskaitės duklė. Ji neseniai su šeima persikėlė į Boulder, Colorado. (Tėvynė) Delegatas

pakvietė pirmųjų keturių skyrių ilgametę mokytoją L. Radvilienę. Tuo tarpu kun. klebonas J. Stankevičius, susitaręs su kun. dr. A. Juška ir Tėvų komitetui iš anksto nepranešęs, į mokytojus pasiskyrė dar A. Brusokienę ir dr. B. Motušienę. Pirmininkas dėkoja komiteto nariams ir kitiems už bendradarbiavimą."

Prieš susirinkimą anoniminiai vaikų ekskursijos rengėjai išleido ir platino savo paaiškinimą dėl Cicero šv. Antano parapijos kunigų kreipimosi į lietuvių tėvus. Jame yra 9 punktai, kuriuose surašyta seni agitpropiniai išvedžiojimai dėl bendradarbiavimo, veiksmų kritika ir žinoma retorika su niekinėmis mintimis bei teigimais. Kaip tik tuo laiku man teko būti Cicero miestelyje, kuriame gyvena dauguma labai gerų lietuvių, sėmoningų patriotų, kurie iki šiol atlaidžiai stebėdami dabar pamatė, kaip tame susirinkime bendradarbiautojai ir jų pagelbininkai išsiipiaustė sau sagas iš savo dipukiškų kelnų...

Susirinkime dalyvavo apie 45 asmenys, daugiausia moterys. Jį atidarė Tėvų k-to pirm. Zalatorius, pakviesdamas pirmininkauti J. Arštiki. Gana ilgą laiką buvo ieškoma sekretoriaus, nes dalyviai, jausdami įtampą, nenorėjo juo būti. Po ilgo prašymo sutiko sekretoriauti J. Končius. Antrame dienotvarkės punkte buvo Tėvų k-to veiklos ataskaita. Jau čia Zalatorius buvo bepradėjęs kibtį prie kun. dr. A. Juškos, bet susirinkimas nutildė jį, paliekant tai klausimų ir sumanytų punktų.

Pačioje susirinkimo pradžioje buvo aišku, kad vyksta suokalbė. Jį pradėdant pirm. Arštiki-

lis kreipėsi į kun. kleb. J. Stankevičių, prašydamas pasisakyti mokyklos reikalais ir netrukdyti savo brangaus laiko dalyvaujant susirinkime, bet klebonas atsakė, kad mokyklos reikalai yra taip pat labai svarbūs. Taip visiems dalyvaujant priėjo 5-sis programos punktas — rezoliucijos. Zalatorius išsitraukė iš kišenės parengtą rezoliuciją ir pradėjo skaityti. Jau jos pradžioje buvo kaltinami parapijos kunigai. Susirinkimo dalyviai trūkmu sustabdė jos skaitymą. Zalatorius šaukė, kad dalyviai nesilaiko parlamentarijų taisyklių ir kreipėsi į pirmininkaujantį dėl tvarkos ir leisti rezoliuciją perskaityti, kas buvo padaryta. Joje buvo reikalaujama atšaukti parapijos kunigų laišką, panaikinti 2 naujų mokytojų paskyrimą, kun. dr. Juška pavadintas konspiratorium, netinkamu mokyklai, tai išreikšiant grubiais žodžiais ir sakiniiais, reikalaujant jį atleisti, o vėl grąžinti atleista mokytoją Balutienę ir pakviesti vedėjų Kreivėnų. Susirinkimas replikomis "važiuok į Rusiją" ir kitomis pertraukdavo Zalatoriaus skaitymą.

Kun. dr. A. Juška atsakė: "konspiratorium nebuvau ir nesu. Kaip matau mane kaltina tik vieni ponai Zalatoriai". Ir tikrai. Už rezoliuciją tik jiedu tebealsavo, 20 pasisakė prieš ją, o vienas susilaikė nuo balsavimo. Renkant komitetą buvo 23 balsuotojai. Zalatorius susirinkimui išdavė, kad buvo planuota konspiracija. Jis pasakė: "Jūs to norėjote, o dabar — kada reikia pasisakyti — tylite"...

Pažymėtina, kad jogailaičių tipo asmenų konspiracija vyko rugsėjo 8 d., neįvykusio vainikavimo sukaktįje. Lietuvos karaliaus karūna tada sulaukė Jobaila, įtaigojamas svetimųjų.

LIETUVOS VARDO KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDO KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai Adrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Išalagos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ NOSIŠ
IR GERKLIO LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepias skambinti 374-8012

Telefonai: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7688

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. tikrai susitarus.

Rez. GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIUNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonai: WA 5-2670
Neatsiliepias — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. antradien. ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir seš-
tadieniais nuo 8 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skaitinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika ir chirurgija
Ofisai: 7750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisai: 2657 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadien. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepias, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštdieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

BIZNERRIAL KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURŲ GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

ROCKFORD, ILL.

Nuoširdūs mūsų lietuviai
Kiekvienas darbas vardan tas
Lietuvos vienybės palaikymui
yra šventas ir Rockfordo lietu-
viai remia. Kaip čia taip ir ki-
tų miestų lietuvių parengimuose;
stengiasi dalyvauti prisidėti.
Šių metų liepos mėnesį Wis-
consinio lietuvių diena buvo pri-
siminimas — Pavergtųjų Tautų
diena. Rockfordo Lietuviai or-
ganizuotai dalyvavo. Nuvyko į
Kenošių pilnas busas.

Štai ir vėl Chicago Lietuvių
Jaunimo Centras surengė iškil-
mingą naujo namo atidarymą su
pamaldomis. Vyskupas Vincen-
tas Brizgas atnašavo šv. mišias.
Prirengtas altorius lauke prie
namo. Prie mišių tarnavo kunigai.
Zmonių eilėse buvo Lietu-
vos oficiali konsulė Daužvardie-
nė, profesionalai, mecenatai,
tūkstantinė minia iki gatvės ap-
stojo širdingų tautiečių. Trum-
pos kalbos. Sveikinimai. Išsi-

GRADINSKAS
NEBEVARKITE:
NAUJOSIOS TV
LENGVAUSIAI NUSTATOMOS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAIBrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telefonai: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SLA SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ
AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenės ir išmokejo dau-
giau kaip SEPTYNIUS MILLIONUS dolerių savo apdraus-
tiems nariams

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-
bės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-
NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės
pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą,
tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali
gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00
iki \$10,000.00

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment in
surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studi-
joms ir gyvenimo pradžiai

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą
už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-
nims, rekomenduojama lietuviški KLUBŲ ir draugijų na-
riams. Už \$1,000.00 akcidentali apdrauda mokesčio 32.00
į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijose. Kreipkitės į kuopų
veikėjų ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

reikšta džiaugsmingai, kad di-
delis 5 metų statybos darbas
baigtas, rūpestiai sumąžėjo. Di-
džiausia atsakomybė statyboje
ir finansų trūkumai gulėjo ant
tėvo Jono Kubiliaus pečių.

Po visų ceremonijų ir kalbų
visa publika buvo pakviesti ap-
žiūrėti naują pastatą. Daug di-
delių ir mažų salių skirta Aukšt.
lituanistinei mokyklai, menai,
sportui, dramai ir kit. reikalams.
Dar ne pilnai baigtas darbas, bet
parodo, kad naudojama geriausia
medžiaga, niekur nepapiginta.

Publika išsiskirstė. Rockfor-
diečiai irgi prapulė. Rockfordo
klebonas, kun. V. Gutauskas, ku-
ris atvyksta šeštadienio vakare
atlaikyti lietuviškai pamaldas,
nuvedė rockfordiečius į didelį bi-
bliotekos kambarį, kur buvo pa-
togu atsistoti. Tūkstantčiai kny-
gų nuo grindų iki lubų. Lentyn-
nos pilnos žymiausių pasaulio
rašytojų. Nebuvo kada sėdėti.

Ant stalų laikraščiai angliški
ir lietuviški: Draugas, Naujie-
nos, Keleivis, Sandara, Dirva,
Lietuvos komunistų Tiesa, ir
žurnalai. Kaip laikraščius per-
skaito, tai nenumeta — deda į
gilias lentynas, pagal vardus, tai
lengva surasti.

Bežiūrėjant knygas teko su-
sipažinti su Jaunimo Centro nau-
jo namo statybos vyriausiu pri-
žiūrėtoju Tėvu Jonu Kubiliu.
Jaunas, energingas vyras, sako,
"kaip pilnai baigsime, tai važiuo-
siu į Kanadą. Toronte irgi pa-
naši statyba eina".

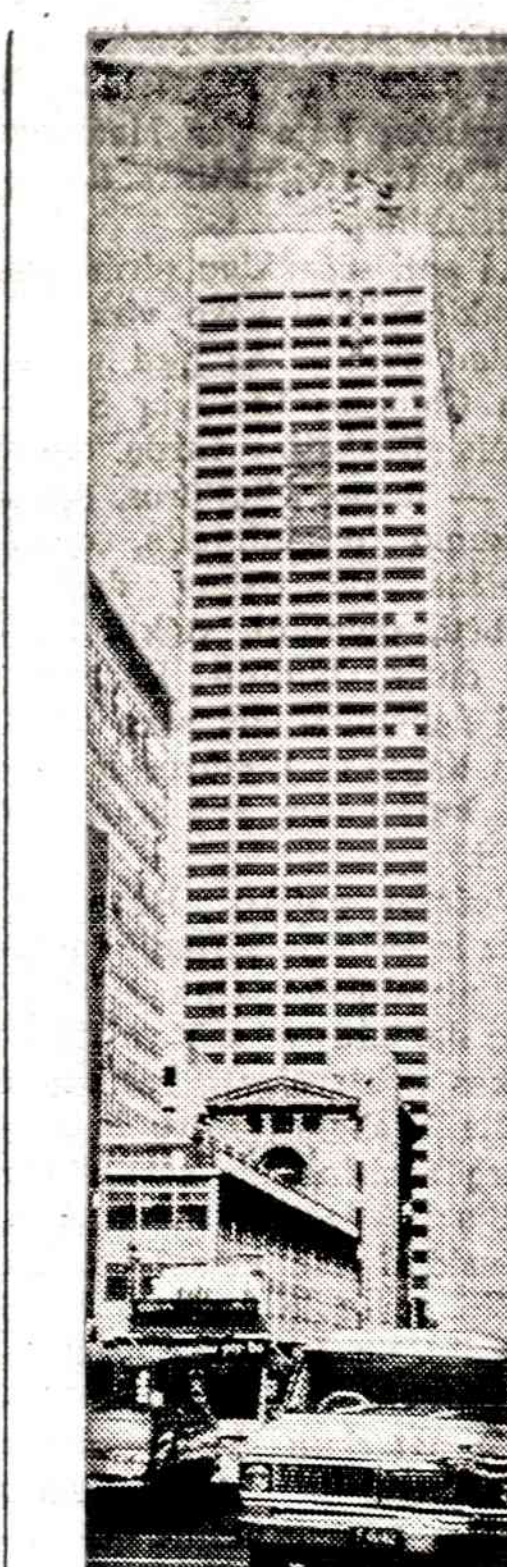
Susitikau kun. Kazimierą
Kuzminską. Simpatiškas pusam-
žiaus žmogus. Netikėtai susipa-
žinau su savo iš Lietuvos kaimi-
nu: iš Cicero, Ill., Jonas Dekeris
nuo Kudirkos Naumiesčio. Šir-
dingai pasikalbėjome.

Jau mūsų mielas Rockfordo
klebonas kun. Gutauskas pakvie-
tė rockfordiečius ant pietų. Nu-
vedė į didelį kambarį. Ilgas stal-
as, buvo vietos susėsti. Jaunas
Tėvas vaišino su lietuviška gi-
ra ir vynu. Laikė pietų buvo ir
alaus. Visi patenkinti skaniai
pavalgė.

Atsisveikinę su vaišingais Tė-
vais, susėdome į autobusą važiuo-
mą į "Paramą", ten nusipir-
kom lietuviškos duonos, rūkytos
mėsos ir kitokių dalykų, iš ten
traukėme į Rockfordą.

Patenkinti, kad paspėjome ant
pamaldų, naujo namo atidarymo
iškilnių. Vieni kitų klausinėja
ar turėjai gerus laikus. Sako,
mes nevažiavome pasilinksmini-
ti, tik atlikome lietuvių pareigą,
parodėme vieningumą. Reikia
didžiulius Chicago lietuvių jau-
nimo pastangomis ir remti juos,
lietuviybę palaikyti. Lietuvių
Jaunimo Centras, tai Lietuvos
tvirtovė. Iš ten per daugelį me-
tų girdėsime Kristaus žodį ir
Lietuvos himno melodijas.

Zvalgas
SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEKIA GERIAUSIAS
TEISININGASIS TARN

Modernūs pastatai visur panašūs. Čia
matomas 50 aukštų dangoraižis stato-
mas ne New York'e ar Chicagoje, bet
Johannesburge, Pietų Afrikoje. Tai
bus aukščiausias pastatas visoje Af-
rikoje.

Kanados naujienos

Šaulių šaudymo pirmenybės

Š. m. rugsėjo mėn. 2 ir 3 d.
įvyko šaulių šaudymo pirm-
enybės Hamiltono medžiotojų
ir žuklautojų "Giedraitis" klubi-
be. Dalyvavo Detroito, Toron-
to ir Hamiltono šauliai (Ha-
mltoniečių mažai buvo). Šau-
doma buvo iš 22 kalibro šau-
tuvų. Dalyvavo svečio teisė-
mis (ne šaulys) Jonas Korsas-
kas, atvykęs iš Bostono ir lai-
mėjo taurę.

Užbaigus šaudymą kitą dien-
ą — sekmadienį 8 val. vaka-
ro klubo patalpose buvo lai-
mėjusiems išdalintos taurės.
Po visų darbų kuopos pirn.
P. Kanopa ir sesės šaulės St.
Kanopienė ir St. Petkevičienė
savo paruoštais skaniais už-
kandžiais ir kavute pavaišino
svečius.

— Lietuvių Filatelistų Draugijos
"Lietuva" poatostoginis narių susi-
rinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 19
d. 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Bus
svarstomi įvyksiančios parodos rei-
kalai, taip pat bus galima įsigyti pa-
rosos leidinius ir jubiliejinis per-
spausdintinis Kvietimai nariai ir
svečiai gausiai dalyvauti.

Valdyba
— Žemaičių Kultūros Klubas baigė
savo atostogas ir pirmas susirinkimas
įvyks trečadienį, rugsėjo mėn. 20 d.
7:00 val. vak. Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami
atsilankyti ir apžiūrėti klubo reikalus,
kurį yra daug. Po susirinkimo bus
vaišės. Roža Didžiulienė, rašt.

PAUL P. VAITEKŪNAS

Gyv. 3239 So. Emerald Ave., anksčiau gyv. Australijoje

Mirė 1972 m. rugsėjo mėn. 15 dieną, 10:50 val. vak., sulaukęs
63 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Vabalinkų val., Narvikiškių
kaimė.

Amerikoje išgyveno 2 metus.
Paliko nuliūdę žmona Louise, pagal tėvus Auer, sesuo Paulina
Valeckas su šeima Lietuvoje liko 3 seserys ir kiti giminės, draugai
bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. Litu-
anica Avenue.

Antradienį, rugsėjo 19 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Jurgio parapijos kapinės, o po gedulingų pamaldų bus lai-
dojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Paul P. Vaitekūno giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Zmona, seserys, giminės.

Laidotuvių Direktorius George F. Rudmin. Tel. YA 7-1138.

20 Metų Mirties Sukaktis

A. A.

ANTANAS RULIS

Mirė 1952 metų rugsėjo mėn. 18 dieną. Gimęs Lietu-
voje, Panevėžio apskrityje, Šeduvos parapijoje.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko nuliūdę žmona Milda, sūnus Algirdas, marti
Aldona, 2 anūčiai, anūkę ir daug giminų bei pažįstamų
Amerikoje ir Lietuvoje.

Brangus Vyre ir Tėveli, nors 20 metų jau praėjo, kai
nuo mūsų atsiskyrė, bet skausmai nesumažėjo širdyje.
Saulėtos dienos ne tokios šviesios, bet mūsų mintyse pa-
siliks amžinai.

Nuliūdę:

Zmona, sūnus, marti ir anūčiai.

Hamiltono teatras "Auku-
ras" važiuoja į Hartfordą, kur
š. m. spalio mėn. 21 d. salėje
bus šokiai — pasilinksmini-
Bus maža programėlė, o sek-
mdienį, spalio 22 d. 2 val. su-
vaidins 3 veiksmų veiklą
"Audronė". Laukiama daug
svečių netik iš Hartfordo, bet
iš Bostono ir kitur. Bus links-
ma ir įdomu.

Š. m. lapkričio mėn. 5 d. re-
žisorė E. Dauguvietytė - Kuda-
bienė švenčia savo gimtadienį
ir 50 metų amžiaus sukaktu-
ves. Ta proga lapkr. 11 d. Jau-
nimo Centro salėje bus iškil-
mingas minėjimas su progra-
ma, muzika, šokiais ir kt. Tad
jau dabar laikas pradėti ruoš-
tis ir minėjime dalyvauti.
Apie tai dar bus smulkiau pa-
rašyta. J. P.

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Humboldt Parko Lietuvių klubo
narių mėnesinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, rugsėjo 20 dieną 12:30 val.
po pietų Almera Simons svetainėje,
1640 N. Drake ave., pirmame aukšte,
103 kambarėje. Nariai ir narės pra-
šomi skaitlingai atvykti ir kandidatų,
norinčių į mūsų klubą įstoti atvesti.
Grižo mūsų pirmininkas iš atostogų
Lietuvoje, papasakos patirtus išpi-
dėjus kelionėje. Po susirinkimo vai-
šės. W. Mankus, sek.

— Lietuvių Filatelistų Draugijos
"Lietuva" poatostoginis narių susi-
rinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 19
d. 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Bus
svarstomi įvyksiančios parodos rei-
kalai, taip pat bus galima įsigyti pa-
rosos leidinius ir jubiliejinis per-
spausdintinis Kvietimai nariai ir
svečiai gausiai dalyvauti.

Valdyba
— Žemaičių Kultūros Klubas baigė
savo atostogas ir pirmas susirinkimas
įvyks trečiadienį, rugsėjo mėn. 20 d.
7:00 val. vak. Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami
atsilankyti ir apžiūrėti klubo reikalus,
kurį yra daug. Po susirinkimo bus
vaišės. Roža Didžiulienė, rašt.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Kristus įmyse, garbės viltis. Kol. 1:27.

Kiekvienas Dievo vaikas turi turėti tikrą ir asmenišką Krikščionišką
charakterį, kurio buvimas nebūtų pasireišęs ne ant jokio kito Krikščionio
dvasiško gyvenimo. Savo gyvenimo taisyklės jis turi ištraukti iš Tiesos
Žodžio, apsaikyti ir atvaizdinti kituose Krikščionyse; iš jų jis turi ištraukti
sau tokius gyvenimo pavyzdžius, kurie pagelbėtų jam tikrai nustatyti savo
pavienį charakterį. Charakteris kiekvieno Krikščionio turi būti toks tikras
ir aiškus, kad ir tokiame atsitikime, kur mūsų mylimas brolis arba sesuo,
kuris dvasiškai gyvenimas kitą sykį stiprino mus ir auklėjo mūsų charak-
terį kol mes pasiekėme tobulę, nupultų (apie kuriuos dalykus rašo
Apostalas, kaip galimus atsitikti — Ebr. 6:4-6; Gal. 1:3), mes vistiek pas-
liktume gyvi, ir pajėgūs pritaikyti sau Tiesos Dvasią.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-4
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-8
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių Direktorai:
DOVYDAS F. GAIDAS GEPAIDAS F. DAUMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijose
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE Miesto
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1005

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, SEPTEMBER 18, 1972

Masilūnas laimėjo daliną dovaną. Clyde Parke neseniai baigė per vasarą veikusi meno darbų ir rankdarbių parodą. Vaizdelyje Clyde Parke distrikto komisierius (dešinėje) Mike Masiliūnas (dešinėje) laimėjo (iš kairės į dešinę): Sandra Donohoe trečią vietą, Lory Dahms antrą vietą ir Carol Kemper pirmą vietą. (Life photo)

LINKSMIAUSIAS PIKNIKAS

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų piknikas įvyko rugsėjo mėn. 4 dieną Onos Brzgulienės ažuolyne. Diena pasi-
taikė nuostabią gražią, dėlto to-
kią dieną pasilikti namie būtų
lyg nusikaltimas. Bet ir rengė-
jai jau iš anksto ryto ruošėsi
svečius tinkamai priimti. Virtu-
vės vyr. šeimininkė Veronika
Stakėnienė su talkininkėmis Sta-
se Bacevičienė, Prane Patlabienė
ir Leonora Lukienė privarė ska-
niausio maisto, o Kazimiera Stu-
kienė su talkininkėmis Jadvyga

Sasnauskienė, Marija Skodiene
ir Bagdžiuvienė priėmė skaniau-
sias "ponėkų", taip kad svečiai
gardžiai pavalgė dar į maišelius
dėjęsi namo parsivežti.

Baro vyriausias tvarkytojas
Mindaugas Stakėnas su talkin-
kais Juozu Skieviu, Julija Sa-
čauskiene, Kostu Repšiu, Anta-
nu Stuku ir Antanu Skodžium
gaivino trokštančius. Saldinių
spėjimą pravedė ponai Daučiū-
nai.

Automobilių tvarkė Adomas
Česelis, propaganda rūpinosi Al-
gis Barauskis, svečius pri-
iminėjo pirm. Juozas Bacevičius,
technines operacijas atliko
Juozas Bagdžius, laimėjimo do-
vanas paskirstė J. Bacevičius,
Antanas Stakėnas ir J. Bagdžius,
o bilietus platino ponios Bronė
Aluzienė, Albina Ramonienė,
Kostė Jurgilienė, Elena Venc-

loviene ir Marytė Dapkienė, ku-
rios išvystė nepaprastą veiklą
parduodamos daugiausiai. Ra-
monio orkestras grojo linksmas
melodijas, o šokėjai šoko lyg
stengdamiesi visą šokių salę ap-
vesti aukštyn kojomis. Šokių
konkurso teisėjai — Marytė
Barzdienė, Jurgis Breivė ir Ba-
lys Sebastijonas.

Šokių premijų laimėtojai: val-
sas — Aukštuolis ir Jurgilaitė,
Augustas Samkovas su ponija ir
Albinas Miekus su ponija; tango
— Petras Kivėnas ir Jurgilaitė,
p. p. Jokubaičiai ir Venclovai;
polka — Petras Kivėnas ir Ju-
rgilaitė, Juozas Skievis ir Grei-
senberger, Stasys Aukštuolis ir
Elena Venclovienė.

Vaikų sveicinio metimo kon-
kursas, kurs buvo pirmas mūsų
parengimuose, susilaukė didelio
dėmesio. Konkurso pravedimu
rūpinosi J. Bacevičius.

Aukos: kugelį aukėjo Stasė
Bacevičienė, Veronika Stakėnie-
nė, Pranė Patlabienė ir Janina
Stakėnienė.

Svečiai: Jurgis Breivė, Cicero
Lietuvių Namų Savininkų Drau-
gijos pirm. Balys Sebastijonas,
Tauragės Klubas pirm.; Vacys Pe-
trauskas, inžinierius statybininkas
— Leonas Vasilevas, Suvalkie-
ių Draugijos pirm.; Petras Le-
vulis su ponija ir menininkas Ka-
zys Bartasius iš Aurora; Sta-
sys ir Marytė Barzdai iš Geor-
gia; Juozas ir Domicelė Vizgir-
dai iš Aurora; Daniel P. Comen,
kandidatas į kongresą 3-io distri-
kt; Larry Hickey, kandidatas į se-
natorių iš 27-to distrikt; Frank
Martino, Chicago Lawn Civic
orgn. pirm.; Walter "Babe" Mc-
Avoy, seimo atstovas iš 27-to
distrikt ir Casimir Staszuk 13-to
wardo seniūnas.

Kaskart vis daugiau svečių at-
silanko į mūsų organizacijos pa-
rengimus. Rengėjai yra labai dė-
kingi jiems. Girdėjosi kalbos,
kad ši vieta gal dar nėra mačiusi
tiek gražaus svieto. Viskas bu-
vo suvalgyta, kone viskas išger-
ta, viskas išlaimėta, tik šokiai ir
dainos nebuvo išbaigtos.

Vėjelis maloniai glostė sve-
čius, saulutė jau rengėsi nakties
miegui ir atsivėdinimui išbu-
čiavo piknikautojų veidus, tar-
dama: viso geriausio, mieli sve-
teliai, pamatyti jus kitais me-
tais šioje vietoje, norėčiau, kad
jūsų skaičius nesumažėtų, bet
kitais metais dar padidėtų.

Pradėjus gamtai ruošti nak-
ties poilsio, pikniko svečiai skir-
stėsi su maloniais prisiminimais.
Stasys Patlaba

vo įsteigta 1938 metais rugsėjo
21 dieną Marquette Parke an-
rašu 7202 So. Fairfield Ave.
Svirmickų bute per Margučio
Radijo ir atvirukais sušauktą
susirinkimą.

As pati sušaukiau pirmą su-
sirinkimą. Dalyvavo virš dvi-
desimt svečių. As pati parin-
kau Chicago Lietuvių Suval-
kiečių Draugijai vardą. Tik-
las — meno, kultūros, drau-
giskumo organizacija, dirbtį
gražius lietuviškus darbus,
kalbėti, dainuoti, veikti, bel-
ti į duris, budinti lietuviybę,
kad nepamirštume savo bran-
gios tėvynės Lietuvos ir kal-
bos, kuri mums yra brangi ir
graži.

Visiems patiko. Buvo pri-
imta ir išrinkta pirmoji valdy-
ba, pirmininkė Ona Svirmic-
kas, daktaras a. a. Bruno Zub-
rickas patarėjas; raštininkė
Stella Wabalas. Buvo nutarta
antrą susirinkimą garsinti per
radiją ir per visus laikraščius.

Susidurta su nemalonumais.
Kiti sužinoję pradėjo tverti
Suvalkiečių klubą. Buvau įga-
liota nueiti ir aš. Daktaro Nai-
kelio patarimu buvo išrinkta
trijų komisija. Ateityje mūsų
šauktame susirinkime p. Gri-
cių salėje, 69 street ir Camp-
bell ave. buvo padarytas susi-
vienijimas ir Suvalkiečių ben-
dra draugija nuo to laiko gy-
vuoja jau 34 metai, atlikdama
daug gražių lietuviškų darbų.

Ta proga Suvalkiečių Drau-
gija šio rugsėjo 30 dieną, šeš-
tadienį, ruošia vakarą Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St.
Visi kviečiami.

Turime ir ligonį: A. Zub-
kus jau sveiksta. V. Azukas sa-
vo namuose susižeidė abi ko-
jas. M. Urbelis vėl yra ligoni-
nėje. A. Jusas yra savo namo-
nėje. J. Klimas guli Sv. Kryžiaus
ligoninėje. Pirmininkas Leo-
nas Vasilevas aplankė, linkė-
damas geros sveikatos. Jūsų
korespondentė turi sužeistą
ranką, bet eina geryn.

Pagal išgales lankau ligo-
nius, visiems linkiu geros svei-
katos. Kurie galite, malonė-
te sergančius aplankyti.
Sveikieji būkime susirinki-
me.

Ona Svirmickas

IMIGRACIJA Į JAV

New Yorko imigracijos įs-
taigos žiniomis, 1965 metais
pakeitus imigracijos įstatymą,
leidžiant daugiau ateivių iš
Azijos ir Pietų Europos žy-
miai padaugėjo imigracija iš
jų šalių. Vien fiskaliniiais 1971
metais į JAV imigravo dau-
giau kaip 370,000 naujų atei-
vių, kas esą daugiau negu du-
kart kaip būdavo tarp 1924 ir
1965 metų. Tačiau naujasis į-
statymas sumažino imigraciją
iš Kanados, Karibėjų ir Cen-
tro bei Pietų Amerikos.

Vien 1971 metais iš Azijos į
JAV imigravo 103,461, kai
1961 metais imigravo dar tik
20,683. Iš Pietų-rytų Europos
1965 m. imigravo 40,106, bet
pernai jau 70,444. Iš Kanados
priešingai — tarp 1965 ir 1971
metų imigrantų iš 38,921 su-
mažėjo iki 13,128. Iš Pietų ir
Centro Amerikos — iš 43,349
iki 29,526.

Naujoji imigracija JAV-ms
skaitoma "bonanza" (didelis
turtas), kadangi atvyksta jau-
ni, sveiki ir išmokslingi įvai-
rioms profesijoms.

Mirties bausmės Nigerijoje
paverstos viešu spektakliu
Nigerijos kariškių valdžiai
1970 metais įvedus mirties baus-
mę už plėšikavimus, egzėkucijos
paverstos viešu spektakliu, kur
tūkstantinės minios susirenka
stebėti sušaudymų. Praeitą mė-
nesį vieną dieną vienu kartu
Port Harcourt buvo sušaudyta
14 žmonių. Nigerijos laikra-
čiai su pamėgimu skelbia šaudy-
mų scenas.

Per nepilnus 2 metus mirties
bausmė Nigerijoje nusmerkė

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių
POSITIONS OPEN IN
HEALTH CARE FACILITY
EARN WHILE YOU LEARN
Immediate openings for full & part
time personnel.

• NURSES, R.N.'s & L.P.N.'s
• COOKS & KITCHEN HELPERS
• NURSING AIDES & ORDERLIES
• HOUSEKEEPING PERSONNEL

No exp. nec. will train. We pay
while you learn.
Outstanding fringe benefits, Life ins.
Major med. Health care. Pd. vac.
Sick leave.

Call 971-2645
or apply in person
FOUR SEASONS NURSING CENTER
5801 S. CASS AVE. WESTMONT, ILL.

EXPERIENCED COOK
For modern kitchen at Lake Forest
College. Excellent benefits including
paid vacations, good working condi-
tion, uniforms furnished. Apply at
SZABO FOOD SERVICE
% Lake Forest College
SHERIDAN RD. LAKE FOREST, ILL.
Or for appt., Call 284-1060

MEDICAL OPPORTUNITY
L. P. N.'s (Evenings)
3-11 and 11-7, Nursing Home.
Experienced preferred.
Convenient to transportation.
Full time. — Part time.
L. P. N.'s — all shifts.
CR 7-6868

FEMALE ASSEMBLERS
MALE PACKERS
RADIO REPAIR EXPERIENCED
PREFERRED BUT WILL TRAIN
ELECTRON, INC.
3412 RIVER ROAD
Franklin Park, Ill.

NURSE
L. P. N.
DAYS
Know Medical Records
Shelter - care. Northside.
929-2931

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IEŠKO NUOMOTI 4 ARBA 5 KAM-
BARIUS — 2 suaugę — be baldų.
Bridgeport
Skambinti BI 7-0270.

5 ROOM FLAT
1st FLOOR
NEAR CHURCH

Adults preferred or will accept family
with 1 child.
2438 W. HURON ST.
Call BR 8-3045.

virš 170 asmenų, pradėdant
smulkiais vagižiais, baigiant išti-
sų gaujų nariais, dalyvavusiais
bankų, bažnyčių, policijos nuo-
vadų ir išties kaimų užpuoli-
muose.

"ISLAISVINTOS" MOTERYS
ISVIRSTA ALKOHOLIKEMIS

Moterys išlaisvinimas (Wom-
ens liberation) yra priežastis,
kad jos pradeda daugiau gerti,
pareiškė sesuo Lorita Quinn, Chi-
cago Mercy ligoninės ir Medical
Center alkoholių gydymo sky-
riaus direktorė.

Daugiau ir daugiau moterų iš-
einant tarnauti ir bizniauti, dau-
giau jų tarpe atsiranda alkoholi-
kai.

Anksčiau 5 vyrams būdavo
viena moteris alkoholiškai Vė-
liau padaugėjo penkiems vyrams
trys moterys, o dabar yra ly-
giai", pasakė ji.

◆ Varnas Montessori Židinė-
lyje — 3038 W. 59 St. — veikia
atskira, tik Lietuvių kalba ve-
dama klase. Sinteresuoti tėvai
auklėjimo savo mažųjų lietuvių
koje dvasioje kviečiami pasi-
naudoti šia puikia proga. Klase
veda montessorininkė Dr. Julija
Smilgienė. Informacijos skam-
binti 776-6667 arba 778-6514.
(Pr).

"NAUJENAS" SKAITYTOJŲ VISŲ
SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININ-
KAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-
NALAI, DVASININKAI, VALS-
TYBININKAI, MOKSLININKAI,
JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS"
PADUODA TEISINGIAUSIAS
ŽINIAS IR GERIAUSIUS
RAŠTUS.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

38-TA IR ROCKWELL, 5 kambarių
medinis su pilnu rūsiu, \$10,000.

31-MA IR HARDING, 2 lotai ir 4
kambarių medinis namukas, \$10,900.

56-TA IR MOZART, 4 mieg. mūrinis
su rūsiu. Tik \$22,000.

44-TA IR TALMAN, 2 butų po 5
kamb. medinis, \$18,900.

43-ČIA IR CAMPBELL, 2 butų po
5 kamb. mūrinis, \$23,500.

48-TA IR KARLOW, 5 ir 6 kamba-
rių mūrinis, \$28,000.

44-TA IR FRANCISCO, 2 butų po 5
kamb. mūrinis, \$30,000.

LEMONTE, lotas ir 3 mieg. naujai
statomas namas.

32-RA IR HALSTED, restoranas su
6 kambarių butu, \$390 pajamų mėn.

BIZNO LOTAS, B-1 zona, 50'x150',
prie 95-tos ir Roberts Rd.

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5551

SUMMIT

CUSTOM BUILT 3 bdrm. ranch.
1 1/2 baths. Gorgeous fin. bsmt. 2 1/2
car garage — much more. Serious
buyers only.

1st OFFER — 4 bdrm., mante-
nance, free home — 3 fin. rms. in
basement. Move — in. Cond. Extra
adj. 30 ft. lot.

CENTANNE REALTORS

237-4600

MARQUETTE PARKE savininkas par-
duoda 2 butų po 4 kambarius mūrinį.
Aluminių langai, spintelės, uždari
porčiai, sausas sklepas, 2 mašinu ga-
ražas, gera transportacija. \$195 nuo-
mos. Tel. GR 6-5924.

NEAR 62 & WASHTENAW

See this 6 room teston brick Georgian
with 2 car brick garage. Finished
room in basement, 1 1/2 baths, large
lot, manv extras. Only \$33,000.

MILAN & MILAN

PR 9-4063

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Talsomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-7327

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 264-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai i
kitoki blankai.

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-7773

(Currency Exchange įstaigos)

Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS KAINOS

IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO

DARBUOSE

Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo

vamzdžių, Tuckpointing — mūro su-

tybinimas ir valymas, Mūrininko,

stalių cemento ir dažymo darbai.

Veltui įkainavimas, Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

NEAR 85 & ALBANY

4 1/2 room brick bungalow, with 2 bed-

rooms, plus extra bedroom in base-

ment, 1 car brick garage attached.

Gas heat, 2 full baths.

Owner says SELL.

MILAN & MILAN

PR 9-4063

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir

perstatau senus visų rūšių namo ap-

šildymo pečius, air-conditioning, van-

dens boilerius ir stogu rinas (gutters).

Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 SO. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS KAINOS

IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO

DARBUOSE

Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo

vamzdžių, Tuckpointing — mūro su-

tybinimas ir valymas, Mūrininko,

stalių cemento ir dažymo darbai.

Veltui įkainavimas, Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną as-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų.
Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų.
Naujai atvykę lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasikaitymams nu-
pirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės
Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena
ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano
Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos
progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių žviesulių gyvenimu ir
jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado-
maičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išeido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ ADMINISTRACIJOJE

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:34, leidžiasi 6:55

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Rugsėjo-September 19 d., 1972 m.

Kaina 15c

221

PRADEDAMA J. T. GENERALINĖ ASAMBLĖJA

RUSŲ IR VAKARŲ KOLONIALIZMAS

Tiriamas amerikiečių bei kitų kraštų, ypač Sovietų Sąjungos kolonializmas — toks klausimas iškeltas rugsėjo 6 d. Smith Hemstone Vašingtono dienraštyje "The Star and The Washington Daily News". J. Tautų spec. komiteto posėdžiuose neseniai nubalsavus (12 balsų — už, 10 susilaikius) svarstyti JAV kolonializmo klausimą Puerto Rico saloje, autorius nurodė sovietų delegatą V. Safrončiuko žodžius, esą, 3 milijonai puertorikiečių JAV-bių išnaudojami nepaprastai žiauriai. Čia nurodyta, kad rusas, matyt, pamiršo faktus, kai sovietai užėmė visą eilę valstybių bei sužlugdė laisvę trijose Baltijos valstybėse.

Ta proga straipsnyje stebimasi J. Tautų spec. komiteto veikla. Kai per 12 metų vis puolami vakarai, nuo 1945 m. suteikę laisvę 70 tautų su 1.2 bil. gyventojų, tai vis neišdirstama pažeisti Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos įvykdytas agresijas. Dėl jų laisvės neteko 172 milijonai gyventojų.

Yra žinoma, kad tik Puerto Rico gyventojų saujelė norėtų visiškai nepriklausomybės, vos 0.6 procentų sutiktų nutraukti saitus su JAV-mis Jos kaip tik pakeidautų kas metai saloje vykdyti gyventojų atskilimus ir pasiūlyti tai vykdyti, jų teritorijose, ir Sovietų Sąjungai bei kom. Kinijai, — tai liestų ypač po 1940 metų užimtas sveltas sritis, — prievartos būdu priskirtas prie Sovietų Sąjungos. Tai įvykdžius, abu tie kraštai galėtų praversti laisvus rinkimus. (E)

Sovietų pažadai niekad nevykdomi

Ryšium su Nobelio literatūros premijos laimėtojo, ruso rašytojo A. Solženicino š. m. rugpjūčio mėn. laisvame pasulyje paskelbta kalba ("New York Times") jį įdėjo rugpj. 25 d.) Clevelando dienraštis "The Plain Dealer" rugpj. 25 d. vedamajame "Šauksmas iš vėjo skyrus" priminė Solženicino teiginius apie Jungtines Tautas, kurios, esą turėtų reikalauti: kiekvienas kraštas, pritaręs Žmogaus Teisių Deklaracijai, turėtų laikyti sąlyga kiekvienai vyriausybei — kraštui tapti J. Tautų nariu.

Tačiau, pažymi dienraštis, "sovietų vadų pažadai nebuvo niekuomet vykdomi. Sovietų konstitucijos 125 straipsnis skelbia žodžio, spaudos, susirinkimų ir net demonstravimo laisvę. Tačiau kiekvienas, kuris išdrįsta, pasipriešinti reikšdamas, kalbėti, rašyti ar demonstruoti — baudžiamas.

Solženicinas dėl vienos kritiškos pastabos mirusio diktatoriaus Stalino atžvilgiu aštuonerius metus buvo darbo stovyklose. Žydų intelektualai, norėdami gauti vizas į Izraelį, atleidžiami iš darbo, pažeminami ar ši jų reikalaujamas "išperkamas mokestis". Neramumus liečianti pati save ir ji liudija, jog sovietų bosai yra jų pačių pagrindinių konstitucijos dėsnių laužytojai. (E)

— "Darbininkų Judėjimas Lietuvoje 1895—1914 m." Parašė E. Griškūnaitė, 308 pusl. Minties leidinys, Vilnius — 1971 m. (E)

— Estų laikraštis "Edasi", Tartu mieste pranešė: 1971 m. dėl girtuokliavimo buvo atimti leidimai metams ar dvejiems 950 traktorininkų, dirbusių 350 Estijos kolchozų. Komentarai nereikalingi... (E)

IŠ VISO PASAULIO

HANOJUS. — Trys amerikiečiai lakūnai Hanojuje buvo paleisti iškilmingose ceremonijose ir perduoti jų giminėms ir karo priešininkų, žinomų kairiųjų delegacijai. Visi trys pareiškė norą, kad karas greičiau baigtųsi. Buvę belaisviai yra sveiki ir žvalūs, vienas jų nelaisvėje išbuvo 4 metus.

MADRIDAS. — Ispanų karinis teismas apklausinėjo 9 kroatų, kurie atskrido iš švedijos su pagrobtu keleiviniu lėktuvu. Dar neaišku, ar kroatai bus išduoti švedijai ar jie bus teisiamai pacioje Ispanijoje.

SAIGONAS. — Amerikos lakūnai kelias dienas vengė bombarduoti Hanojaus miestą, kur buvo paleisti trys karo belaisviai. Komunistai pradėjo naują puolimą į pietus nuo Da Nango miesto.

WASHINGTONAS. — Nasa paskelbė apie du svarbius erdvinių tyrinėjimo planus. Vienas jų numato nusiųsti 1977 metais erdvėlaivį į Jupiterį ir Saturną, o kitas — į Venerą. Saturną erdvėlaivis pasiektų tik 1981 metais.

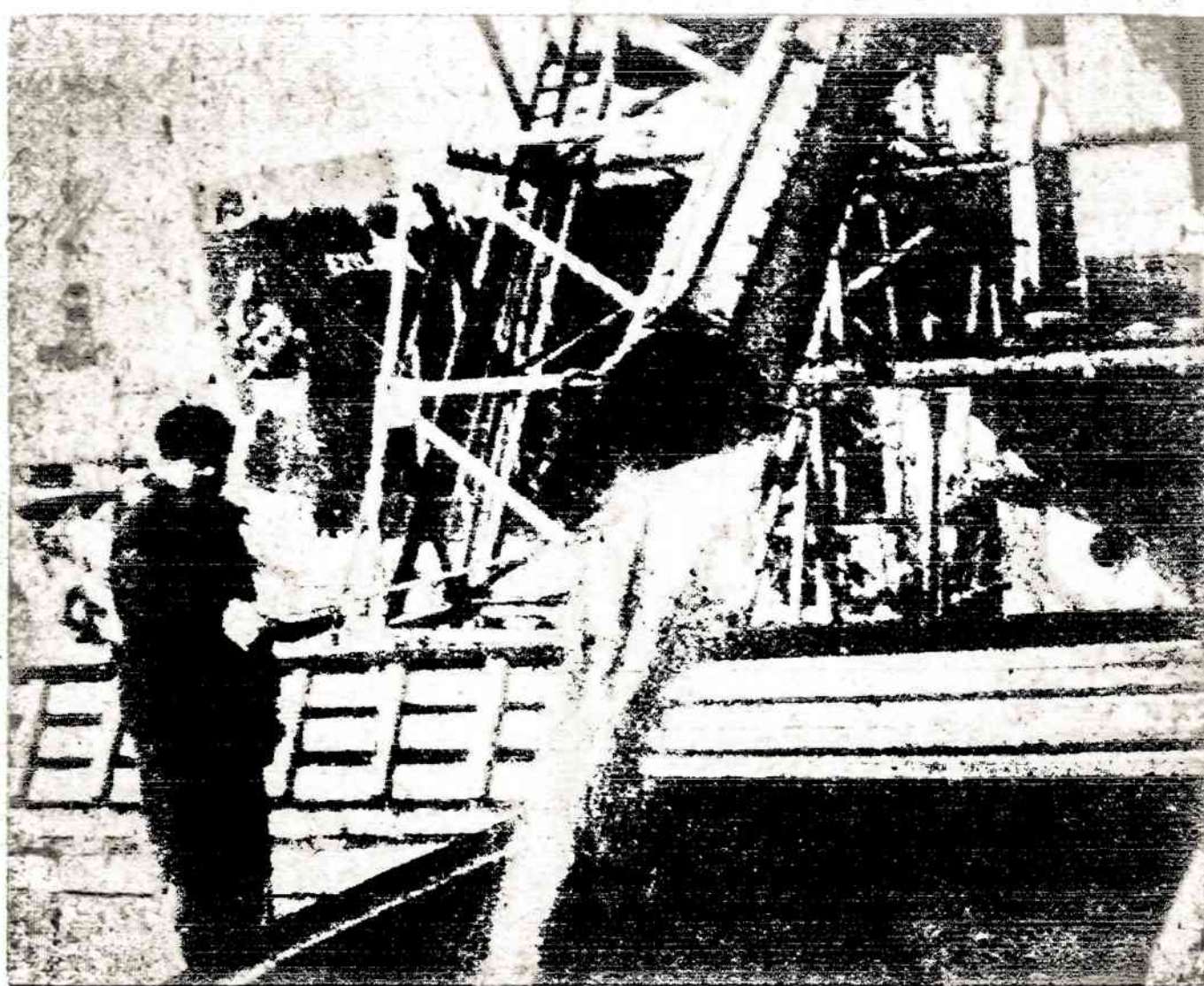
WASHINGTONAS. — Septyni asmenys buvo oficialiai apkaltinti demokratų partijos būstinės apiplėšimu ir jos dokumentų, pasikalbėjimų telefonais šnipinėjimu. Vienas apkaltintas yra buvęs Baltųjų Rūmų tarnautojas, kitas dirbo komitete prezidento Nixono perrinkimui.

VARŠUVA. — Amerika padeda Lenkijai kovoti su vandens teršimu. Lapkričio mėn. į Lenkiją važiuos 15 amerikiečių ekspertų, kurie padės vykdyti aštuonis vandens švarinimo projektus. Sakoma, kad trečdalis visų Lenkijos upių ir ežerų yra taip užteršti, kad jų vanduo niekam nebetinka. Švarinimo projektus finansuos Amerika savo turimais pinigais.

Pamotė užmušė adoptuotą vaiką

NEW YORKAS. — Policija suėmė 34 m. moterį, kuri kaltinama savo adoptuoto vaiko užmušimu. Dviejų metų iš Korėjos atsiųsta mergaitė buvo nugabenta į ligoninę, nes jos motina pranešė, kad ji nukrito nuo kėdės ir susižeidė. Ligoninėje paaikškėjo, kad mergaitė buvo numesta ant grindų ir suspardyta. Vėliau paaikškėjo, kad motina numetė vaiką ant žemės ir šokinėjo ant jos pilvo, kol ta neteko sąmonės. Ligoninėje, kur korėjiečių mergaitė mirė, buvo rasta ir senesniųjų mušimo žymių.

New Yorko šeima adoptavo tą mergaitę prieš 6 mėn., kada paaikškėjo, kad po 9 metų vedybinio gyvenimo šeima negali turėti vaikų. Moteris prieš 10 metų imigravo į Ameriką iš Airijos. Nužudyta mergaitė buvo baudžiama, kad ji nevalgė vakarienės.

Amerikos kviečiai jau plaukia į Sovietų Sąjungą. Čia matomas vaizdas Odosos uoste.

PRASIDĖJO ŠACHMATŲ OLIMPIADA

NEW YORKAS. — Pasaulio šachmatų čempionas Bobby Fischer sugrįžo iš Islandijos namo ir pareiškė, kad smagu būti namuose, Amerikoje. Jis pasakė korespondentams noris gerai pailsėti ir nežinaš ar važiuos į Pasaulinę šachmatų Olimpiadą, kuri vakar jau prasidėjo Skopje mieste. Tai jau 20-toji šachmatų olimpiada, kuri baigsis spalio 13 d. Dalyvauja 62 valstybių komandos.

Olimpiados rengėjai šiame naujame Makedonijos mieste, kuris buvo atstatytas po 1963 metų žemės drebėjimo, labai stipriai lošėjų apsaugą, kad nepasikartotų Muencheno Olimpiados įvykiai. Ypatinai saugomi Izraelio šachmatininkai. Šachmatininkai patenkinti saugumo sutvarkymu. Vienas jugoslavų pasigyrė, kad Jugoslavija yra labai patyrusi tokiose darbuose. Kaip ir visos komunistinės valstybės, ji turi patyrusių ir gerai organizuotą saugumo aparatą.

Šalia 20-tos vyrų šachmatininkų olimpiados, rugsėjo 26 d. čia pat prasidės ir 5-toji moterų olimpiada. Jugoslavai susirūpinę, kad lošimų lentelėje iš karto nesutiktų arabų ir izraelitų komandos. Olimpiadoje dalyvauja Irako, Sirijos, Libano ir Tuniso šachmatininkai.

Amerikos komandą sudaro: Lubomir Kavalek, Robert Byrne, Pal Benko, Arthur Bisguir ir du atsarginiai: George Kane ir William Martz. Amerikiečiai turi nusamdę viešbutyje kambarius ir Fischeriui. Olimpiados rengėjai ir amerikiečiai tikisi, kad Fischeris susigundys ir atvyks į Olimpiadą. Tačiau daug vilčių dėl Fischerio atvykimo jie neturi.

Bobby Fischer susitarė su Warner Bros. bendrove, įkalbėti į plokšteles seriją instrukcijų apie šachmatų lošimą. Fischeris jau gavo rankpinigį — 100,000 dol. Jis reikalauja iš Warner Bros. bendrovės, kad ji pasiųstų jį su filmų artiste Raquel Welch į kelionę po visą Ameriką tos plokštelės reklamuoti, kad pajamos ir jo atlyginimas būtų kaip galima didesnis.

SAIGONAS. — Quang Tri mieste po 138 dienų komunistų okupacijos vėl buvo iškelta P. Vietnamo vėliava. Iš dokumentų, rastų pas belaisvius, aiškėja, kad komunistams trūksta ginklų. Grupė komunistų, atsiųsta sustiprinti Quang Tri įgulas, turėjo 27 šautuvus, nors kareivių buvo 54.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidento žmona, ponija Pat Nixon vakar pradėjo kelionę po 7 valstijas, kur ji ves kampaniją už prezidento perrinkimą. Pirmiausia ji atskrido į Čikagą, kur ji turėjo dalyvauti 200 naujų piliečių priesaikos ceremonijose.

◆ Demokratų kandidatas sen. McGovern vakar irgi atvyko į Čikagą. Šiandien jis kalbės keliuose susirinkimuose.

◆ Prezidentas Nixonas pareiškė vakar, kad Amerika nutrauks visą ekonominę ir karinę paramą toms valstybėms, kurios toleruoja narkotikų prekybą. Heroino platintojus jis pavadino naujaisiais vergų pirkliais, kuriuos reikėtų medžioti visame pasaulyje.

◆ Prezidentas Nixonas vakar paskelbė, kad jis padidina naftos importus, nes Amerikai gresia energijos šaltinių krizė.

◆ Ugandos aviacija puolė vieną Tanzanijos miestą. Uganda kaltina britus ir izraelitus dėl užpuolimo Ugandos teritorijoje. Kovose žuvo trys izraelitai.

◆ Praėjusį savaitgalį uraganas Helen Japonijoje užmušė 42 asmenis.

◆ Venecuelos keleivinis lėktuvas, nusileidęs Kipro saloje, buvo skubiai ištuštintas, nes telefonu kažkas pranešė, kad lėktuve yra bomba. Ekspertai tikrai surado bombą. Lėktuvas, kuriame buvo 97 žmonės, pakilo iš Beiruto, Libano.

Britų premjeras lanko Japoniją

TOKIJO. — Britanijos premjeras Heath, pirmas premjeras britų istorijoje lankas Japoniją, atvyko į Tokiją pasikalbėjimams su japonų premjeru Tanaka. Premjerą Heath priims ir Japonijos imperatorius.

Britanijai labai rūpi Japonijos ekonominis stiprėjimas. Prekyboje Britanijai turi nemažą deficitą, panašiai, kaip ir Amerika. Japonija eksportavo 1970 metais į Britaniją prekių už 348 mil. dol. Perna japonų eksportai jau siekė 574 mil. dol. o šiais metais pasieks virš 700 mil. dol. Amerikai spaudžiant, Japonija vis daugiau savo eksportą nukreipia į Europos rinką, kas rūpi ir Britanijai, kuri šių metų pabaigoje įsijungia į Bendrąją Europos Rinką.

◆ Vakar Čikagos laikraščiai "Sun Times" ir "Daily News" endoravo gubernatorių Ogilvie perrinkimui. Jis esąs vienas geriausių gubernatorių Illinois istorijoje.

Arabų palestiniečių grupės "Juodojo Rugsėjo" vadas Abu Yusuf. Ši slapta grupė kaltinama Izraelio sportininkų Olimpiadoje pagrobimu ir 11 jų nužudymu. Yusuf turi kelis pasus ir naudoja kelias pavardes.

ATIDAROMA 27-TOJI JT ASAMBLĖJA

NEW YORKAS. — Šiandien prasideda metinė, jau 27-toji, Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesija, kurioje dalyvauja 132 valstybės. Pirmą kartą sesijos pradžioje dalyvauja ir komunistinė Kinija. Po įvairių lėktuvų pagrobimų ir Izraelio sportininkų nužudymo Muenchene, pačios Jungtinės Tautos daugiau susirūpino savo narių saugumu. Terorizmo klausimas įrašytas į JT darbotvarkę paties JT sekretoriaus Waldheimio. JT pastate sustiprinta apsauga, dažniau tikrinami diplomatų ir svečių dokumentai, išstatytos specialios televizijos "akys", kurios stebi visus rūmų įėjimus.

Uganda sustabdė puolimą iš pietų

NAIROBI. — Nors pirmieji Ugandos radijo pranešimai kalbėjo apie Tanzanijos kariuomenės invaziją į Ugandą, Kenijoje turimomis žiniomis, Ugandą puolė ginkluoti Ugandos pabėgėliai iš Tanzanijos stovyklų. Jie yra nuverstę Ugandos prezidento Obotes šalininkai. Obote, matyt, tikisi atsiimti valdžią iš generolo Amino. Tanzanijos radijas puolančias jėgas vadina "liaudies armija". Uganda vakar paskelbė, kad jos karinės jėgos "daugiau ar mažiau" atmušė užpuolėjus ir atsiėmė kelis pasienio miestelius.

Tanzanijos žiniomis, puolėjai turi apie 1,500 vyrų, kurie užėmė netoli sienos buvusias Ugandos kareivines. Puolėjai tikisi, kad Ugandos kareiviai prisidės prie jų ir padės nuverstį prezidentą Aminą.

Prezidento Amin pareiškimai prieš britus ir prasidėję britų suimtinėjimai Ugandoje sukėlė didelį nerimą Londone, kuris pareiškė Ugandai griežtą protestą. Ugandoje yra apie 7,000 britų piliečių, neskaitant indų ir pakistaniečių su britų pasais. Jiems gresia didelis pavojus nuo gerai ginkluotų, bet silpnos disciplinos Ugandos kareivių. Daug aukštesniųjų karininkų pabėgo į Tanzaniją, kur gyvena nuverstas prezidentas Obote. Dabar tie karininkai vadovauja puolimui prieš Ugandą.

Kinai apie rusų girtuokliavimą

PEKINAS. — Komunistinės Kinijos partijos žurnalas puolė Sovietų Sąjungos vyriausybę už revizionizmą ir patiekė įdomių svarstymų apie alkoholizmą Sovietų Sąjungoje. Kinų žurnalas sako, kad sovietų liaudies priešaisi Kremliaus naujojo caro pastangoms atgaivinti kapitalizmą, todėl valdžia bando palaužti liaudies valią, užnuodyti sovietų žmones alkoholiu. Sovietų Sąjunga ir Amerika esančios tikros "super-galybės" alkoholio ir narkotikų srityje.

Kinų žurnalas pasiepia Kremliaus vadus, kad jie lyg kovoja prieš girtuokliavimą, tačiau sovietų laikraščiuose spausdinami skelbimai apie barų ir restoranų atidarymo ir uždarymo valandas. Kremlius galėtų uždaryti visus girtuokliavimo namus ir tuo būdu nugalėti tą didžiąją blygybę, tačiau valdžia to niekad nedarys, nes tavernos esančios reikalingos reakcionierių kiliškai ir naujam carui. Rusai gerdavo carų laikais norėdami užmirti savo vargus. Kremliaus vadai bijo prisipažinti, kad ir šiandien per didelis girtuokliavimas, taip masėse populiarus, atsisirado iš masių nepasiteikinimo gyvenimu sovietų sistemoje.

Kaip ir kasmet šioje sesijoje svarbus klausimas bus Korėjos reikalai. Perna 27 valstybės reikalavo, kad Amerika išvežtų iš Pietų Korėjos savo kariuomenę, tačiau 62 pritarė Amerikos pasiūlymui šį klausimą atidėti, o 40 valstybių susilaikė. Kalbama, kad šiais metais, Kinijai vadovaujant, daugiau valstybių pasisakys už Amerikos kariuomenės išvežimą.

Pačiai Kinijai nemalonūs bus Bengalijs priėmimo į JT klausimas, kurį kels Sov. Sąjunga, Britanija, Indija ir Jugoslavija. Kinija vetavo Saugumo Taryboje šį klausimą, tačiau viešojo pasaulio opinija Kinijai nepritarė. Tas nepritarimas gali iškilti asamblėjos debatuose.

Atvykęs į sesiją sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko pareiškė, jog svarbiausias asamblėjos uždavinys yra uždrausti naudoti atominius ginklus. Tokia rezoliucija sustiprintų tarptautinį saugumą ir panaikintų agresijos grėsmę.

Svarbus asamblėjos klausimas bus JT lėšos, ypač dabar, kada Amerika siekia sumažinti savo įnašus JT iždan. Amerika norėtų mokėti tik 25% visų išlaidų, kai dabar ji moka 31.5%.

Izraelis baigė puolimą Libane

TEL AVIVAS. — Sekmadienio vakare paskutiniai Izraelio daliniai sugrįžo iš savo ekspedicijos į Libaną, kur buvo susprogdinta apie 150 namų, nužauta 60 palestininę partizanų. Izraelio žygis jau privertė Libano vyriausybę paskelbti palestiniečiams ultimatumą — išsikraustyti iš pietinio Libano kaimų ir gyventi tik palestiniečiams skirtose stovyklose.

Izraelio tankai ir šarvuočiai, korespondentų pasakojimu, buvo pritrūkę gazolino ir atsirado pavojus, kad arabai juos apsups, tačiau gazolino kareiviai prisipylė Libano gazolino stotyse ir išsikovojo kelią atgal į Izraelį.

Ženevoje diplomatiniai sluoksniai kalba, kad Sovietų Sąjunga ginklus palestiniečiams partizanams pristato tiesioginiai, be arabų vyriausybės tarpininkavimo. Partizanai ginklų gauna ir iš Kinijos. Ginklai atvežami į Irako Bazros ir Sirijos Latakijos uostus.

Libano kariuomenės pranešimas sako, kad Izraelis savo puolime neteko 17 kareivių, tačiau Izraelis skelbia praradęs tris.

WASHINGTONAS. — Amerikoje įprasta, kad kandidatai į svarbias valstybines pareigas atskleistų visuomenei savo pajamas ir turimą turtą. Prezidentas Nixonas, kaip skelbia Baltieji Rūmai, "yra vertas" 765,118 dol. Jo valdomas turtas, kilnojamasis ir nekilnojamasis, susideda iš 1,283,256 dol., tačiau jis turi mokėti už žemę ir namus "mortgage" — 518,038 dol. Viceprezidentas Agnew turto vertė siekia 198,250 dol.

JOHANNES ADOMAVICIUS, M. D.

Niekas negali priversti žmogų numesti svorį.
Gyvenimo tiesa

GRAŽUOLĖS POILSIS...

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIE NAS

H O U R S : Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, SEPTEMBER 19, 1972

KELIONĖ APLINK PASAULI

(Tęsinys)

Čia nėra istoriniai sukaupę meno vertybių. Taip pat ne daug įmantrių maldanamių. Čia iš viso nėra ką daug matyti. Gal už tai ir turistų nėra. Žmonės malonūs ir teisingi. Nachališki gatvės elgetos, jų reikia saugotis. Kai vienas iš susipažintų keleivių, sužinojęs, kad vykstu į Korėją, paklausė, ką aš ten manau veikti, nustebeu. Bet dabar kitam ir aš tokį klausimą duodžiau.

Diena labai pragiedrioje. Vaziuojant į aerodromą stebiu jau užmiestinį gyvenimą. Pakelėse supluktos iš molio lūšnos. Langai veido didumo. Apie juos laksto būriai vaikų. Pridžiūta ant išstėtų virvių skalbinių. Tos būdos, skardos gabalais dengtos, ant kurių užmėtyta daug akmenų, kad vėjas "stogo" nenuneštų. Laukuose, kiek akys užmato, vien vanduo.

FORMOZA

Palieku kalnų apsuptą Seoul miestą. Draugiški muitinės ir pasų tarnautojai išlydėjo. Ginkluotus kariuomenės ir policijos matėsi daug, bet jie toli nuo turistų laikėsi. Net ir pagrindinį tikrinimą lipant į lėktuvą atliko civiliai.

Užgrojo kokią tai neaiškią jų krašto muziką. Kaip ir atvykstant, taip ir išvaziuojant lėktuve keleivių nedaug. Nelgias skridimas. Aptarnavimas tik šalti gėrimai.

Lėktuve nėra kada nuobodžiauti. Tai valgyti, tai gerti, o jei to ne, tai pagaliau pildyti blankas tam kraštui, kurį vyksti. Taigi, kai jau viską atlieki, nepamatai kai lėktuvas ima jau leisti ir paslaptingas balsas praneša, kad jau kelionė baigta. Taip buvo ir čia.

Skridus per kalnus ir vandenį, iš karto pasimatė lygumus. Drėgnos pievos ir laukai po mūsų kojomis. Lėktuvas vis artėja prie žemės. Pagaliau nusileidžia ir drėgnas oras išlipusį pasitinka.

Tikrinimas labai paviršutiniškas. Amerikonams neatidaro net lagaminų. Pokštelėjo šampą ant paso ir eik sau. Taigi, didelių šypsenų čia nėra, bet draugiškumas, nors šaltokai rodomas, per prievartą. Tai vis už Niksoną, kaip vėliau man paaiškėjo. Atrodo, prarado Niksonas draugystę ne vien tik čia.

Vaziuoju iš aerodromo ir stebiu perpildytą miestą. Negi visur Azijoje bus taip priimami miestai? Čia man iš karto primena Japoniją, kur skurdas pašalintas ir viešpatuoja švara ir tvarka. Lietus pradėjo taip pilti, kaip iš kibiro. Taxi privežė prie viešbučio, kuris blizga iliuminacijomis ir ant jo didelis užrašas — ROMA. Buvau labai patenkintas, be jokios rezervacijos gavęs gerą kambarį.

Pavakarieniavęs išeinu į vestibiulį. Nustebimui, jame aš randu viską, nuo mažų suvenyrų iki primatutos užsakyti eilutės. Visiškai kaip pirmos klasės kiekviename Europos viešbutyje. Iš karto pajutau, kad kraštas, nors ir netekęs savo pagrindinio tautos kamieno, sugeba gerai ir turtingai gyvenimą tvarkyti. Juk salos dydis vos 13,808 kvadratinės mylios. Gyventojų perpildyta lyg skruzdėlynas.

Rytą gerai išmiegojęs išėjau į gatvę ir pamaciau, kiek darbo žmonių, dviračiais, motociklais ir mažoji jų dalis automobiliais traukia į darbą. Biznis, socialinis aprūpinimas,

Demokratų kandidato į prezidentus sen. McGovern kampanijos direktorius Frank Mankiewicz turi nelengvą darbą — įtikinti amerikiečius, kad jie balsuotų už McGovern. Spaudos konferencijoje Mankiewicz atrodo geroai susirūpinęs.

aukščiausiam laipsnyje. Iš turistų jie ne tik kad pinigų neturi, bet ir jam duoda visus geriausius patogumus ir maistą, kokį kitur vargu surast.

TAUTINIS MUZIEJUS

Patarnaujanti prie registracijos mergaitė man užrašo kinų kalba tas vietas, kurias šiandieną noriu lankyti. Dėkoju ir einu laukti autobuso, kuris atėjo taip perpildytas, kad vos ant vienos kojos begalėjau laikinai pritilti. Tautinis jų muziejus randasi prieš universitetą, tad studentų pilnas autobusas. Jie visi tylūs, santūrūs ir anei vieno hipio.

Privaziavus tautinį muziejų, kuris randasi labai gražioje žalių kalnų papėdėje, visi studentai kulvirščiais išrūko iš autobuso. Kiek toliau, stiebiasi spalvotas kiniško stiliaus pastatas. Tai tautinis muziejus. Jį veda platūs laiptai. Žalių kalnų papėdėje oranžinės spalvos, su įmantriais pagražinimais muziejus atrodo labai šauniai. Priešais paradines duris platus stogas, kuris saugo lankytojus nuo lietaus. Visur pavyzdinga švara ir tvarka.

Nustatytu laiku muziejų atidarė. Lankytojų be turistų matosi daug vietinių. Daugiausia iš mokyklų ekskursijos. Kaip gražu mokinukus supažindinti su liaudies dirbiniais, jos praeitimi. Muziejus turtingas savo kolekcija: bronzos, porcelano, dokumentalinių knygų bei laišku. Kolekcija surinkta dar iš prieš 4,000 metų, sudaro 3,600 rinkinių. Viskas suskirstyta: Hano dinastijos laikotarpis, klasikinės laikotarpis, Tano dinastijos laikotarpis. Su juo Juano, Mino ir Čeno dinastijų laikai, ir t. t. Iš tų dinastijų surinkti puodai, blūdai, sidabriniai šaukštai. Viskas

suskirstyta pagal aukštus. Ketvirtasis aukštas vien kilimais, baldai ir senovės namų apyvokos reikmenys. Ypačiai platūs dokumentalinių skyrius. Daug laiko jame reikėtų sugaišti norint gerai su jų praeities dokumentacija susipažinti.

Paskubomis peržiūrėjęs labai turtingą muziejų, lipu laiptais sugauti autobusą. Būrys mergaičių melynėmis uniformomis plačiai man šypsosi ir nori su manim kalbėti. Muziejus tarnautojos, bet nei viena nemoka angliskai. Rodomės rankomis. Skėryčiojamos. Supratau, kad jos nori žinoti, kaip mes Amerikoje gyvename.

Vaziuoju jau nebeperpildytą autobusu atgal. Priemiesčio rajone vyksta didelių apartamentinių namų statyba. Pakelį sustojau prie prezidento Čenkaiseko namo, kitaip tariant, prezidentūros. Ilgas kiniškos architektūros namas, kurį puošia per vidurį didelis bokštas. Įvairių spalvų, herbų ir emblemy apkaabinėtas. Graži aplinka: palmės, gėlės ir auksinės žuvytės.

Lynoja. Sustojau prie kultūros centro, kuris taip pat kiniškos stiliaus. Žalių kalnų papėdėje žaliu stogu baltas lyg tik vakar būtų nudažytas. Čia vyksta kultūriniai subvymai, koncertai. Salė didelė, jauki, moderniai įrengta.

Aplankau jų maldyklą, kuri dedikuota filosofui Confucijui. Klasikinė architektūra, statyta prieš 250 metų. Budistai joje iki grindų lenkiasi Budai. Brangiais akmenimis puošti pilioriai jungia Temple su bazaru, kur vyksta įvairi prekyba.

Kitą dieną aplankiau botanikos sodą ir iš jo pasukau į senamiesį. Kai privažiuoju senamiesio centrą ir pradedu žygiuoti, patenku į didelę žmonių minią, ir tenka bruktis, sprausintis ir be jokių "atsiprašau" apsiprasti. Daug didelių, taip vadinamų "department store", kur turistai gali apsirūpinti nuo galvos iki kojų. Gal daugiausia mažų, privačių krautvėlių, kurios, atrodo, labai gerai verčiasi. Viduryje didelė aikštė. Joje daug stovų klombų bei fontanų. Beidamas atsidūriau prie tilto, kuris būtinai reikia perlipti. Laiptų tarytum į ketvirtą aukštą. Iš viršaus veik, kaip iš bokšto gali kuo ne visą miestą stebėti. Pagaliau patekau į bazarietę, kur pigios prekės pigiai parduodamos. Čia jau riksmas,

reklamos ir pasiūla tokia begėdiška, kad vos už rankovės netraukia. Tai natūralu, nori uždarbiauti ir kagi?

Atgal į viešbutį pasitaiko vienas kinas, kurio brolis gyvena San Franciske ir jis ilgai ten buvęs. Kalba neblogai angliskai. Tokia trumpa draugystė pravartu tuo, kad nebereikia rodyti kinų kalba parašytas raštelis, kad galėtum pargrįžti į viešbutį. Kaip gi, retai kurį sutiksi, kad angliskai galėtume susirokuoti.

NEIPRASTA BAZNYCIA

Netoli viešbučio buvo amerikiečių kareivių klubas. Naudingas tuo, kad visi Amerikos turistai čia gali užėiti, valgyti ir gerti kariuomenės kaina. Netoli to klubo, netikėtai užėjau savotišką, dar niekur nematytą ir labai jau modernią katalikų bažnyčią. Moderni architektūra. Labiausiai krito į akis vidaus įrengimas. Altoriaus visai nėra, o tik marmuro stalas. Centre altoriaus, kuris ten turėtų būti, kabo kryžius, pridengtas gelsva medžiaga, ant kurios užrašas "Hi is Risen" — Jis prisikėlė. Dar tebėra Velykinė nuotaika. Visur stovi gėlių puokštės, ne tik prie altorinio stalo, bet ir pagal visą bažnyčios taką. Joje jokio paveikslų. Taigi, kad bažnyčia be jokio Dievo. "Jis prisikėlė", ant kryžiaus jo jau nėra.

Berniukas vargais negalai surado ir kuniga. Aižišis. Man pasisakius, kad esu Amerikos lietuvis, jis domėjosi lietuvių čia buitine padėtimi. Džiaugėsi, kad iš turistų ši moderni bažnyčia ir išsilaiko. Pravažiuojančių kas sekmadienis būna per 1500 maldininkų. Labai draugiškai pasikalbėję atsisveikinome, labai modernios bažnyčios modernus kunigas. Labai galimas dalykas, kad tos paprastos modernios bažnyčios atstovas pasiryžęs įgyvendinti kažką naujesnio, besiblaškančios šių laikų bažnyčios netikrume. Tokia išvada peršasi iš viso netrumpo pasikalbėjimo.

(Bus daugiau)

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Ginčas dėl Koperniko

Lenkų gyvenančių Amerikoje sąjunga paprašė Amerikos pašto viršininko, kad jis ateinančiais metais pagerbimui astronomo Mikalojaus Koperniko išleistų pašto ženklą su parašu "Polish Astronomer".

Gal toks pašto ženklas ir būtų buvęs atspausdintas, bet į šį reikalą įsikišo Amerikoje gyvenančių vokiečių sąjungos pirmininkas Walter Kolacks ir pradėjo įrodinėti, kad Mikalojus Kopernikas esąs ne lenkas, bet vokiečių kilmės ir gimęs Vokietijos teritorijoje, Thorno mieste.

Lenkai aiškina, kad miestas privalejęs ir privalas vadintis Torun, o Mikalojaus Koperniko gimtinė — Lenkija. Atrodo, kad šio ginčo pasekoje pašto ženklas su Mikalojaus Koperniko atvaizdu, bent greitai laiku, nepasirodys.

Berods, lietuviai jo rimtai nesisavina, tik kažkokiam laikraštyje esu skaitęs, kad Mikalojus Kopernikas turįs būti lietuvis, ir jo pavardę turinti ne Kopernikas, o Kepurninkas.

Stasys Juškenas

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštą reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIETIEJ METAI, gražiai įrasta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrasta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrastas, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrasta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrasta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrasta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ IŠEIVŲ AMERIKOJE, 297 p. įrasta — \$5.00 minkštai viršeliais — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrasta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia surinktas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gilauda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukelto mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gilauda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragishkos dienos.

Stefanija Rūkle, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavertę lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūnant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 278 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

EIKAGIETĖS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakauose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraltis, MAGIŠKUJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraltis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIŠKUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie Išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalankė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis jo vada! yra ne mažiau juokingi. Pasijaukime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostimius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
to cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tuščia spaudos konferencija

Perorganizuota ir šiems metams specialius igaliojimus iš aukščiausios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybės gavusi, žurnalistų sąjunga šių metų rugsėjo 16 — 17 dienomis Tabor farmoje sušaukė veiksmingą ir spaudos atstovų konferenciją. Ji būtų galėjusi būti naudinga, jeigu organizatoriai būtų tinkamai tą konferenciją suorganizavę. Laikraščiams pranešė, kad dalyvaus Vliko ir Alto pirmininkai, kuriuos spaudos atstovai galės išklaušinti lietuviams rūpimais klausimais, tuo tarpu žurnalistai su minėtais pirmininkais nesusitarė. Pakvietimo išsiuntimas ir pranešimas per radiją, kad pakviesti dalyvauti "ir veiksniai" dar nereikia susitarimo.

Visi žinome, kad Amerikos lietuvių bendruomenės reikalai nesiklūpuoja. Keliais atvejais naujų tremtinių atnešta bendruomenė buvo bandoma pirmą kartą Amerikos lietuviams, bet iki šio meto ji neįėjo į veiksmą. Jau ne vieną kartą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybė pati bandė papildyti bendruomenės veidą, bet jai nepavyko. O praeitais metais didelė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos dauguma susipyrė su pačiu vyriausiuoju ne tik dėl pudros, bet ir nepudruotų bendruomenės veido vietų.

Šiais metais tam darbui buvo parinkti nauji pudruotojai, bet ir jiems skudurėlis krito iš rankų. Spaudos konferencijon suvažiavusius žmones jie bandė įtikinti, kad bendruomenė, kultūrinį reikalą nepajėgusi pastatyti tinkamomis aukštumomis, galės geriau politikuoti. Jie dar ir šiandien nesupranta, kad gabesnieji tremtiniai politikai jau seniai įsitraukė į Amerikos lietuvių organizacijas ir dirba ne vien toms organizacijoms, bet ir pavergtai lietuvių tautai naudingą darbą. Apie politiką mažai nusi-vokiančius gali pudruoti iš abiejų pusių, politinė jų išmintis nuo to nepadidės.

Bendruomenės vadovybė šaukia spaudos konferencijas, kad bendruomenės vadai išaiškintų sukviesiems spaudos atstovams priežastis, kurios kliudo bendruomenei augti ir į kultūrinį Amerikos lietuvių gyvenimą galėtų giliau įsitraukti. Jaunimo kongresas buvo gražus, bet visai eilei bendruomenės veiklių narių jis paliko gilaus kartumelio. Suvažiavusieji laukė platesnio ir nuosirdesnio vadovybės paaiškinimo, kodėl buvo užrakintos Kento studijų durys tiems žmonėms, kurie turėjo teisę tose studijuose dalyvauti. Buvo keli jautrūs šokių šventės klausimai.

SUJAUKTOS SĄVOKOS

Lengva susigaudyti laisvojo pasaulio sąvokose. Kur demokratija, tai demokratija; laisvė, tai laisvė; agresorius, tai agresorius ir t. t. Kitaip yra kai susiduri su rusiškojo komunizmo sąvokomis. Jų sąvokos mus nutebino jau per pirmąją okupaciją, nes ir tą okupaciją jie vadino išlaisvinimu.

"Niekur taip laisvai nekvėpuoja žmogus!" — šaukė tada visais ryporais. Tačiau greitai tą kvėpavimą pajutome, kada nieku nenusikaltusiais žmonėmis perpildė kalėjimus, kiti dingdavo be žinios. Pagaliau to laisvo kvėpavimo dar geresniai pajutimui tūkstančius gyvuliniais vagonais perkėlė į Sibirą. Tik deja, dauguma jų ten bekvėpuodami komunistiniu oru išmirė nuo bado ir kitų baisy gyvenimo sąlygų.

"Geriausia visame pasaulyje demokratija ir laisviausia — tai Rytų Vokietija", — vėl tomis pačiomis triūbomis staigė ligi apglušimo. Žmonės ir čia, greit pamatė tikrąją jų demokratiją. Visi prievarta buvo varomi prie urnų, o balsuoti turėjo už tuos, kurie komunistų jau iš anksto buvo paskirti. Tas visas košmaras buvo vadinamas Stalino saule, kurios į Maskvą parvežti buvo išsiųsti vergai, jau kaip reikš patinoti ir rusiškai komunistini voratinkli.

Keitėsi vadai. Vieni krito, kiti griebė valdžią, vieni kitus pasiūdydami. Bet melas, iškritusių palikti darbai, niekšybė ir iškreiptos sąvokos pasiliko. Visa ta komunistinė kūryba primesta ir užgrobtų kraštų žmonėms. Kurie labiau prisitaikė, tai ir rusiško melo triūbų toną pasisavino. Štai neseniai pervečia Justo Paleckio "Kelių knyga". Jis ten aprašo, kaip ir kur važinė-

jo, daugiausia kaip sovietinis parlamentarai. Paleckis pasirusus komunistus turėjo visišką pasitikėjimą ir buvo aukštai iškilęs kaip sovietinis valstybininkas. Atrodo, kad melas ir nieku nepagrįsta propaganda tokiam aukštam pareigūnui netiktų. Tai yra mažesnių pastumdėlių darbas. Tačiau faktų iškraipymas, sąvokų išvertimas eina per visą to sovietinio valstybininko knygą.

Kapitalistiniams kraštams, ypač Amerikai pakeiksniojimų Paleckis nesigali. Beveik visur, kur jis tik atsiduria, vis užkliūva Amerika. Per tuos jo pakeiksniojimus aiškiai jaučiasi kapitalistinio pasaulio pranašumai pavydas ir noras paslėpti užgrobtuose kraštuose rusų sukurtą prispaudą. Visiems į akis krintančios rusų padarytos niekšybės, Paleckis stengiasi užklostyti vakarų pasaulio sąvokomis, kaip: demokratija, laisvė, gerbūvis.

Štai Rytų Vokietiją jis vadiną Demokratine Vokietija, nors visos pasaulis žino, kad ten tos demokratijos yra tiek, kaip visoje Sovietų Sąjungoje. Maskva pastatė galeiterį, o jis, kaip ir Paleckis, net nosies negali nusivalyti neatsiklausęs Maskvos. Pagal Paleckį, komunistams valdant visose srityse padaryta tokia pažanga, apie kurią vakarai gali tik svajoti. Vakaru Vokietija, pagal jį, mažai kuo skiriasi nuo fašistinės Vokietijos. Ten prieš sovietinę liaudį ruošiami revanšistai. Ir ekonominė pažanga rytuose nepalyginamai aukštesnė. Tik Paleckis nepaaiškina kodėl iš to visokiems gėrybėms pertekusio krašto, žmonės taip veržiasi į kapitalistinių pasaulių per gėdos sieną, rizikuodami net savo gyvybėmis. Juk ir Paleckis turėtų pripažinti, kad gėdos siena jau geriau tikty vadinti kruvinąja siena.

Rašydamas apie Ženevą Paleckis prisimena ir Tautų Sąjungą. Esą Tautų Sąjungos nesėkmė buvusi tame, kad ji nepasmerkėdavusi agresorių. Nejaugi Paleckis nežino, kaip 1939 m. Tautų Sąjunga pasmerkė didžiausią 20 amžiaus agresorių — Sovietų Rusiją, užpuolusią taikų mažą kaimyną — Suomiją? Bet kas iš to, kad rusai pripažįsta tik jėgą. Suomijai pasisekė nepriklausomybę išlaikyti tik dėl to, kad savo nors mažą, bet kietą kumščiu rusui stipriai smūgė į burliokiską snukį.

Paleckis neatsigėri ir Lenkiją, kokią pažangą ji padarė

didžiojo brolio išlaisvinto ir remiamo. Neretėlia mianyti, kad Paleckis būtų toks kvailas, kad jis nežinotų tikrųjų faktų. Juk jis žino, kad naciams Lenkiją paklupdžius, rusai smėgė durklą jai į nugarą. Kad Varšuvą vykstant prieš nacius suklumui, rusai stovėjo priemiesty ir laukė, kol naciai išskerdė visą lenkų aktyvą. Žino ir tai, kad karui pasibaigus iš Britanijos atsikvietė lenkų egzilių vyriausybę ir ją išžudė. Žino ir Katyną ir lenkų darbininkų brudėjimą norint išsivaduoti iš rusų atnešto komunizmo prispaudos.

Žmonės Paleckis skirsto į 3 rūšis. Tai: nepaprastai laimingi rusų pavergtų tautų žmonės; tie, kurie naudodamiesi laisvojo pasaulio laisvėmis dirbė savo šalių grovimo darbą; ir laisvų šalių gyventojai, kurie supranta kas tai yra rusiškas komunizmas ir ramiai dirba savo kraštų gerbūviui ir kultūrai. Pirmuosius jis vadina taiką mylinčiais žmonėmis, antruosius — kovotojais už rusų interesus ir vergijos įgyvendinimą laisvuose kraštuose, ir trečiuosius — išnaudotojais ir užkietėjusiais kapitalistais. Jis taip tiesiai nepasako, bet tokia mintis eina per visą jo knygą, kur jis susiduria su žmonėmis.

Pagal Paleckį, dauguma nori kuo greičiau išsivaduoti iš neribotų laisvų, nuo sotaus stalo ir nuo visokeriopos valstybinės globos. Kur Paleckis važinėjęs, visur tokių sutikęs. Ir kur nesutiks. Juk laisvame pasaulyje dėl laisvės ir gero gyvenimo valkatų tiek nori. Paleckis turbūt, žino, kad ne dėl skurdo ir prispaudos jie kelia triukšmą...

NELIETUVIS PAMILO LIETUVIŲ KALBĄ

Tėv. Zib, nr. 37 Danutė Šaltmieriė straipsnyje "Ne lietuvis dėsto lietuvių kalbą" apie profesorių W. Schmalstieg be kt. rašo:

Tai amerikietis, savo kilme nieko bendro neturįs su lietuvių tauta. Mėgsta kalbų mokslus. Studijuodamas kalbotyrą, susidomėjo lietuvių kalba. Bendraudamas su lietuvių kalbininkais — prof. A. Saliu, prof. A. Senū ir dr. A. Klimu, pasiryžo išmokti lietuvių kalbą. Daug prišidėjo prie lietuvių kalbos reikšmės iškelimo kalbotyroje anglosaksų institucijose. Jis pabrėžė, kad lietuvių kalba nėra seniausią gyvųjų indoeuropiečių kalbų tarpe, bet mažiausiai pasikeitusi savo forma nuo senųjų laikų. Ji išlaikiusi daug žodžių su pirmine reikšme, kai kitose kalbose tie žodžiai jau yra įgavę kitą reikšmę. Jis laiko lietuvių kalbą "dinozauru" moderniam amžiuje, bet primena, kad ji yra ir moderni kalba, gerai tinkanti šių laikų gyvenimui. Terminas "gyvas dinosauros" yra tik mokslininkui, studijuojančiam lyginamąją kalbų mokslą. "Aukso kasyklos" — kitas jo palyginimas. Jis pavydys lietuviškajam jaunimui, turinčiam progos augti su dviejų kalbų lobiu, nes jau užaugusiam sunku kalti kitas kalbas. Jis linki mūsų kalbai toliau augti, klestėti ir kad jos klos grėsmės jai išnykti nepasitvirtintų.

ŽEMAIČIŲ ŽEMEE

Gimtuoji žemaičių žemi švinta, Tu tuolima mūsa svajoni, Kud jvyas Pavintees baltaa

[pražyst, Et balsas gegužies šauk nūmy

Iš tuolimų klajunių. Nuoriečiau aiti par visą žemį Išgirst tuo šauksma mona šėrdis

[trokšt, Tik atminimaaa neš muni pas

[vundinis plėčiusius, Par aukštus kalnus ər baltūn

[bažnyčių buokštus, Liūliūk, žaliūk tu šventa mūsa

[žemi, ər kuntre nešk vergėjās sunkū

[naštā, Kuolvėsas pasaulis išgėrs ir

[mūsa skundā ər laisvis sauli nušvys tūn

[liūdņā kraštā... A. P. Bagdonas

PS. Aukščiausias laikas, kad mūsų kalbininkai paruoštų tinkamą žemaičių kalbos gramatiką. Dabar gi, kaip kas išmano, taip rašo, seną garbingą žemaičių kalbą paversdami tik fejletonais tinkama. Įdomu, kaip prof. Dr. Petras Jonikas tai pakenčia.

jpr.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOS"

PRIEŠ 36 METUS

NEPAMIRŠTAMAS PLAUKIMAS

Kelionė aštuonirkle valtimi iš Kauno Nemuno upe, Kuršių mariomis ir Baltijos jūra į Palangą ir atgal

Kauno Aušros tunto jūrų skautų laivas "Vaidotas", tęsdamas "Algimanto" laivo tradiciją, kiekvienais metais atlikdavo tolimąjį plaukiojimą Nemunu iki Klaipėdos su Liet. Moterų Tautiniam Laiyvni Remti Draugijos padovanota, jūrinio tipo, aštuonirkle valtimi. Jei pradžioje plaukimas iš Nemuno žiočių per Kuršių Marias į Juodkrantę kėlė nerimą, tai vėliau pasidarė įprastu irklavimu. Vaidotiečiai drąsiai raizė Marias, lipo į Nidos kopas ir gerai jautėsi aplėistame Gintaro žvejų uosto baidoke.

Tarsi gubės, kurios ieško gilesnio vandens, taip ir vaidotiečiai 1936 m. sumanė savo įprastą kelionę pratesti iki Palangos. Šiam plaukimui pritarė ir tuntininkas s. J. Mašiolas. Toliomojo plaukimo rytą, liepos 1 d., Kauno uosto prieplaukioje susirinko visa įgula: A. Perekšlis, S. Gasneris, J. Lukošaitis, E. Jeliniauskas, J. Zelinkevičius, V. Kochanauskas, E.

tas žvejų burlaivis aplenkia mus, toluomoje matyti skubantis garlaivis. Iš Marių iškyla Nidos švyturys, kuris lydi mūsų irklavimą iki Gintaro uosto. Atvykę prisistatė žvejų prievaždui J. Viesului. Pernakvoję ir pasilėję leidžiamės Klaipėdos link. Mus stebi dunksančios Nidos kopos, Pervalkas, Preilos švyturys su kaukiančia boja. Besigrožėdami žavinguoju pamariu, artėjame prie Klaipėdos. Pasiiekiam uostą. Uoste judėjimas didelis — laivai, burlaiviai ir baidokai. Prisišlieję prie karo laivo "Prezidentas Smetona" krantinės, prisistatome skautininkui P. Labanauskui ir pranešam jam savo planus.

Ryto meto sulaukę, persikraunam kelionei į Palangą. Atsišliejam nuo krantinės ir pasileidžiam šiaurinio molo link, kur irklais pagerbiam su "Budžiū" žuvusius jūrų skautus Sidlauską, Jasiukevičių ir Amulevičių. Mes jau atviroj jūrai!

Savotiškas jausmas apima visus: aplinkui neišmatuojama vandens melynė ir mažuė, kaip riešuto kiautas, mūsų aštuonairklė. Tolumoje matyti žvejų kuteriai, vienas kitas

burlaivis, dešinėje — palikusio kranto juosta. Atkakliai irkluojant, tolyje pasirodo ryškės silueta, tai Birutės kalnas.

Artėjant prie Palangos, mūsų kelionės tikslas. Prisišliejam prie Palangos tilto, susitvarkom ir nužygiuojam pas skautų vietininką, girininką S. Kiaušą. Jis mums užleidžia nenaudojamą pastatą, kurį pavadino "Mafūnas". Po įtempto irklavimo, kuris užtruko iki vėlyvo pavakario, visi jautėsi išvargę. Jūroje nusimauė ir pavakarieniavę, visi susmuko į miegų šilumą guoli. Rytą jau dieną vykom pasveikinti skautų šefą, prezidentą A. Smetoną, bet atvykus prie prezidento vilos adjutanto plk. Šliogerio buvo pranešta, kad prezidentas nėra; adjutantas perduosias mūsų sveikinimus.

Nakties metu pakilo didelis vėjas, ir jūroje įsiviešpatavo tikra audra. Mums tai kėlė nerimą, nes mūsų laikas baigėsi ir turėjome grįžti atgal į Klaipėdą. Orui šiek tiek apsinus, nors audros signalai dar buvo išstatyti visame pajūryje, nutarėm leistis atgal. Atsisveikinę su vaishinguoju skautininku, telefonu pranešėme s. Labanauskui,

kad jau išplaukiam.

Bandomi išeiti su valtīm nuo kranto, bet įtūžusios bangos jai vėl grąžina į krantą. Dabar brenam iki juostos ir vandenį ir, rankomis laikydami valtį bandom uždėti vairą ir silipti irklavimui. Galų gale mums tai pavyko. Žaibo greitumu sušokę į valtį, užgulem bangos viršūnę ir stipriais irklų smūgiais atsiplėšėm ir priekį. Bandom plaukti aukščiau į jūrą, kad lūžtančios bangos mūsų neužpiltų. Bet čia mums irgi ne pyragai: aplinkui grūviantys vandens kalnai! Įtūžęs vėjas kaukia, savo putotais pirštais sugriebia mūsų valtį, pasiūbavęs iškelia ant bangos keteros ir sviedžia žemyn į prasiškleidusią vandens bedugnę. Valtis dusliai sudejuoja, atrodo, kad mes neišsimsim, bet štai ir vėl mes ant bangos viršūnės, toluomoje tolstantis Birutės kalnas, ir vėl galvotrūkie žemyn...

Po įtempto šešių valandų irklavimo bandomė artėti į krantą. Esame pirmieji iki kaulo, trūksta geriamo vandens. Išplaukiam prie Karklininkų. Pasitūkę žvejai su nusistebėjimu klausia, iš kur mes išlin-dom? O mes, visi išvargę, iš-

troškę ir iškauoti, atsigėrę šalto kaip ledas šaltinio vandens, sukrintam krante į smėlį. Pailšėję ir atsigavę, užkabėme džiovintos menkės, vėl leidomės į kelionę. Bangos buvo mažesnės, toluomoje išnro Klaipėdos uosto švyturiai. Mus patinka pakrantių apsaugos laivas "Partizanas" ir pasiūlo pagalbą. Padėkojom už jų rūpestį ir lėtai irkluojam uosto link. Tik dešimtą valandą vakaro prisišliejam prie uosto krantinės.

Apie savo atvykimą pranešė s. P. Labanauskui, kuris, išlaukęs mūsų kelionės išgyvenimų, pranešė, kad pulk. J. Šarauskas LSS Vyr. Skautininkas nori mus matyti kitą rytą Viktorijos viešbutyje. Rytą metą visą įgulą prisistatė plk. Šarauskui (kuris mus sutiko su skautininku Labanausku), kuris tikrai didelį dėmesį skyrė mūsų atliktam plaukimui. Paaiškėjo, kad pakrantių sargybos laivai mūsų ieškojo pulkininko Šarausko ir s. Labanauską, ko pavedimu. Tuo metu, kai mes džiovinomės Karklininkuose, jie praplaukė mūsų nradę ir pranešė, kad Kauno jūrų skautų Vaidoto laivo įgula, audringu oru išplaukusi iš Pa-

langos, Klaipėdos nepasiekė. Burlavimo mokyklos burlaivis "Gervė", s. B. Stundžios vairuojamas, bandęs eiti pro mólus ir atvirą jūrą, su nulaūtu stiebu grįžo atgal. Tos pat burlaviavimo mokyklos nariai A. Garmus ir J. Niemcinavičius, išėję pasizūrėti įtūžusių bangų žaidimo, buvo nuo molo nuplauti į jūrą.

Tai būvo plaukimas, kuris tikrai paliko gilių įspūdį visos įgulos nariams.

Today's FUNNY

A GOSSIP BURNS THE SCANDAL AT BOTH ENDS

Thank to Joseph Sestak, Deland, Fla.

© 1971 by MEA, Inc.

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "Funny" and send you the Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

DR. ANNA BALIONAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofisio telefonas: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonas: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepias skambinti 374-8012

Telefonas: PROSPECT 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
tikiai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisio telefonas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais uždarytas.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepias, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITĖ
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonas: WA 5-2670
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofisio tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 8 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir sekti-
adieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2818 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skaidrus ir
"contact" lenseis.
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisio telefonas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligo-
Ofisio telefonas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekšadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonas: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatliepias, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Banda-
žai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekšadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROSPECT 6-5084

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TIRTI GERIAUSIA
PASISKIRIMA BIZNYJE

KAIP RUSINAMA KLAIPEDA

Leninomanija. — Paminklas Rusijos žydui. — 65 nuo-
šimčiai gyventojų ateiviai iš SSSR. — Senųjų klapėdiš-
kių dalis — kapinės. (Iš Lietuvos Pajūrio Nr. 39)

Kai 1940 ir vėliau pokariniai
metai, pagarsėję savo genocidu
ir išvežimais, buvo lietuvių tau-
tos išgausių, tai 1970 metai įeis
į istoriją kaip lietuvių tautos,
ypač jos kultūrininkų dvasinio
išprievartavimo metai. Rusų ir
jų atstovų Lietuvoje parėdymų,
mūsų tauta perėitais metais sve-
tintam revoliucionieriui Leninui
buvo priversta statyti pamink-
lus, ruošti minėjimus, rašyti ei-
les, kurti iškilmingą muziką ir
kantatas. Pagaliau ir Lietuvos
mokslininkai negalėjo išdrįsti pa-
rašyti mokslinio straipsnio ar
skaityti paskaitos neįterpe, ar
kitu koku būdu nepaminėję, ano-
rus peršiamo revoliucionieriaus.
Tokioj Lenino garbinimo ma-
nijoje, bent mūsų akimis žiū-

rint, tūli partijos nariai prieida-
vo net prie paminklo. Taip, pvz.,
pereitų metų balandžio mėn.
Klaipėdos stoties perone buvo
atidengta memorialinė lenta kaž-
kokiam iš Rusijos kilusiam žy-
dai Baumanui. Būk tas Bauma-
nas, Lenino įpareigotas, 1901
metais per Klaipėdą vykęs mark-
sininės literatūros parūpinti, ir,
greičiausiai, kad paminklintų sa-
vo kojas, buvęs trumpam laikui
iš traukinio išlipęs. Lenino gar-
binime lenktyniaujantiems par-
tijos pareigūnams to jau užteko.
Jiems tai jau buvo svarbi ir mi-
nėtina data, verta net memoria-
linės lentos Klaipėdos geležinke-
lių stotyje.

Pati Klaipėda turi apie 65%
gyventojų, atvykusių iš Rusijos.
Jei anksčiau Klaipėda turėjo
daugiau vokiško miesto charak-
terį, tai šandien jis pakeistas
rusiškoju.

Daugiausia rusų dirba didelėje
laivų statykloje "Baltija", celu-
lozės fabrike ir žvejybos laivy-
ne. Žinoma, ten dirba ir lietuvių.
Jie dažnai fotografuojami ir jų
vaizdai dedami į laikraščius. Ne-
norumis peršasi mintis, kad tai
daroma Klaipėdos miesto lietu-
viškumui įrodyti. Jei mes šian-
dien rašome ir sakome, kad su
milžiniška Lietuvos industrializ-
acija vyksta ir rusiškojo ele-
mento įvedimas į kraštą, tai tam
nepamainoma pavyzdį randame
Klaipėdos mieste.

Senųjų Klaipėdos krašto gy-
ventojų skaičius nuolat mažėja.
Atrodo, kad jie mažai dėmesio
kreipia į kaikiurių lietuvių ko-
munistų per spaudą ir radiją
skelbiamus tvirtinimus apie sun-
kią ir vakarus išvykusiųjų klai-
pėdiškių dalį. Tat ir pereitais
metais, nors ir per didelį vargą,
mažas pulkelis mūsų tautiečių
galėjo išvykti. Kurie dar ne-
gali išvykti, gyvena susibūrę ir
diasporas — salas apie Prieku-
lę, Šilutę ar Pakalnę. Bet su lai-
ku ir jų nebebus. Idomu, kad jų
vietas šandien užpildo mūsų bro-
liai iš Didž. Lietuvos. Šiaurini-
ame Klaipėdos krašte randa-
me žemaičių, bet tirsčiausiai
kraštas yra apgyventas dūkiais.

Reikia manyti, kad jie netolimo-
je ateityje ir sudarys naują Klai-
pėdos krašto gyventojų tipą.
Žmonėms pasikeičiant, dingsta
ir tėviškėje gyvenusių žmonių
pėdsakai. Šandien sugriautos
tos ne tik šimtmečių senumo gra-
žios ūkininkų sodybos, bet ir
nuošaliai nuo miestelių esančių
lauko kapinių tvoros. Išlaužti ir
sukūrenti net ir seni mediniai
kryžiai. Suklupdami dar vaikų
galvijai po aukštai apžėlusius
kapus, sodrios žolės ieškodami.

Nekoks ir tvirtesni nuosa-
liai esančių kapinių paminklų
likimas. Taip praeitais metais,
liepos mėn. Laugalių kapinėse
(Katyčių apskr.) buvo sudaužy-

Liko tik prisiminimai...

tas žinomo Maž. Lietuvos veikė-
jo ir ellininko Kristupo Lekšo
granito akmens paminklas. Kris-
tupas Lekšas su M. Jankum ir
J. Strėkiu kaip Prūsų Lietuvos
atstovai jau 1920 m. Valstybės
Taryboje darė žygius, kad Klai-
pėdos kraštas būtų prijungtas
prie Lietuvos. Šandien jo pa-
minkas sudaužytas, bet kažko-
kam Baumanui atidengta me-
morialinė lenta. Tai tik parodo,
kaip šių dienų Lietuvos valdovai
gerbia ir domisi buvusiais Klai-
pėdos krašto lietuvių kovoto-
jais.

Audringi metai

Uraganinės audros ir dažni
ni tornadai vis labiau darosi nebe
naujiena. Uraganai pamėgo At-
lanto pakraščius nuo Floridos iki
Maine, o tornadai metai iš me-
to vis dažniau pradeda lankyti
Illinojų su Chicago priemies-
čiais. Vieną tokią audrą Chica-
gos ne tik priemiesčiai, bet ir
pats miestas pergyveno praeitą
sekmadienį.

Diena išaušo ir išsilaukė gra-
žiausiai nuo ankstyvo ryto iki
pavakario, kai apie 6 valandą
popiet iš vakarų pusės pradėjo
kilti įvairiausių figūrų ir forma-
cijų debesys, kurie tirštėdami ir
tamsėdami gražią dieną staiga
pavertė naktimi; skubiai padan-
gėmis skrendančiuose debesyse
pradėjo švaistyti žaibai ir žemę
drebinėti perkūnai. Per patį mie-
stą praskrido kelios "oro kelnės",
tai yra tornado straubliai, laimei
nė vienas nenusileido tiek žem-
mai, kad būtų kliudęs namų pa-
status. Vietomis su lietuvių iš-
krito stambi kruša. Per trejetą
valandų Chicagoje palijo dau-
giau kaip 2 coliai vandens. Daug
viadukų patilčių buvo aptvėję.
Michigan ežere buvo išgelbėti
keli laiveliai, nespėję savo jėgo-
mis grįžti į prielaukas. Audros
vėjas siekė 57 mylių per valan-
dą greitį. Žaibai šaudydami kur
jiems papuola, padėgė 3 namus
ir trenkė į vieną žmogų Humbert
de Domenico išlipusį iš savo au-
tomobilio Pensacola ir Major
avenues sankryžoje. Pritrenk-
tas Domenico nugabentas į li-
goninę.

Prieš pat audrai prasidedant
4 žmonių šeima — David Utros-
ka, 39, jo žmona ir du berniukai
sūnūs savo dvimotoriniu Cessna
lėktuvu pakilo iš Meigs aerodro-
mo skristi namo į Davenport, bet
vėjo pakilė ir orą nukrito į ežerą
per 100 jardų nuo krašto. Pats
pilotas Utroska spėjo išsokti i
vandens ir išplaukti į krantą, o
visa jo šeima su lėktuvu nu-
grimzdė 25 pėdų gilumo vande-
nyje. Skenduoliai kiek vėliau bu-
vo narūnų surasti ir iškelti i
krantą.

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TIRTI GERIAUSIA
PASISKIRIMA BIZNYJE

CICERO

Šaunus liet. namų savininkų
susirinkimas

Cicero Lietuvių Namų Savi-
ninkų Draugija šio mėnesio 12
d. turėjo pirmąjį po atostogų
savo narių susirinkimą Sv. Anta-
no parapijos svetainėje 49th Ct.
ir 15th Street. Susirinkimą pra-
vedė p. J. Kimbarkas. Dalyva-
vo visos valdybos sastatas ir ge-
ras skaičius narių, ypač gausiai
moterų, kurios savo iškalbingu-
mu pralenkia ir viršija vyrus.
Buvo daug nusiskundimų dėl
įvairių negerumų, ir visa tai dėl
miesto pareigūnų bei jų neran-
gumo.

Po ilgų kalbų ir skundų priei-
ta prie naujų sumanymų, kurių
vienas buvo su šimtaine dolerių
įstoti į Liet. Fondą. Sumanymas
praėjo 17 balsų prieš 7.

Savo išdai papildyti nutarta
turėti parengimą, aišku, su geru
pelnu. Tas reikalas paliktas val-
dybos nariams. Aišku, valdybai
tokiam parengimui reikalingi na-
riai ir geri talkininkai. Pagyven-
sim — pamatysim.

Kaip kitur, taip ir pas mus na-
mų savininkai turi didelę atsak-
omybę prieš vietos gyventojus.
Svarbiausia palaikyti sąvarą ir
tvarkingus namus bei šaligat-
vius, kad nebūtų apžėle apatė-
gė ir prijaukti. Dėl to patys gy-
ventojai turi patys rūpintis šva-
ra ir tvarka ir kitus paraginti.

Cicero D.

"NAUJENAS" SKAITO VISI
SROVIŲ ŽMONES: DARBININ-
KAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-
NALAI, DVASININKAI, VALS-
TYBININKAI, MOKSLININKAI,
JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS"
PADUODA TEISINGIAUSIĄ
ŽINIĄ IR GERIAUSIUS
RAŠTUS.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Humboldt Parko Lietuvių Klubo
narių mėnesinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, rugėjo 20 dieną 12:30 val.
po pietų Almera Simons svetainėje,
1640 N. Drake ave., pirmame aukšte,
103 kambaryje. Nariai ir narių pra-
šomies skaitlingai atvykti ir kandidati,
norinčių į mūsų klubą įstoti atstovai.
Grįžo mūsų pirmininkas iš atostogų
Lietuvoje, papasakos patirtis išpu-
džius kelionėje. Po susirinkimo vai-
šės. W. Mankus, sek.

Lietuvių Filatelistų Draugijos
"Lietuva" poatostoginis narių susi-
rinkimas įvyks 8 m. rugsėjo mėn. 19
d. 7:30 val. vak. Hollywood svetainėje.
2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami
atsilankyti ir apžiūrėti klubo reikalus,
kurių yra daug. Po susirinkimo bus
vaisės. Rote Didžgalviene, rašt.

A. A.

POVILUI VAITEKŪNI

mirus,

jo žmonai Lisai, seseriai Pautei Vaitekienei
ir jės šeimai reiškia nuoširdžią užuojautą ir
kartu liūdi

Kostas Karoblis

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Mano pribuvimas eis su tavim, ir aš duosiu tau atsilį. Moz. 33:14.

Dievas visuomet gyvena pas savo žmones. Jis visada mumis rūpinasi ir
daboją mūsų reikalus, apsaugoja mus nuo pavojaus, aprūpina mūsų kūniš-
kus ir dvasiškus reikalus, skaito mūsų širdis, paženkina visus mūsų mei-
lės darbus, tvarko aplinkybes mūsų disciplinavimui ir išlaisvinimui, iškla-
so mūsų slupniausio prašymo jo sąjauosmo ir jo pagelbos. Ne minutes jis
nepaliks mus be apsaugos, ar prašysime jo pagelbos didžiausiam dienoms
darbinytėje, ar tykioje nakties valandoje, vistiek jis išklausys mūsų pra-
šymo. Kiek palaimos gausime kada pažinsime jo išikimumą. Išikrųjū
vienas tikras Dievo vaikas nebus be šių liudijimų, patvirtinančių jo prie-
mimą.

Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1006

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VirginiA 7-6672
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

Dar apie seselės Ksaveros aiškinimą

Naujienose jau buvo du rašiniai apie seselę Ksaverą (Emiliją Šakėnaitę). Viena p. A. Pilonio prašė daugiau aiškumo, o antrame pati seselė Ksavera rašė apie save.

Šiandien atėjo žemiau spausdinamas kanaaninko Vaclovo Zakarausko, Marquette Parko parapijos vikaro laiškas.

Laiškas "Naujienoms"

Didžiai Gerb. p. Redaktoriumi, maloniai prašau patalpinti Jūsų redaguojamoje "Naujienose" šį mano trumpąjį paaiškinimą. Šių metų rugsėjo mėn. 12 Jūsų laikraštyje tilpo seselės M. Ksaveros (Emilijos Šakėnaitės) paaiškinimas dėl p. Ant. Pilonio straipsnio "Daugiau aiškumo".

Seselė Ksavera į savo paaiškinimą įpynę ir mano vardą, nepaaiškinusi kokiam tikslui, todėl esu verčiamas atsilepti. Seselė mane buvo du kartus tikusi. Vieną kartą su savo palydove sutiko parapijos raštinėje, kitą prie klebonijos durų, ant laiptų. Abu kartu teiravosi, ar klebonas namie. Tai ir viskas. Koks reikalas ją vertė savo paaiškinime mano vardą minėti, man taip ir neišaiškėjo. Juk jai būtų buvę naudingiau, jei ji būtų pareiškusi, kad sutikusi lietuvį pareiškusi, kad sutikusi lietuvį

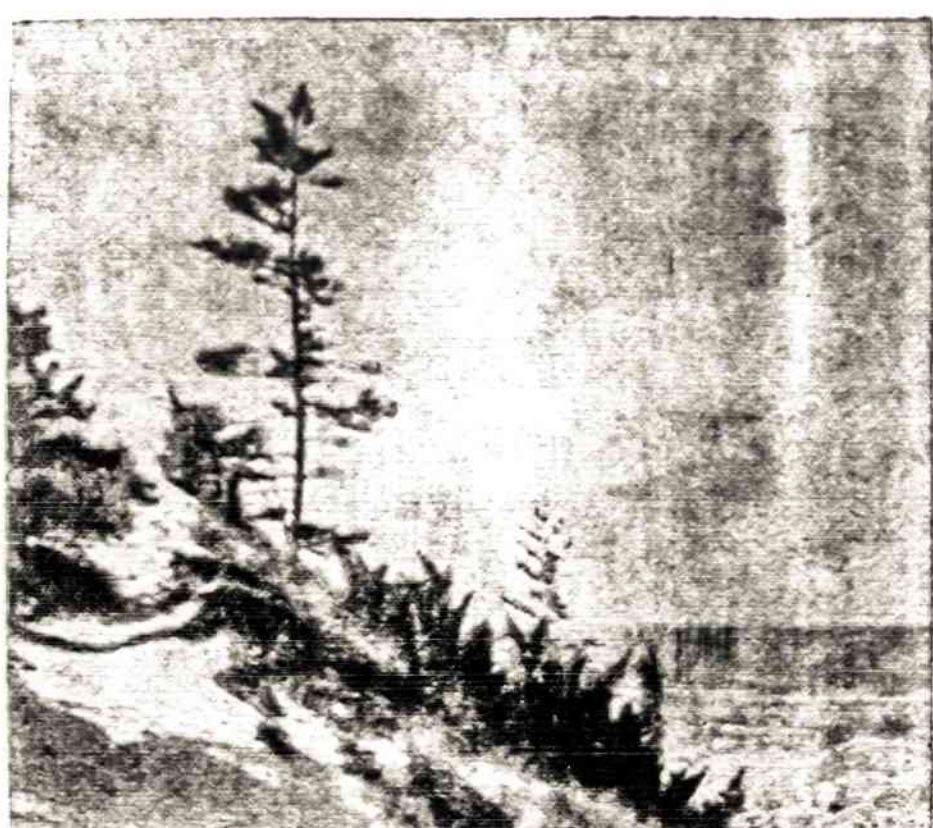
vyskupą, gyvenantį Chicagoje, ir iš jo gavusi rekomendacijas rinkti aukas. Atrodo, kad ji pasijus visą nerą buvusi. Skačiau ir p. Ant. Pilonio rašinį "Daugiau aiškumo", tilpusį "Naujienose", kuriame jis švelniai, logiškai, net pagirdamas kuniga ir medicinos daktarą Ferdinanda Aleksandrą Bendoraitį, seselę Ksaverą ir jūdvių herojiškus darbus. Tik deja, pasigedau atsakymo į p. Pilonio iškeltus klausimus, į kuriuos jis prašė seselės Ksaveros paaiškinimo, ji nė į vieną neatsakė.

Ji tik apgailestavo, kad seselių kazimieriečių vyresnioji jos nesuprato, ir kard. Cody su ja neįsisteikė kalbėtis. Neatsakius į p. Ant. Pilonio paklausimus, tikrai, kelia abejones dėl kunigo, med. daktaro, jos pačios, ir jūdvių išgarsintus darbus. Pagrindą abejoti yra, po to, kai ji pati pasisakė, kad esanti Prancūzijoje Trečiojo Ordino Pranciškonų narė. Mat, šio ordino narės yra ne vienuolės, o grynai pasaulietės moterys. Jos save Lietuvoje ir Amerikoje vadina tretininkėmis, kurios laikosi šv. Pranciškaus pasauliečių skirčių nuostatų.

Be to, kas liečia jos pareiškimą dėl vyskupo Dom Gomeza da Arrada, jo pasiuntimo palydovo dėl kunigo, med. daktaro Bendoraitio, lietuvių bažnytinės vyriausybės Amerikoje yra grynai Lietuvoje ir Amerikoje vadina tretininkėmis, kurios laikosi šv. Pranciškaus pasauliečių skirčių nuostatų.

Be to, kas liečia jos pareiškimą dėl vyskupo Dom Gomeza da Arrada, jo pasiuntimo palydovo dėl kunigo, med. daktaro Bendoraitio, lietuvių bažnytinės vyriausybės Amerikoje yra grynai Lietuvoje ir Amerikoje vadina tretininkėmis, kurios laikosi šv. Pranciškaus pasauliečių skirčių nuostatų.

Be to, kas liečia jos pareiškimą dėl vyskupo Dom Gomeza da Arrada, jo pasiuntimo palydovo dėl kunigo, med. daktaro Bendoraitio, lietuvių bažnytinės vyriausybės Amerikoje yra grynai Lietuvoje ir Amerikoje vadina tretininkėmis, kurios laikosi šv. Pranciškaus pasauliečių skirčių nuostatų.

Michigano ežero pakrantė

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Nauji apiplėšimų metodai

Gerais apsiiręs vyrais vėliausio modelio Oldsmobile convertible automobiliu atvažiuos prie gazolino stoties Morton Grove, kur buvo patarnautojas Jimmy Potts, 21 metų amžiaus, ir du jauni vyrukai, 15 ir 17 metų, prašė "patepti" jo automobilį ir atstatę revoliuterį pareikalavo atiduoti pinigų.

Gavęs \$700 pinigų juos suvarė visus tris į stoties užpakalinį kambarį, liepė sugulti kniūščia ir visus tris peršovė išėjo, bet tuč tuojau grįžęs dar kiekvienam paleido po kulka į galvą. Potts užmuštas vietoje, o abu vyrukai gyvi nugalbenti į ligoninę. Žudiko spalva nepranešama.

Nušovė taksi šoferį

Sekmadienio vakarą plėšikas 75 gatvės ir Paulina avenue kampe nušovė taksi šoferį Eddie Moore, 47, kurs mirė nugalbentį į St. Bernardo ligoninę, peršautas per krūtinę, vidurius ir dešinę koją. Moore dar spėjo pasakyti, kad jį apiplėšė. Liudininkas matė, kaip šoferis Moore taksi automobilyje "grūmėsi" su viena keleive moterimi ir kaip antras keleivis šoferis tris kartus peršovė ir abu "keleiviai" pabėgo.

Peršovė 4 metų vaiką

Bežaisdamas savo namų kieme 1840 W. Fletcher street keturių metų berniukas Charles Stewart sekmadienį tyčia ar "pakičiusius" kulko peršautas per petį. Motina girdėjusi šūvio garą, bet jokio šoviko nepastebėjusi. Vaikas nugalbentį į St. Josephs ligoninę.

Miestas padės grėbti lapus

Chicago miesto gatvių ir sanitarijos komisionierius James McDonough praneša, kad miesto darbininkai pradės nugrėbti nuvirusius lapus ypatingai "lapinose" miesto dalyse, kur daug medžių. Tam tikslui bus panaudojami vežimai su vakuum siurbkliais lapams ir vežimus su trauktai.

Kadangi yra uždrausta gatvėse lapus deginti ir tam potvarkiui nusižengę bus baudžiami nuo \$100 iki \$300, dėlto Mr. McDonough pataria piliečiams savo kiemų lapus supilti į tokias dėzes ar maišus, kad įtilptų į 32 galionų talpos statines. Lapų pašalinimo pradžia busianči paskelbta.

Lietuvos kaimas rudenį

Žemės drebėjimo pasekmės

Nors didžiausioji čikagiškių dauguma praeito penktadienio žemės drebėjimo nė neįtaro, bet, pasirodo, vietomis šis drebėjimas galės būti padaręs nuostolių ir sugadinimų. Dėl to Sanitarijos distrikto superintendantas John Egan pataria namų savininkams patikrinti visus savo namuose vandens ir dujų laidus, kad kur nebūtų sugadinti. Plyšęs vandens ar dujų vamzdis gali pridaryti daug žalos ir sukelti pavojų.

Dėl nuosavybės mokesčių sumažinimo pensininkams

Illinojaus senatorius Frank Savickas praneša, kad senyvo amžiaus (sulaukę 65 metų ar senesni) ir nedarbingieji (disabled), kurie nori pasinaudoti naujai išleistu nuosavybės mokesčių sumažinimo įstatymu 1973 metams, privalo užpildyti atitinkamas formas iki ateinančio spalio mėnesio 1 dienos.

Senatorius Savickas Chicago demokratas, Illinojaus legislatorijoje vadovavo praeitą pavasarį kovai už mokesčių reformas, kuri buvo sekminga ir seimas priėmė įstatymą pensininkų ir invalidų naudai. "Tačiau norint gauti nuosavybės mokesčio (nuo namo ar kitokio nejudomo turto) sumažinimą, reikia dar šį mėnesį užpildyti formas", perspėja sen. Savickas. "Tatai galima padaryti nuvykus į Cook apskrities mokesčių asseroriaus įstaigą (Cook County Tax Assessor's Office).

TRUMPAI

— Edvardas J. Mankus išrinktas šiemetinės Jurginių parodos propagavimo direktorium. Paroda bus rugsėjo 23—24 d. Ford City Prekybos centre nuo vidurdienio iki 5 val. vak. Ruošia Southtown Dahlia klubas. Dėlyvaus apie 200 klubo narių iš 5 valstijų su virš 5,000 žydinčių jurginių. Tarpe parodos dalyvių yra Ričardas Norbut, Jurgis Lapinskas ir Alfonsas Žukas.

— Jonas Juozevičius, Br. Rice aukšt. mokyklos senjoras, yra semifinalistas pažangiausio Amerikos mokinių varžybose dėl 1973 m. National Merit stipendijų.

— St. Xavier Kolegija, 103-čia ir South Park Ave., organizuoja suaugusiems kursų, kuriuose galima išmokyti įvairių dalykų, naudingų šeimai ir visuomenei. Kursų programos gaudamos suaugusių švietimo raštinėje, tel. PR 9-3300. Kolegijos

— Kernavės Tunto Tėvų Komitetas ruošia smagią gegužinę ir laužą Tėvų Marijonų sodyboje, Clarendon Hills, Ill. Sekmadienį, rugsėjo 24 d. 1:00 val. p. p. Pasinaudokite proga patį pasukutinį kartą smagią laiką praleisti Tėvų Marijonų sodyboje! (Pr).

— Varnas Montessori Židinėlįje — 3038 W. 59 St. — veikia atskira, tik Lietuvių kalba vedama klasė. Suinteresuoti tėvai auklėjimu savo mažųjų lietuviškoje dvasioje kviečiami pasinaudoti šia puikia proga. Klasė veda montessorininkė Dr. Julija Smilgienė. Informacijoms skambinti 776-6667 arba 778-6514. (Pr).

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

POSITIONS OPEN IN HEALTH CARE FACILITY

EARN WHILE YOU LEARN

Immediate openings for full & part time personnel.

• NURSES, R.N.'s & L.P.N.'s

• COOKS & KITCHEN HELPERS

• NURSING AIDES & ORDERLIES

• HOUSEKEEPING PERSONNEL

No exp. nec. will train. We pay while you learn.

Outstanding fringe benefits. Life ins. Major med. Health care. Pd. vac. Sick leave.

Call 971-2645

or apply in person

FOUR SEASONS NURSING CENTER

5801 S. CASS AVE. WESTMONT, ILL.

EXPERIENCED COOK

For modern kitchen at Lake Forest College. Excellent benefits including paid vacations, good working condition, uniforms furnished. Apply at SZABO FOOD SERVICE

5 Lake Forest College

SHERIDAN RD. LAKE FOREST, ILL.

Or for appt., Call 234-1060

MEDICAL OPPORTUNITY

L. P. N's (Evenings)

3-11 and 11-7, Nursing Home.

Experienced preferred.

Convenient to transportation.

Full time. — Part time.

L. P. N's — all shifts.

CR 7-6888

FEMALE ASSEMBLERS

MALE PACKERS

RADIO REPAIR EXPERIENCED

PREFERRED BUT WILL TRAIN

ELECTRON, INC.

3412 RIVER ROAD

Franklin Park, Ill.

NURSE

L. P. N.

DAYS

Know Medical Records

Shelter - care. Northside.

929-2931

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

WAITRESSES

Hours 4 P. M. to 10 P. M.

Call for appointment —

CR 2-0272

Sportsmans Country Club

RENTING IN GENERAL

Nuomos

5 ROOM FLAT

1st FLOOR.

NEAR CHURCH

Adults preferred or will accept family with 1 child.

2438 W. HURON ST.

Call BR 8-3045.

patikėtinų taryboje yra inž. A. Rudis.

— Ann Marie Girdžiūnienė ir Terry Eidukonytė išrinktos Maria aukšt. mokyklos Alumnų klubo valdybos.

— Vincas Kačinskas, Kaspas Radvila ir Pranas L. Lukas pakviesti dalyvauti Illinois Young Americans for Freedom konvencijoje spalio 13—15 d. Sherman House viešbutyje.

— Steve Dikcis iš Marquette Parko apylinkės, 17 metų amžiaus Priešilektuvinės apsaugos kadetų 2-sis leitenantas, šią vakarą baigė specialų apmokymą Chanute aviacijos bazėje, Rantone, Ill. Jis buvo 40 kadetų grupės vyresnioju.

— Kernavės Tunto Tėvų Komitetas ruošia smagią gegužinę ir laužą Tėvų Marijonų sodyboje, Clarendon Hills, Ill. Sekmadienį, rugsėjo 24 d. 1:00 val. p. p. Pasinaudokite proga patį pasukutinį kartą smagią laiką praleisti Tėvų Marijonų sodyboje! (Pr).

— Varnas Montessori Židinėlįje — 3038 W. 59 St. — veikia atskira, tik Lietuvių kalba vedama klasė. Suinteresuoti tėvai auklėjimu savo mažųjų lietuviškoje dvasioje kviečiami pasinaudoti šia puikia proga. Klasė veda montessorininkė Dr. Julija Smilgienė. Informacijoms skambinti 776-6667 arba 778-6514. (Pr).

help your HEART FUND help your HEART

Call: Frank Zapolski

3208 W. 95th St.

GA 4-8654

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 W. 95th St.

GA 4-8654

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

PASKOIOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

PASKOIOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

SAUGUMAS NAMUOSE

LIUKSUS MODERNUS beveik naujas 5 1/2 kambarių mūras. Sausas, įrengtas beismantas, air-cond., karpetai, alumi. langai, Patio, garažas. Marquette Parke, \$25,900

MODERNUS NAUJAS 2 butų mūras Marquette Parke, 2 auto garažas. Ceramic vonios. Apsaugotas beismantas. 3 gauz šildymai. Alumi. langai. Tuoj galima matyti. \$36,800

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke prie mokyklos. Kaina rimtam pardavimui.

6 KAMBARIŲ mūro octagon bungalow. Viskas liuksus ir nauja viduje. Aple 63-čia ir Pulaski. \$27,700.

2 AUKŠTŲ NAUJAS MŪRAS. Modernus įrengimas. Tinka Dr. ofisui ir liuksus butas gyventi. Arti mūso. \$39,900.

8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. \$32,000.

6 BUTŲ LIUKSUS, 2 aukštų mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazo šildymas. Puikios pajamos — gyventi Marquette Parke. \$69,900.

2 AUKŠTŲ 2 BUTŲ NAMAS, platus lotas. Garažas. Arti mūso. — \$22,000.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie, \$73,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5551

SUMMIT

CUSTOM BUILT 3 bdrm. ranch. 1 1/2 baths. Gorgeous fin. bsmt. 2 1/2 car garage — much more. Serious buyers only.

1st OFFER — 4 bdrm., maintenance, free home — 3 fin. rms. in basement. Move — in. Cond. Extra adj. 30 ft. lot.

CENTANNE REALTORS

237-4600

MARQUETTE PARKE savininkas parduoda 2 butų po 4 kambarius mūrinį. Aluminijaus langai, spintelės, uždari portai, sausas sklepas, 2 mašinų garažas, gera transportacija. \$195 nuomos. Tel. GR 6-5924.

NEAR 62 & WASHTENAW

See this 6 room teston brick Georgian with 2 car brick garage. Finished room in basement, 1 1/2 baths. Large lot, many extras. Only \$33,000.

MILAN & MILAN

PR 9-4063

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL VI 7-9327

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietinės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-4773

(Currency Exchange Istaigos)

Pigūs automobilų draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4045 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5948

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

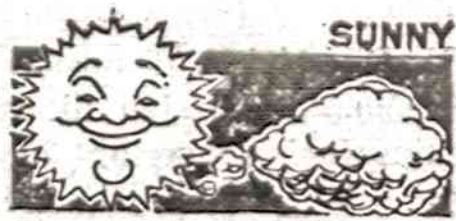
DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS KAINOS

Saulėta, karšta, tvanku.
Saulė teka 6:35, leidžiasi 6:54

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugsėjo-September 20 d., 1972 m.

Kaina 15c

222

BRITANIJOJE ŽUVO IZRAELIO DIPLOMATAS

DAR APIE "PRAVDOS" VEDAMĄJĮ PRIEŠ RELIGINGUS KOMUNISTUS

MASKVA. — Jau buvo rašyta apie sovietų laikraščio "Pravdos" vedamąjį kuriame puolami komunistai, kurie dalyvauja religinėse apeigose. Apie tą vedamąjį rašydami, New York Times, pabrėžia, kad "Pravda" nemini ypatingai sunkios problemos — katalikiškos Lietuvos, kur šiais metais buvo riaušės, peticijos ir du susidėginimai "by religious nationalists". "Pravdos" minimos vietovės, kur komunistai praktikuoja religiją, yra tolokai viena nuo kitos, kas rodo, kad ši problema yra plačiai pasklidusi po visą Sovietų Sąjungą.

Laikraštis mini Kemerovo rajoną centriniame Sibire, Orelio rajoną centriniame Rusijoje, Nikolajevio rajoną Ukrainoje. Čia visur partijos ir komсомоlo nariai dalyvavę religinėse ceremonijose. Pravda pabrėžia, kad tokių partijų negali toleruoti. Kiekvienas komunistas turės būti kovingas ateistas.

Iš "Pravdos" piktų žodžių galima spręsti, kad tokių religingų komunistų laukia valymai, o partija greičiausiai pradės naują kampaniją prieš religinius sentimentus.

Naujas dalykas yra laikraščio bandymas jungti religinius jausmus su tautiniais jausmais: "Moderniose sąlygose, labai svarbu yra atskleisti jungtį tarp religijos ir nacionalistinių prietarų. Yra žinoma, kad keliuose atvejuose bažnyčios ir sekotos prisima sau tautinių vertybių išaiškinimo vaidmenį. Mes kartais pastebime bandymus išskirti religinius jausmus kaip tautinės asmenybės dalį, kur nesilaikymas religinių švenčių laikomas nukrypimu nuo protėvių valios", sako "Pravda". Ypatingai šis reiškinys — religijų bandymas žaisti tautiniais jausmais — yra jautrus šiais metais, kada planuojama švęsti 50 metų sukaktis nuo daugelio mažųjų respublikų įjungimo į Sovietų Sąjungą.

"Pravda", puldama partijos narių dalyvavimą religinėse apeigose nurodo, kad Gudijoje įsteigta 1.000 specialių mokyklų, skirtų tikintiesiems, kuriems bus skelbiami naujausi mokslo suaktyvinti ir partijos argumentai prieš religiją.

Indai pradėjo važiuoti Anglijon

LONDONAS. — Britanijon atvyko pirmas indų, išvaromų iš Ugandos, transportas. Naujieji piliečiai, jau seniai turi britų pasus, buvo sutikti su darbo pasuodukais ir patarimais, kaip įsikurti Britanijoje. Valdžia įspėjo naujuosius imigrantus nesisukti keliuose miestuose, kur Azijos žmonių jau ir taip tiršta. Vienas miestas — Leicesteris net dėjo skelbimus į Ugandos laikraščius, kur indai buvo įspėjami nevažiuoti į Leicesterį, nes ten nėra nei darbų nei butų.

Indus, atvykusius iš karštos Afrikos, pasitiko žvarbus, lietingas Britanijos ruduo. Dageilis neturėjo šiltesnių drabužių, kuriuos aerodrome dalino britų šalpos organizacijos.

Nuo šiol iš Ugandos į Britaniją kasdien turi atvykti 174 Ugandos ištremiami indai, tačiau norint pasiekti Ugandos valdžios nustatytą terminą, kasdien turėtų išvažiuoti apie 600 indų, kad visi spėtų išvažiuoti iki lapkričio 7 d.

Angela Davis Bulgarijoje

SOFIJA. — Amerikos negrė komunistė Angela Davis, vaishinta ir garbinta Sovietų Sąjungoje, kaip didžiausia šių laikų herojė, baigė ten savo vizitą ir atvyko į komunistinę Bulgariją, kur jos laukia panašūs priėmimas. Bulgarijos vyriausybė apdovanojo Davis Tarptautiniu Dimitrovo medaliu — aukščiausiu Bulgarijos ordinu.

IŠ VISO PASAULIO

LONDONAS. — Ateinančią savaitę įvyks politinė konferencija šiaurės Airijos klausimams svarstyti. Ji šaukiama Darlingtone, šiaurinėje Anglijoje. Dvi katalikų partijos konferenciją boikotuoja, reikalaujamos, kad britų valdžia paleistų internuotus įtariamus airius iš kalėjimų. Protestantų pusėje, konferencijon nevažiuoja dešiniųjų radikalų grupė, vadovaujama pastoriaus Ian Paisley. Belfast'e žuvo dar trys asmenys.

Jeruzalė. — Izraelyje pirmadienį baigėsi didžioji žydų šventė Yom Kippur. Religingi žydai tą dieną 24 val. nevalgo. Gavėsenos nesimato jokio judėjimo, kai kuriose vietose jauni žydai metė akmenis į pravažiuojančius automobilius, kurie nesilaikė šventės tradicijų.

HOUSTONAS. — Trys astronautai, kurie aštuonias savaites išgyveno uždarų erdvių laboratorijos modelyje, šiandien išeina po įvairių eksperimentų ir bandymų.

SAIGONAS. — Amerikos kariuomenė P. Vietname sumažėjo dar 200 kareivių ir dabar liko 86.500.

BELGRADAS. — Jugoslavijoje valdžia uždraudė serbų filosofijos draugijos leidžiamą žurnalą, nes jame buvo nacionalizma kurstančių straipsnių, kurie griauja Jugoslavijos tautybinių vieningumą.

MIAMI. — Turtinga Miami našlė pasiskundė prokurorui, kad viena šokių mokytoja išviliojo iš jos 164.000 dol. Jai buvo sakoma, kad ji sutiks įdomių vyrų, jei išmoks gerai šokti valsus, tango ir rumbas. Pradžioje pamokos kainuodavo po 35 dol., o vėliau ji mokėdavo po 7.000 dol. kas dvi savaites.

TAIPEJUS. — Tautinė Kinija labai nepatenkinta dabartiniu Japonijos premjeru Tanaka, kuris žada pagerinti santykius su komunistine Kinija. Tai vana spaudoje net pasirodė pasiūlymai pakeisti seną vieno Taivano miesto vardą, kuris rašomas lygiai kaip premjero pavardė — "Tanaka". Vienas kinų laikraštis šiuo naujuosiu imigrantus nesisukti keliuose miestuose, kur Azijos žmonių jau ir taip tiršta. Vienas miestas — Leicesteris net dėjo skelbimus į Ugandos laikraščius, kur indai buvo įspėjami nevažiuoti į Leicesterį, nes ten nėra nei darbų nei butų.

Bobby Fischeris Islandijoje, šachmatų čempionato metu, buvo pareikalavęs atskiro maudymosi baseino. Iš šios nuotraukos matosi, kad jis visur sekiojavo islandiečiai vaikai ir suaugę, nepaisdami jo net maudykloje.

KANCLERIS BRANDT SIEKIA RINKIMŲ

BONA. — V. Vokietijos kancleris Willy Brandt jau pranešė žemių parlamento rūmų pirmininkui Kai Uwe von Hassel, kad šiandien vyriausybė pati iškels pasitikėjimo jai klausimą. Vyriausybės koalicija nori gauti parlamento nepasitikėjimą, nors jos atstovams tektų susilaikyti balsavime, nes toliau neįmanoma valdyti, parlamente balsams pasidalijus 248-248. Jau nuo balandžio 28 d., kada pirmą kartą buvo balsavime pasiektas lygiosios, bundstages yra lyg suparalyžuotas.

Balsavimas dėl pasitikėjimo vyriausybe Vokietijos parlamente yra pirmas per 23 metus. Pats balsavimas turėtų įvykti penktadienį. Parlamentui pareiškus nepasitikėjimą, prezidentas Gustav Heinemann turi parlamentą paleisti ir parinkti datą naujo parlamento rinkimams. Pirmoji galima data būtų lapkričio 19 d.

Šių metų rinkimai Vokietijoje būtų visais metais anksčiau už normalius rinkimus. Opozicijos vadas Rainer Barzel pasiūlė, kad iki rinkimų vyriausybė nebedarytų jokių įsipareigojimų užsienio politikoje. Ši pasiūlymą kancleris Brandt atmetė, nes jam teks dalyvauti Europos Rinkos valstybių vadų konferencijoje Paryžiuje, spalio 19 d.

Tešia federacijos steigimo darbą

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadatas sugrįžo iš Libijos, kur buvo toliau tariamasi dėl abiejų valstybių sujungimo. Rugpjūčio 2 d. buvo nutarta planingai žengti į vieną valstybę. Dabar skelbiama, kad padaryti tokie nutarimai; federacijos prezidentas bus renkamas abiejų šalių balsuotojų. Bus viena vyriausybė ir viena politinė partija, tačiau abi federacijos dalys turės gan plačią autonomiją.

WASHINGTONAS. — Prezidento patarėjas Henry Kissinger yra dažnai korespondentų švelniai pašiepiamas dėl savo vokiško akcento, kuris truputį jaučiamas jam kalbant angliškai. Paskutinėje spaudos konferencijoje Kissingeris pasakė, kad jis Vokietijoje turėjęs kalbėti televizijoje ir galvojęs, kad jis tikrai gerai kalba vokiškai, tačiau vėliau klausytojai jam prikišė, kad jis vokiškai kalbės su švedišku akcentu.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar New Yorke buvo atidaryta Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, kuri tęsis 13 savaitių. Asamblėjoje dalyvaus apie 70 užsienio reikalų ministrų.

◆ Čikagoje viešėjęs demokratų kandidatas į prezidentus sen. McGovern pasisakė už valdžios paramą privačioms mokykloms. Jis pietavo su Illinois unijų vadais, kurie pažadėjo jį remti rinkimuose.

◆ George Meany, AFL-CIO prezidentas, savo kalboje plieno darbininkų konvencijoje pakartojo, kad jis nerems McGovern kandidatūros. Sen. McGovern yra pasakęs, kad tapęs prezidentu jis kovos prieš "dideles korporacijas ir dideles unijas". Meany pabrėžė, kad "didelės unijos" yra "aš ir jūs, plieno darbininkai".

◆ Ugandoje suimti užsienio korespondentai, jų tarpe keli amerikiečiai. Amerika pareiškė Ugandai protestą. Ugandos kariuomenė atmušė puolimą iš Tanzanijos, kuri pasiuntė į pasienį dalinį savo kariuomenės.

◆ Šiaurės Vietnamas paskelbė, kad Amerikos lėktuvai puolė stipriomis įėjomis Haifono uosto apylinkes. JAV lėktuvai puolė taikinius dešimtyje provincijų, tuo pačiu metu š. Vietnamo krantus apšaudė JAV karo laivai.

◆ Šachmatų olimpiada Jugoslavijoje pradėjo partijas. Olimpiadoje dalyvauja 33 didmeistrai iš 62 valstybių.

◆ Trys amerikiečiai lakūnai, paleisti Hanojaus vyriausybės, išvažiavo iš Hanojaus sekmadienį. Tik vienas jų, negras jūrų leitenantas, kelis kart padarė pareiškimus prieš Vietnamo karą ir žadėjo, grįžęs Amerikon, dirbti už sen. McGoverną.

◆ Vakar Bahamas saloje vyko rinkimai. Salą valdė negrų vyriausybė, kuri tikisi vėl laimėti rinkimus.

◆ Čikagos Northwestern liginėje guli 39 metų Humbert Di Domenico, kurį sekmadienio audros metu trenkė žaibas, tačiau neužmušė. Jis jaučiasi silpnas ir turįs galvos skausmus, tačiau daktarai pripažino, kad jo kūne niekas nesužalota. Perkūnijos specialistai sako, kad vyrą išgelbėjo visai šlapi jo drabužiai, kurie sugėrė elektrinį žaibo smūgį.

Bendrai planuoja gamtos apsaugą

MASKVA. — Čia prasidėjo Amerikos-Sovietų Sąjungos aplinkos apsaugos komiteto pirmoji sesija. Amerikos delegacijoje yra 27 nariai. Delegacijos pirmininkas Russell Train pareiškė, kad sovietų vyriausybė, turėdama centrinio planavimo sistemą, gali pademonstruoti pasauliui, kaip reikia planuojant pramonės veikimą, įjungti į tuos planus ir gamtos apsaugos faktorių.

Sovietų spaudoje didesnis dėmesys skiriamas gamtos ir jos turtų apsaugai "Trud" laikraštis su pasitenkinimu skelbia, kad Gorkio Alyvos valyklėje Kstovo mieste, stoviniame ant Volgos kranto, nauji sručių valymo įrengimai taip išvalo į Volgą pilamas atmatas, kai jos esančios švaresnės už patį upės vandenį.

Libano kariuomenė saugo pasienį

BEIRUTAS. — Izraeliui pasitraukus iš Libano kaimų, į juos atsukubėjo Libano kariuomenė. Anksčiau tuose kaimuose būdavo palestiniečių partizanų grupės. Dabar atrodo, kad Libano vyriausybė siekia pietiniuose Libano kaimuose įsteigti lyg užtvartą, kad partizanai savo puldinėjimais neprovokuotų Izraelio.

Partizanų organizacijos Sirijoje ir pačiame Libane kritikuoja Libano valdžios sumanymą izoliuoti partizanus toliau nuo sienos. Iš Sirijos į Libaną perėjo kelios grupės ginkluotų vyrų, kurie tvirtina žygiuoją su stiprinti palestiniečių jėgas Izraelio pasienyje, tačiau atrodo, kad Libano vyriausybė yra nutarusi partizanų prie pasienio neprileisti.

ITARIAMA, KAD SPROGĘS LAISKAS BUVO ATSIŪSTAS ARABŲ TERORISTŲ

LONDONAS. — Tą pačią dieną, kai New Yorke buvo atidaryta Jungtinių Tautų asamblėja, kurios darbotvarkėje yra įrašytas ir terorizmo klausimas, Londone, Izraelio ambasadoje sprogo pašto atėjęs iš Amsterdamo, Olandijoje, siuntinėlis, užmušdamas Izraelio žemės ūkio specialistą, pasiuntinybės atašė, dr. Ami Shachori. Dar vienas ambasados tarnautojas buvo sužeistas. Scotland Yard valdininkai, ėmę tikrinti kitus ambasados laiškus ir siuntinius, rado dar dvi nesprogusias bombas.

Pasaulyje 500 mil. dar badauja

WASHINGTONAS. — Pasaulinis bankas savo raporte Jungtinėms Tautoms sako, kad pasaulio neturtingosios valstybės, nežiūrint banko duodamų kreditų, vis daugiau vargsta, o turtingosios vis daugiau turėja. Pernai bankas išdalijo tris milijonus dol. paskolų, tačiau kai kurios valstybės neįstengia jų gražinti. Daugelyje šalių didelis nedarbas, vaikų mirtingumas, beraščių skaičius, nepakankama mityba ir ligos ne mažėja, bet didėja.

Romoje Maisto ir Žemės ūkio agentūra, priklausanti JT organizacijai, savo raporte irgi pabrėžia, kad didžiausią pažangą žemės ūkis padarė Amerikoje ir Kanadoje, kur jis ir anksčiau buvo aukštame lygyje. Pernai pasaulio žemės ūkio produkcija pakilo 3%, žmonių augimas buvo 2%, tačiau badaujančių, nepakankamai pavalgusių, žmonių pasaulyje buvo tarp 300 ir 500 milijonų, nes agrikultūros augimas buvo turtingose šalyse.

Afrikoje ir Viduriniuose Rytuose žemės ūkio gamyba padidėjo, tačiau Pietų Amerikoje dėl blogo oro Argentinoje ir Kuboje gamyba nepasiekė aukštesnio lygio. Sovietų Sąjungoje žemės ūkis stovėjo vietoje gamybos atžvilgiu, sako raportas.

Pradėjo derybas dėl laivininkystės

WASHINGTONAS. — Amerikos ir Sovietų Sąjungos delegacijų derybos dėl laivininkystės klausimų prasidėjo Washingtone. Susitarimas dėl prekių gabenimo iš vienos valstybės į kitą yra reikalingas, laukiant susitarimo dėl plačios apimtės prekybos. Derybose anksčiau buvo siūloma, kad trečdali visų prekių gabens Amerikos laivai, kita trečdalis — sovietų laivai, o likusį — kitų valstybių laivai.

Amerikos jūreivių ir uostų darbininkų unijos reikalauja, kad Amerikos laivai gabentų didesnę prekių proporciją. Delegacijos turi susitarti dėl uostų, kuriuos laisvai galėtų lankyti kitos valstybės laivai. Per paskutinius 20 metų specialūs leidimai buvo reikalingi įplaukti į uostus ir Amerikoje ir Sovietų Sąjungoje. Teks susitarti ir dėl laivų kategorijų ir tipų. Karo laivams draudžiama lankyti abiejų valstybių uostuose. Specialūs reikalavimai statomi ir vadinamiems "tyrinėjimui" laivams.

Siose laivininkystės derybose Amerikos delegacijai vadovauja Andrew Gibson, sekretoriaus asistentas tarptautinės prekybos reikalams, o sovietų Igor Ave-min, sovietų prekybos laivyno ministerijos, užsienio reikalų skyriaus direktorius.

Kinija pagerbė šacho žmoną

PEKINAS. — Komunistinė Kinija iškilmingai sutiko karališką viešnį. Irano imperatorių Farah Diba. Ji atvyko oficialaus valstybinio vizito ir ją pasitiko aerodrome pats premjeras Chou En Lai.

Sutikime komunistinių pareigūnų žmonos darė protokolo numatytus gilius nusilenkimus. Apie 100.000 jaunų mergaičių, atvežtų į aerodromą su gelėmis, sudarė šventišką nuotaiką.

Kinija siekia gerų santykių su Iranu, nes Irano kaimynas Irakas vis daugiau pasiduoda Sovietų Sąjungos įtakai. Tarp aerodromo dekoracijų kabejo plakatai, sveikina "Jos Imperatorišką Didenybę", nors toliau matėsi šūkių, pasmerkia imperializmą.

Plieno unija liks neutrali

LAS VEGAS. — Plieno darbininkų unijos konvencijoje jos prezidentas Abel pareiškė, kad 1.4 milijonai tos unijos narių ateinančiuose prezidento rinkimuose laikysis neutraliai, nors unija ir nepatenkinta prezidento Nixono ekonominė politika.

Abel pareiškė nuomonę, kad Amerikos darbo unijų organizacija nesuskils vien dėl to, kad nesutariama dėl kandidato į prezidentus. Plieno darbininkai savo energiją ir lėšas nukreips į darbininkams palankių kongresu narių išrinkimo kampaniją.

KELIONĖ APLINK PASAULI

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES. SEPTEMBER 20, 1972

AR AMERIKOJE YRA
LIETUVIŠKŲ KOMUNISTŲ

(Tęsinys)

Mano paties ūkyje iš pastatytų trobesių ant 15 ha. gyvenamąjį namą nugriovė ir nuvežė į kitą valstiją. Abelių miestelį ir tenai pastatė "kultūrinį domą — kultūros namas". Man pačiam dabar nebeaišku: ar Abelių mieste mieste nebuvo tinkamo namo, kuris būtų tikęs tokiame — "kultūrinį domą" ir galop, kodėl tokiose Abeliuose, prie "dabartinės technikos" nebegalima buvo pastatyti mūrinių dviejų aukštų namus su centraliniu šildymu, o reikėjo gabenti medinį namą iš už 15 km. Galop jeigu jau mano namas tik Abeliams, tai kodėl nereikėjo jį palikti tame pačiame kolchoze, į kurį buvo įjungtas ir mano ūkis.

Mano artimiausiam kolchoze nėra nė vieno mūrinio namo, be pastatytų medinių naujienų tvartams, daržinėms ir kitiems ūkio reikalingams. Mano artimiausio kaimyno buvusis ūkis štai kaip atrodo dabar: tvartai, klojimas, daržinė ir pirtis liko nugriauti. Likę svirnas ir gyvenamas namas. Sodybos visos buvusios tvoros, užaugę medžiai, sodo stambieji obuoliai ir kriaušės medžiai taip pat nuplauti ir sunaudoti kūrui. Gyvenamojo namo priestatai, medinės langinės ir visi buvę svirno įrengimai taip pat sunaudoti kūrui. Svirno viename skyriuje dabar laikoma karvė, antrajame kiauliuokai, o trečiajame talpinamas pašaras karvei. Gyvenamojo namo šeimyninis galas paverstas vištinku. Gyvenama seklyčiose gale. Prakiurus gyvenamojo namo stogui, per ilgesnį laiką su ašaromis maldaujant, buvo gautas leidimas skiedroms nusipirkti. Tat štai kaip atrodo man gerai žinomo ūkio grožis ir kaip

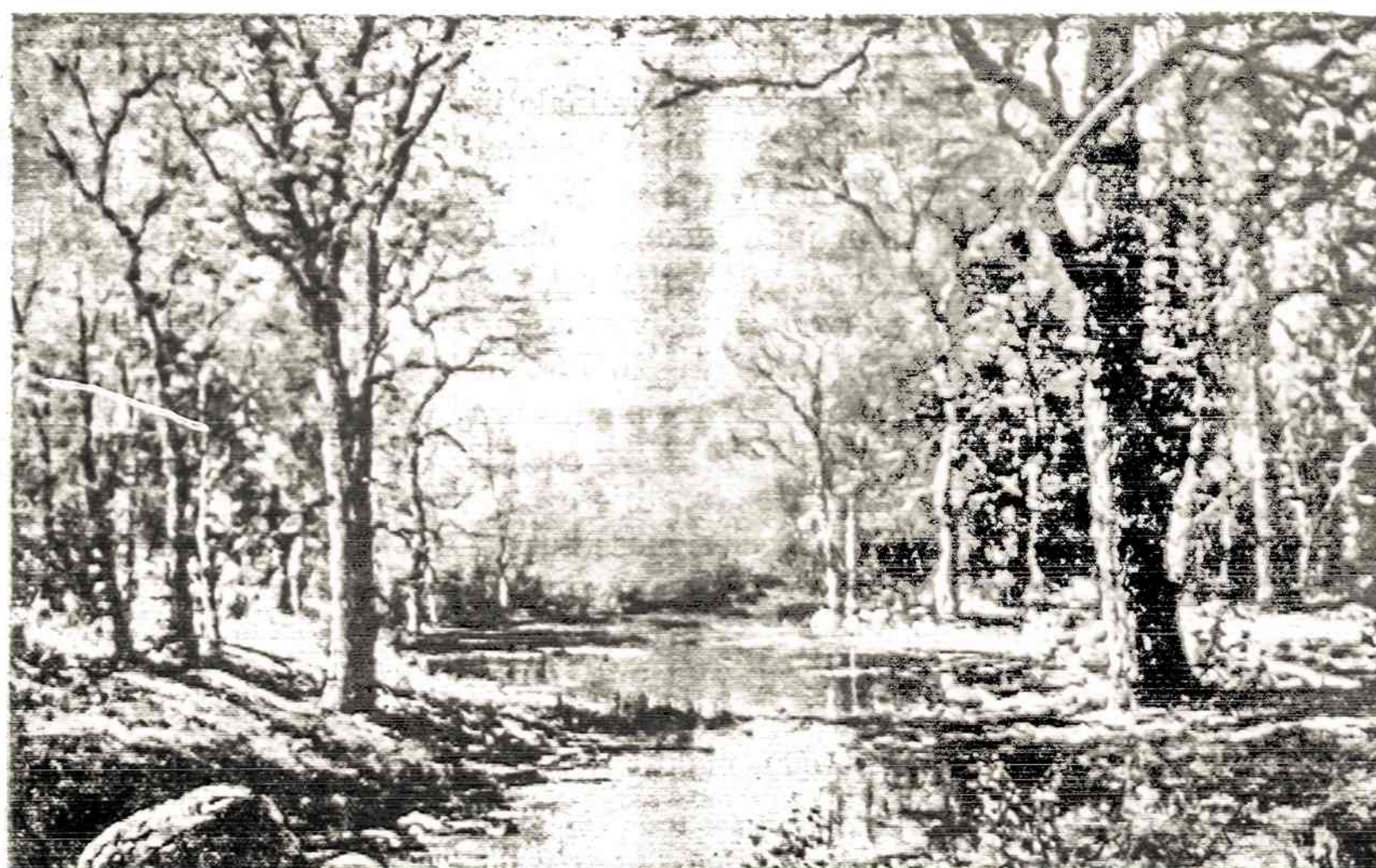
galima palyginti su Gintajame Krašte aprašytomis kolūkiečių gyvenvietėmis.

Lenkija ir Lietuva

"Pažangieji", būkite malonūs mums paaiškinti, kodėl yra didelis skirtumas tvarkoje tarp Sovietų tvarkomos Lietuvos ir Lenkijos? Abu kraštai valdomi ir tvarkomi komunistinių vyriausybių. Abiejose valstybėse tikyba atskirta nuo valstybės. Tačiau Lenkijoje katalikai gali ir turi savas pradžios mokyklas, kuriose dėstoma tikyba. Liubline katalikai turi net ir savo universitetą, kuriam vyriausybė neduoda jokios pašalpos jo išlaikimui.

Lenkijos komunistinė vyriausybė atidavė katalikų vyriausybei visas bažnyčias, buvusias Vokietijos žemėse: 4700 bažnyčių, 2200 klebonijų ir kitų pastatų ir to turto nuosavybės dokumentus. Visas tas turas perduotas be jokių mokėjimų laisvam naudojimui ir be valstybinių mokesčių. Be to, valdžia atleido bažnyčią ir nuo tų skolų, kurios buvo anksčiau uždėtos sumoje 4-620,000 dolerių sumokėjimo. Be to, tos parapijos, kurios nuomą valstybei buvo jau anksčiau sumokėjusios, dabar gauna atgal visus sumokėtus pinigus, kurių suma siekia virš 2 milijonų dolerių.

Tačiau kokia padėtis su bažnyčiomis yra Lietuvoje, kuomet jos naikina, griauja, verčiaoms antireliginėmis galerijomis ir t. t. Kunigai baudžiami už vaikų mokymą poterių. Sausgum organai seka ir registruoja tuos piliečius, kurie lanko bažnyčias, kurie vėliau jau negali pretenduoti į geresnį darbą. Parapijos turi mokėti mokesčius. Už anekdotą pakartojimą,

Ruduo jau artėja

kad Kristus ant asilo atėjo pas Staliną, baudžiamas 3 metams kalėjimo. Ar jau tas komunistas Lietuvoje jaučiasi taip netvirtai, kad jau ir anekdotu bijo masi? Visa tai atrodo labai durinai, todėl žmogus ir pradeda galvoti, kad S. Sąjungos komunistų partijos vadovybėje yra ar baimės, ar noro greičiau lietuvius surusinti.

Kodėl to viso durnumo nėra Lenkijoje: ten nori eik, nori neik bažnyčion, valdžios žmonėms galva neskauda?

Į Lenkiją galima siųsti ir dėvėtus rūbus ir avalynę ir maitai labai maži. Pavyzdžiui mano kaimynė pasiuntė šiomis dienomis 36 svarų siuntinį, sumokėdama tik \$10 už persiuntimą. Lenkijoje už tą siuntinį gavėjai sumokėjo maitai apie \$2-3.

Mano gimnaitis, būdamas čia Amerikoje, prisirinkęs gerų nešiotų rūbų pasiuntė per Cargo agentūrą 30 svarų siuntinį ir už persiuntimą sumokėta buvo \$70. Kuomet siuntinys atsidūrė Vilniuje, tai nuėjus atsiimti buvo gauta 2 poros batų ir 3 moteriškos suknelės, o visą kitą reikėjo išsipirkti brangia kaina. Rašo: "kiek turėjome pinigų, tiek pirkome, bet didesnė pusė siuntinio taip ir paliko muštineje".

Mažesni siuntinukai į Lenkiją eina visai be maito, nežiūrint kas siunčiama.

Nuvažiavus Lenkijon, galima laisvai važinėti kur nori ir lankyti ką nori, be jokio palydovo.

Lenkijoje pradžioje buvo bandyta ūkininkus vartyti į kolchozus, bet greit vartymas buvo sustabdytas ir šiandien 87% ūkininkų gyvena laisvai. Dabar gyvenantieji ūkininkai kolchozuose jeigu nori, gali laisvai pasitraukti.

Lietuva — antroji Amerika

Kuomet 1940 metais buvo pravaista prekybos nacionalizacija, tai Vilniuje Lietūkis perėmė 11, anksčiau žydams priklausiusių, manufaktūros urmo sandėlių.

Lankydamos tuos sandėlius pastebėjau, kad tuose sandėliuose sutikti pirkėjai buvo beveik vien iš S. Sąjungos atvykę, iš Minsko, Mogiliovo, Pskovo, Novgorodo ir net iš tolimo Kijevo.

Galvodamas, kad prie tokios prekybos Lietūkis neilgam užteks tų manufaktūros prekių, tai daviau parėdymą visas medžiagas surūšiuoti ir paskirstyti į tris sandėlius: vilnionių medžiagų, medvilnės ir šilko. Į tuos tris sandėlius paskyriau lietuvius vedėjus ir raštininkus, mo-

kančius sąskaitas rašyti lietuviškai. Davau įsakymą, kad medžiagos iš tų sandėlių gali būti parduodamos tik su centros kontoros leidimu.

Taip patvarkius, prasidėjo didelis antplūdis klientų į centro kontorą, ir kiekvieną dieną sudarydavo nemažos eilės žmonių, norinčių gauti leidimą medžiagai nusipirkti.

Kalbantis su kiekvienu klientu atskirai, norėjosi išsiaiškinti, ar prašomoji medžiaga nebus naudojama spekuliacijos tikslams ir tą nujausdamas, leidimo neduodavau.

Per dieną praeidavo 20-30 klientų, išimtinai atvykusių iš S. Sąjungos. Beveik visi pasikalbėjimuose man sakėdavo, kad jie atvyko todėl, kad pas juos visai kalba, kad "Litva vtoraja Amerika — Lietuva antroji Amerika" ir kad Lietuvoje dabar galima gauti pirkti ko tik žmogui reikia.

Greta eilinių klientų lankydavosi ir daug Sovietų armijos karininkų, kurių svajonė buvo pirkti plonos odos ir pasiūti odinį puspaltį; ir visi pasisiuvę didžiavosi tokiu liuksusu.

Pas mus Lietuvoje anksčiau buvo įprasta matyti tik šoferius taip vilkinčius.

Norint suvaržyti didelį karininkų antplūdį, pradėjau reikalauti, kad jie rašytų pareiškimus, kad toks rūbas jiems yra reikalingas tarnybos reikalingams. Tuomet didesnė dalis atėjusių karininkų nesirūždavo man rašyti ir išeidavo. Kita dalis prašydavo popieriaus ir rašydavo. Čia pastebėjau, kad nemaža dalis tų kariškių blogai raštingi, nes tą pareiškimą rašydavo po kelis kartus, prašydami vis naujo popieriaus, ir vis su klaidomis.

Su atėjusiais pulkininkais ar generolais nedrįsau derėtis ir leidimus išduodavau prašomam kiekviui.

Pradėjus man vis labiau ir labiau varžyti leidimų išdavimą, tai būdavo ir tokių klientų, atvykusių iš toliau, kurie su ašaromis, dauguma moterų, pasakodavo kokia pas juos yra padėtis su medžiagų gavimu.

Vieną dieną skambina iš partijos, kad iš Maskvos, prekybos komisariato, yra atvykęs manufaktūros instruktorius, kuris nori žinoti, kuomi mes čia disponuojame ir kuomi Maskvos prekybos komisariatas galėtų atėti taltokn.

Atvyko jau senstelijęs žmogus, kuris iš kalbos darė gerą įspūdį. Kalbėjosi kaip gilus medžiagų žinovas, nesileisdamas į bet kurias partijos pagyras.

Už valandos nuvažiavome į vilnionių medžiagų sandėlį ir tarnautojams liepiau pirmą eilę atnešti parodomui angliškos vilnos medžiagos, o vėliau ir visas kitas.

Instruktoriui pradėjus tas vilnones medžiagas sklaidyti ir rankomis glamžyti, pamaciau, kad jo veidas pralinksėjo, nušvito ir į tarnautojus ir į mane žiūrėdamas taip džiaugsmingai ėmė kalbėti: "nu i material, čto za prelest, davno užė kak takovo ne vidal — nu ir medžiagos, kas do puikumas, seniai jau tokią medžiagą bemačiau".

keistis, bet jo pagrindinis siekis yra užvaldyti visą pasaulį". Leninas taipgi yra rašęs: "Būtu beprotybė testti Nikalojaus II jo politiką. Jokia tauta negali būti laisva, jei ji slopina kitas tautas. Agresija yra baisiausias nusikaltimas".

Tad ar negeriau, kad pasaulis matytų gyvą Lietuvą, o ne paskandintą Maskvos komunizmo bangose?

Dabar visas Lietuvos ekonomis ir dvasinis atsparumas yra palaužti ir viskas priklauso tik nuo Maskvos malonės.

Kur tik maskvinis komunizmas priejo prie valdžios, tai tuoju panaikino Laisvę ir visas gamybos Laisvę pasiekė. Jis remiasi karine biurokratija ir teroristine policija.

Siaubas ir dabar apima kiekvieną iš mūsų prisiminus, kurie matėme tą vaizdą, kaip 1941 m. birželio 14-15 dienomis Lietuvoje buvo sunkvežimiais gabunami žmonės į vagonus deportacijai į Sibirą. Be kaltės, be teisimo: vyrai, neščios moterys, seneliai ir vaikai buvo tremiami į nežiną. (Bus daugiau)

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinias Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis suradė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlę jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrasta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrasta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vac. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrastas, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vac. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrasta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrasta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinias, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 800 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrasta, 418 p.	\$5.50
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. įrasta — \$5.00, minkštai viršeliais — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrasta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Nusikaltimas ir bausmė

Kriminalo spiralė kasmet labiau, o pastaraisiais metais pasibaisėtina kyla aukštyn. Vien Chicagoje per praėjusią savaitę, nuo rugpjūčio 27 dienos, buvo nužudyti 47 žmonės. Policijos statistika rodo, kad žmogžudystės Chicagoje kasmet daugėja: 1965 metais nužudyta 395 žmonės, 1966 m. 510, 1967 m. 552, 1968 m. 647, 1969 m. 715, 1970 m. 810 ir 1971 m. 824. Kiek bus nužudyta šiemet, galima spėti iš praėjusių 3 savaitių...

FBI neseniai paskelbė metiniame pranešime apie kovą su nusikaltimais JAV-bėse nusikaltimų skaičiai verčia spręsti, kad Jungtinės Valstybės yra labiausiai įstatymų nepaisanti šalis pasaulyje. Praėjusiais metais visose JAV-bėse užregistruota šeši milijonai piktadarystių! Piktadarystės per vienus metus pašoko 7 nuošimčiais, ir nepaisant visų policijos pastangų kriminalas per penkerius praėjusius metus padaugėjo 74 nuošimčiais. Paskiriant kategorijomis, žmogžudysčių prregistruota 17,600; kūno sužalojimų — sužeidimų 364,000, plėšikų užpuolimų 386,000. Kas labiausiai pesimizmą nuteikia, tai faktas, kad policijai pavyko tik 20 nuošimčių kriminalų išaiškinti ir kaltininkus suimti. Prieš penkerius metus piktadaris turėjo vieną iš 4 progų išlikti nepagautas, o 1971 metais jau turėjo vieną iš penkių...

Dar pesimistiškiau nuteikia pasiteiravus, kas už tų šaltų kriminalo skaičių slypi. Pirmiausiai tai, kad pirmoje kriminalo vietoje JAV-bėse dabar stovi jauni nusikaltėliai. Visą ketvirtadalį piktadarystių praėjusiais 1971 metais padarė jaunikliai, jaunesni kaip 18 metų amžiaus. Pusę visų nusikaltimų padarė jaunesni kaip 25 metų. Drastiškai kyla moterų atliekami nusikaltimai, bet ypatingai dideliais piktadarystių nuošimčiais atsižymi spalvotieji. Per visas 50 JAV valstijas kas penkios minutės dieną ir naktį padaroma po 55 nusikaltimus...

Ką į tai sako tie, kurie yra išrinkti ar pasamdyti įstatymams saugoti ir pritaikinti — sociologai, kriminalogai, įstatymdaviai ir pagaliau teisėjai?

Policijos veteranas, dabar gynybos advokatas, Chicago miesto seniūnas Edward Burke sako: "Aš nematau, kad bet kokios socialinės — ekonominės problemos turėtų verstį vieną žmogų kitam žmogui atimti gyvybę. Galbūt plėšikavimą būtų galima aiškinti kultūros ar medžiaginių reikmenų stoka, bet negalima pateisinti ginkluoto apiplėšimo, kur sužalojamas arba nužudomas žmogus".

Kitas tos srities Chicago specialistas, sociologas ir urbanologas Pierre de Vise tokį išgąstingą kriminalo išbujojimą pateisina skurdu. Girdi, ekonominis kriminalas, toks kaip įsilaužimai ir apiplėšimai yra demografinio kitimo rezultatas — spartaus neturtingų juodųjų žmonių nuošimčio didėjimas... Jauni žmonės yra reikalingi progų pademonstruoti savo gyvastingumą ir vyriškumą. Jei jie tų progų neturi dėl apsišvietimo stokos ar naudingo verslo nemokėjo, tokie žmonės pasirenka smurtą nusikaltimams... Žinoma, Mr. de Vise nepagalvoja, kad dar neseniai, prieš juodukų invaziją, toje pačioje Chicagoje kaip ir kituose Amerikos didmiesčiuose kol panašiai didelį gyventojų nuošimtį sudarė nepalyginamai skurdžiau, negu dabar negrai, gyvenę įvairūs baltosios rasės imigrantai, tikrai neturėję progų pademonstruoti savo gyvastingumą ir vyriškumą dėl apsišvietimo stokos ar naudingo amato nemokėjimo, tačiau niekur niekados tokio kriminalo nebuvo kaip šandien.

Atrodo, kad tiksliausią diagnozę tai kriminalo epidemijai padarė New Yorko senatorius James Buckley savo kalboje, pasakytoje "Amerikiečių už efektingą įstatymų vykdymą" bankete; būtent, jis pasakė, kad viena iš svarbiausių tokio pasibaisėtino piktadarystių daugėjimo priežasčių yra teisingumo pritaikymo sistemos iškreipimas. "Dabar teismai mažiau laiko pašvenčia kaltinamojo kaltei nustatytį, bet daugiau policijos elgesiams tyrinėti. Labai dažnai kaltinamųjų suole sodinama policija, o piktadarystės pastatomas kaltintojų".

Piktadarystės žymiai sumažėtų, jei teisėjai išmestų ir gurbą visas tas naujoviškas sociologų ir psichologų teorijas apie kriminalą ir kriminalistus, o pradėtų pagal "nuopelnus" bausti piktadarį. Ciniškai kalbant, tenka sutikti su radikaliu teigimu, kad Amerika nebėra laisvas kraštas, kadangi vakarui atėjus piliečiai bijosi beieiti į gatvę, o kai kuriuose miestų rajonuose ir dienos metu nebėsaugu. Žmogus nežino dienos nei valandos, kada iš pasalo smogs revolverio rankena per galvą ir primušęs ar užmušęs apiplėš. JAV Aukščiausiam Teismui mirties bausmę panaikinus, piktadariai pasidarė dar piktesni negu kas galėjo spėti: dabar jie žmogų apiplėšia, nužudo ir tokias egzekucijas pradeda praktikuoti prieš vieną, kelis ar ir visą būrį savo aukų, kaip kad padarė šiomis dienomis W. Virginijoje apiplėšdami ir suaudydami 8 žmones arba Morton Grove, Ill., vienoje gazolino stotyje pirmą apiplėšė tris vyrus, po to juos suguldė ant grindų suaudydami...

Nuo 1968 metų JAV-bėse nebeusmerkamas mirtimi joks nusikaltėlis ir Kalifornijos aukšč. teismas pripažino, kad mirties bausmė ne tik yra "nežmoniška", bet dar yra priešinga Konstitucijai. Dar 1960 metais JAV-bėse įvykdyta 56 mirties bausmės, 1961 m. 42, 1962 m. 47 ir taip kasmet mažėjo, kol 1968 metais visiškai sustabdėta. Mirties bausmių žmogžudžiams mažėjimą įkandinė lydydė žmogžudysčių daugėjimas — iš 8,400 1960 metais iki 13,650 žmogžudysčių 1968 metais. Primintina, kad kalėjimuose saugiai tebegyvena ir daugiau sau patogumų reikalauja tokie žmogžudžiai, kaip Richard Speck, šurpiai sadistiškai Chicagoje nužudęs 8 slauges studentes arba Sirhan — Sirhan nušovęs senatorių Robertą Kennedy. Paskutiniu laiku Kalifornijoje 8 žmogžudžiai, kuriems aukščiausio teismo sprendimu dėka mirties sprendimas buvo panaikintas, pabuvę po keletą metų kalėjime, buvo paleisti "už gerą elgesį" — ir jau spėjo padaryti po naują žmogžudystę! Kalbama, kad kai kurie psichiniai iškrypėliai ar kitaip nesugebantieji įsijungti į normalų gyvenimą

TYLA - GERA BYLA - BET KAM?

Sovietų Sąjungoje už tiesos "bendrądarbiavimo su krašakymą galima gauti dvidešimt penkerius metus kalėjimo. Su prantama kodėl. Bolševikų režimas yra pagrįstas melu, kuris negali pakęsti tiesos. Su griovus melą, tiesa sugriautų ir bolševikiškąjį režimą. Tačiau tiesos siekimas yra taip tvirtai įskiepytas žmogaus sieloje, kad jokios bausmės, jokios grąsnybės jo nustumtų neįstengia. Todėl, nebedami kalėjimo ir mirties, geležinės uždangos kraštuose žmonės kalba. Visai neseniai ir vėl prabilo rašytojas Aleksandras Solženicinas, Nobelio premijos laureatas, pats atsėdėjęs dešimt metų bolševikų kalėjime. Šį kartą jis pasakė tiesą apie Jungtines Tautas, kurios, užuot nešiusios laisvę pavergtoms tautoms, dar tvirtiau jas surakina bolševikiškojo jungo varžtais.

Jungtinės Amerikos Valstybės už tiesos skelbimą dar niekas į kalėjimą nesodina. Tačiau žodžio laisvę labiausiai naudojasi tie, kurie stengiasi jos balsą užgniaužti, o tie, kurie laisvės palkimą turėtų saugoti, tyli. Kino artistė Jane Fonda dideliu žulumu perša Amerikai bolševikiškąjį jungą, tuo savo gimtajam kraštui nusikalsdamas išdavimu. Tačiau tie, kuriems patiktas šios šalies laisvės gynimas nuo bolševikiškųjų užmačių, tyli.

Kai prezidentas Niksonas vyko pas kiniečius ir rusus sustiprinti koegzistencinės politikos, daugelis jo kelionės į laisvės kapų kraštus apibūdino kaip idealistinę taikos misiją. Tikrovėje tos kelionės buvo brutalaus jungo misijos. "Moku aš kalbi pančius kartu" — sako Baltrušaitis — "dvilinkas pančius, laida, kad tu, verge, sėdėtume suole".

Rugpjūčio 23 d. Ankaroje prasidėjo Brazinskų byla. Bolševikai vėl pareikalavo Brazinskų išduoti. Turkių teismas bolševikų reikalavimą atmetė. Tačiau šių dviejų draugų išdavimo pavojus dar nepraejo. Kad Lietuvos Diplomatine Tarnyba ir Vlikas, priklausanti nuo koegzistencinio State Departamento, didelio triukšmo kelti negali, yra surantama. Kad tyli Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, savo kopūsto galvelę pripildžiusi

charakteriai, dabar būdami tikri, kad mirties bausmė nebevertinama, svarsto kokiį kriminalą padarius galima apsirūpinti visam amžiui garantuotu išlaikymu. J. Pr.

"bendrądarbiavimo su krašakymą galima gauti dvidešimt penkerius metus kalėjimo. Su prantama kodėl. Bolševikų režimas yra pagrįstas melu, kuris negali pakęsti tiesos. Su griovus melą, tiesa sugriautų ir bolševikiškąjį režimą. Tačiau tiesos siekimas yra taip tvirtai įskiepytas žmogaus sieloje, kad jokios bausmės, jokios grąsnybės jo nustumtų neįstengia. Todėl, nebedami kalėjimo ir mirties, geležinės uždangos kraštuose žmonės kalba. Visai neseniai ir vėl prabilo rašytojas Aleksandras Solženicinas, Nobelio premijos laureatas, pats atsėdėjęs dešimt metų bolševikų kalėjime. Šį kartą jis pasakė tiesą apie Jungtines Tautas, kurios, užuot nešiusios laisvę pavergtoms tautoms, dar tvirtiau jas surakina bolševikiškojo jungo varžtais.

A. ZUJUS

PATIKSLINIMAI

Visų pirma, dėkoju, deja, nežinomam Naujienų Skaitytojui, nurodžiusiam klaidą mano Galvosūkių Varžybų uždovinyje Nr. 7. Vietoje

20! = 243290200A1764B000 turi būti

20! = 243290200A17664B000.

Tas pats Nežinomas Skaitytojas klausia, kaip suprasti posakį "atstumai tarp jų poromis visi skirtingi" (Uždavinys Nr. 8 apie aerodromus pasakiškoje Polinomijos šalyje). Čia, gali būti, man kaltės yra tik tiek, kad aš nepagalvojau apie tai, jog ne visiems žinoma, kaip šitos posakių suprantamas matematikoje!

Turiu pastebėti, kad šitokių porų yra ne 500000, o daugiau! Yra 500000. 999999. t.y. 499999-500000 atstumų ir štai Polinomijoje iš jų nėra dviejų vienodų. Paaikškinsiu paprastesniu pavyzdžiu. Jei būtų tik šeši aerodromai, tai atstumų būtų ne trys, o 15, būtent, jei sunumeruosime aerodromus iš eilės 1, 2, 3, 4, 5, 6, tai turėsime atstumus (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (4, 5), (4, 6) ir (5, 6) t.y. kaip pasakytą aukščiau, 15. Ir štai to Polinomijoje — jei ten būtų tik 6 aerodromai — visi minėti penkiolika atstumų būtų skirtingi! Tai matematikoje išreikšiamie posakiu "poromis", t.y. — pavyzdžiui, poroje (2, 5) ir (3, 4), t.y. atstumų poroje, atstumas nuo 2 iki 5 nėra lygus atstumui nuo 3 iki 4 ir t.t. Čia pat, vengiant galimų naujų nesupratimų, reikia pabrėžti, kad atstumų tarpe nepamirime, pavyzdžiui, atstumo (2, 1) arba (6, 3), nes tai yra tie patys, jau nurodyti atstumai (1, 2) ir (3, 6) ir t.t.

Toliau, niekad nereikia komplikuoti kurių nors apibrėžimų matematikoje. Todėl, tai, kas pasakytą uždavinyje Nr. 11 apie dvigubus šachmatų yra visiškai aišku, būtent: žaidžiama tomis pačiomis taisyklėmis, t.y. eji kopūsto galvelę pripildžiusi

ta norėjo sugrąžinti budelio tarnai. Nejaugi mes prabilisime tik tada, kai Brazinskai su lauks Simo Kudirkos likimo ir iš aukštybių pasigirs Visagalio balsas: "Prasivėrus žemę sugėrė tavo brolių kraują, tačiau iš žemės gelmių mane pasiekė to kraujo šauksmas".

Julius Smetona

syklėmis, tokioje pat lontoje, kaip paprastai, su tuo pačiu finurodžiusiam klaidą mano Galvosūkių Varžybų uždovinyje Nr. 7. Vietoje

Cia pat pastebėsiu, kad uždavinys apie dvigubus šachmatų paimtas iš žinomo rusų matematiko, profesorius E. B. Dynkino redaguoto rinkinio. Ten uždavinys suformuluotas šitaip: Dvigubais šachmatais vadinasi žaidimas, besiskiriantis nuo paprastų šachmatų tik tuo, kad kiekvienas žaidėjas daro du ėjimus iš eilės. Įrodykite, kad šitokiame žaidime baltieji gali laimėti arba bent pasiekti lygybę.

Kaip matote, šis formulavimas dar "neaiškesnis" už manąjį. Bet... Kas sugebės įrodyti tai, kas reikalaujama, pamatys, kad šis matematinis arba, jei patinka, loginis uždavinys gali būti išspręstas net tuo atveju, jei pakeistume kai kurias taisykles, tik kad figūros judėtų taip, kaip jos paprastai juda.

Galiu dar atskleisti paslaptį: norint įrodyti, kad baltieji niekad neturi pralaimėti, net ne tenka nagrinėti Nežinomo Skaitytojo iškelto klausimo apie šachą pirmuoju iš dviejų ėjimų!

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI
NAUJIENAS

DR. R. MELL

GYVACIŲ GINKLAJ

Tarp Sikiango ir Jangtse upių balos. Miške sklandau medžių lapus. Mažkos smarkus smūgis užpakaly manęs, tartum sunkus akmuo būtų nupuoles. Ir aš stailėjau atsikuk ir akimirka žiūriui į nepaprastą vaizdą. Ilgas, gal penkių metrų šešėlis, gana baltos išvaizdos, sukdamas lanku pauly atlauzomis lipa į kalną per 80 centimetrų aukštumo žolę. Gal per 30 centimetrų prieš mano kojas sudaužia milžiniška uodega ir atsistoja prieš mane milžiniška gyvatė, bet pastebėjusi savo klaidą (gal manė, kad koks gyvulys), pasitraukia atgal ir pro paprūdį pradingsta tankmėj. Bet tankmėj girdėti vėl cypimas. Matyti, gyvatė pačiuo auką ir smaigia. Toliau.

Trumpas ir neplatus kelias iš Kantono į rytus. Rėkimas, knarkimas, nešikų skambinimas, ūkininkų šauksmai, ratų girdėjimas, ir tarp jų nesuprantamas kažkokios didelės varlės rėkimas. Prie kelio žolės vandens žaltys nučiuop "vandeninį kiškį" ir tartum botagas iškėlęs galvą su sugauta auka plaukia visai gracingai per esančią netoli kelio kūdrą. Prie manęs pribėgo kinų kareivis, nusiėmė nuo pe-

čių šautuvą ir prisitaikė "vandens žaltį" šauti, tik ne todėl, kad jam būtų buvę gaila nešamo žvėrio, bet todėl, kad jis pats tą žvėriuką norėjo pagauti. Aš jį nuraminau. Prižadėjau pats jam atlyginti už žvėriuką, nes norėjau pamatyti, kaip gyvatės ryja. Tas vaizdas labai retai pasitaiko matyti, nes gyvatės paprastai žmogaus šalinasi ir stengiasi nuo jo pasislėpti. Ypatingai kada joms pasiseka sučiupti grobis. Todėl kiniečiai kareiviai atlyginimo nesigailėjo.

Perplaukusi į kitą krantą, gyvatė savo nasrais apžiojo gyvulių galvą ir ėmė ryti. Pranyko pirmosios kojos. Bet antrosios kojos niekaip į gerkle netilpo. Tada gyvatė gyvuliuką išspiovė, ir kai jis jau buvo pasirušęs pasprukti, jį iš naujo sučiupo iš užpakalio ir šį sykį greit praryjo. Aiškiai matėsi, kaip gyvuliukas draskėsi gyvatės viduriuose.

Netoli Bankoko, prie Kosi-chango pakrantės raitosi ilgas raudonai, žaliai ir geltonai išmargintas storas virvagalis. Jis daužosi ir plaka uodega žemė. Tai gražioji "velnienė", medžių laipiojimo, pikčiausia iš visų Indijos gyvųjų, (chirpopelea oran-

ta shaw). Vadinamoji akrobatė imasi su mėgiamiausiu savo priešu gekonu "toke". Besigrumdami abu žvėrys išpuolė iš medžio. Visuomet viršijanti gyvatė, šį sykį yra gynybos pozicijoje. Narsus gekonas savo dantimis sugriebęs gyvatę netoli galvos nepaleidžia. Besirisdami abu supuola į vandenį. Vieną akimirka kovojuotieji vienas antrą paleidžia, paskiau vėl puola iš naujo. Šį sykį gekonas vos truputį krimpstelėjęs gyvatei ties galva nupuolet į vandenį, o gyvatės uodega apsirietė apie jį ir tol laikėsi, kol gekonas paskendo. Gyvatė, kuri visuomet yra tokia veikli, gekono sukandžiota ir iš vandens ištraukta pasidariusi tokia rami, kad vos šliaužioja ir visai nebeuog gelti. Kitą dieną jį buvo nebe gyva.

Khastia kalnuose (Šiaurės Indijos). Milžinas smaiglys (Python malurus) kabo medyje pakabinęs du metrus nuo žemės. Pro šalį bėga mažutis briedis (muntjak). Ir nespėjus tarti "vienas", kaip briedis, smaiglio papiuštus, netenka savo pagrindo ir pasikabina su smaigliu medyje. Po trijų minučių visas briedis suvyniotas į pitono kūną ir dar po kelių minučių — pasmaugtas.

Sviesi mėnesiena. Aš guliū

laukuose prie savo trobelės. Paliai molių trobelės sieną pastebiu lakstanti laukų žiurkė. Iš po trobelės pamatų girdžiu kažką braskantį šliaužiant. Tą braskėjimą girdžiu nebe pirmą naktį. Ir tik dabar pastebėjau, kad tai gyvatė. Ji šliaužia per slenkstį ir mano trobelę, nes joje ji užuodė mano žiurkių kolekciją. Gyvatė neįsikišusi prišliaužė, šoko ant žiurkės ir... gyvatės nuolaid buvo ją pasiekę. Po kelių minučių ji vėl išlindo iš pamato ir pabėgus kelius žingsnius išsistiešė.

Tai vaizdai, kaip gyvatės grobia savo grobį ir ginas nuo priešo. Vietoj kitiems plėšiams gyvuliams duotų stiprių nagų, ilčių ir sparnų, joms duota viso kūno vingrumas ir mokėjimas visu kūnu smaigti. Gyvatės nėra greitos. Didžiausias greitis, tai žmogaus ėjimo greitis. Bet jos turi nepaprastą gabumą staigiai iš arti auką užklupti. Daugelis jų į medžioklę eina, kaip prityrę kriminalistai, labai palengva, pasislėpdamos po nupuolusiais lapais. Kiekvienas einantis žmogaus kojos brastelėjimas gyvatės yra pastebimas ir ji spėja pasislėpti. Nemažai gyvųjų kab pasikabinausių medžių šakose, kaip dešros. Pastebėtina, kad gyvatės labai taupo savo ener-

giją, ir todėl jos stengiasi savo grobio ieškoti ne toli laukuose, bet priariant netoli namų, ar dargi į pačius namus, nes čia be didelio vargo galima tą kitą gyvuliuką nutverti.

Gyvatės neturi ilčių ir krūminių dantų, kaip kiti žvėrys ir jų pletinai dantys galais nukreipti į gerkle yra daugiau skirti maištui — į gerkle stumti ir pagrobti sutvertima neįsileisti. Nestiprūs gyvuliai, kaip kirmėlės, vabalai, varlės eiti gyvi praryjami, todėl ir jų krantytė nereikalinga. Kaip atsiliepinimas už stiprius nagus ir iltis, gyvatėms yra duoti du specialūs ilgi dantys, kurie padeda grobį laikyti ir tvirtai savyje nuodu, kuriais grobį nužudo. Mokėjimas smaigti tai didžiųjų gyvųjų svarbiausias įginklas. Ypač biauirus ir pavojingus yra gyvųjų šokimas iš medžio ant aukos. Paskiau gyvatė aprietus grobį, jį prisika binusiu prie medžio galu prisitraukia į medį patį grobį, ir tokiu būdu gyvis netekęs pagrindo visiškai nebegali priešintis.

Milžiniška Indijos gyvatė pigonas 5½ metro ilgio lengvai tokiu būdu apriečia 1.26 metro ilgio leopardą ir pasmaugusi praryja. Bet lygumoje tokia dvikopė nevisuomet pitonui teigiamai pasibaigia. Akvarijumuose še-

riant milžiniškąsias gyvates pastebėta, kad jos įmesto negyvo grobio nebesmaigia. Vadinasi jos gyvą nuo negyvo gerai atskiria. Daugelis medžių gyvųjų neįsileidimas savo susirietimu sulaužyti žvėriui krūtines kaulo, griebia ir apsiriečia jam arka kaklą. Gyvatės negali savo grobio susmulkinti, todėl visuomet ryja viską iš karto. Kad plaukus ir gyvulių kaulus iš vidurių prašalintų, gyvatė išdirba nepaprasto stiprumo nuodus, kuriais pasiseka tuos nemalonius atributus suvirstinti. Tų pačių nuodų yra ir nuodinguose dantyse. Gyvųjų nuodai randasi jų žandikauliuose tam tikruose rezervuaruose netoli ausies. Tų nuodų tose pačiose vietose turi ir vadinamosios "nenuodingos" gyvatės, tik jos kaskdamos į grobį tų nuodų nuleidžia, o įleidžia tada, kai grobis jau prarytas. Tik nedidelis gyvųjų skaičius turi savo žandikauliuose nuodingus dantis. Iš pradžių nuodingieji syvai tiesiog iš liaukų, o ne prandantis patekdavo į pagrobtojo žvėrį. Tas sutappdavdavo bereikalingą nuodų kiekumą ir energiją. Bet vėliau evoliucijos keliu ir rečiau randantis maisto, buvo reikalingos racionališkesnės priemonės. Todėl dantyse atsirado skylutės, pro kurias, bi-

le kurį daiktą gyvatei grobiant, nuodai patys išeina ir norimajį sugauti objektą užnuodija, kad paskiau būtų nesunku pagauti.

Gyvatės nuodinguosius dantis įsigijo per tris atskiras epochas. Pirmosios epochos laipsniui atitinka: kobras, aspis visos ežerų gyvatės ir amerikoniškos kordų gyvatės. Jų dantys yra masyviniai ir stovi vietoje nejudinami. Nuodų latakai yra ne vidurių danties, bet išlaukinėje pusėje. Jie turi, daugiausia tik 9 milimetrus ilgio. Taipogi, ne daug daugiau tobuli yra ir antrojo laipsnio gyvųjų dantys. Jie tinka daugiau grobimui, negu pirmo laipsnio gyvųjų. Trečiajai epochai priklauso nuodingosios klastingosios gyvatės, kurių nuodingieji dantys yra judinami ir turi nuodų kanalukus dantų viduje.

Joms daugiau išsižiojus, dantys pasidaro ilgesni. Susiaurus dantys pasislepia žanduose ir nekludui mažesnius gyvulius laisvai praryti. Ilgiausi šių gyvųjų dantys siekia nuo 21 iki 85 milim. Šių gyvųjų nuodingieji dantys — neilgo amžiaus.

(Naujas žodis, 1930)

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSU NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 368-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sešadieniais pagal susitarimą.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUCELIUNAITE
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir seš-
adieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujos rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką ir chirurgiją
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-5296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 1-1223

OFISO VAL: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

BIZNTERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE". — TURĖ GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNJE

Žydas atrado Ameriką?

To dar būtų. Dėl Ame-
rikos atradimo yra keli is-
toriškai remiami pavyzdžiai, kas
Naująjį Pasaulį pirmiau už Ko-
lumbą atrado. Ši garbė pirmoje
eilėje tenka Leifui Eriksonui,
norvegų vikingų kolonistui Gren-
landijoje. Bet iki šiol nebuvo
aiškių duomenų kas buvo pats
Kolombas.

Pagal naują štai vokiečių žinių
agentūra dpa rašo iš Frankfur-
to, Vokietijoje:

Ispanijoj gyvenęs žydas Chris-
topher Columbus ne trumpo ke-
lio į Indiją ieškojęs, o norėjęs
rasti pabėgimo kelią Ispanijoje
persekiojamiems žydoms. Pen-
kias valandas prieš persekioji-
mams prasidedant jis spėjė iš-
plaukti į jūrą. Taip tvirtina Vie-
noje gyvenantis žydų rašytojas

ir žydų Dokumentų Centro ve-
dėjas Simonas Wiesenthal savo
naujoji knygoje "Segel der Hoff-
nung" (Vilties burės), išleisto-
je praeito rugpjūčio mėnesio 24
d. Frankfurte, Walterio leidyk-
loje.

64 metų amžiaus autorius Wie-
senthal, pagarsėjęs masinių
žmogžudysčių kaltininkų nacių
medžioklėmis ir Eichmano su-
radimu bei savo knyga, pavadinta
"Doch die Morder leben" (Ta-
čiau žudikai tebėgyvena), sako
si jau 15 metų renkęs įrodymus
ir studijuojąs juos, norėdamas
paremti savo teoriją, kad Ame-
riką pirmasis atrado žydas. Wie-
senthalis tvirtina, kad impulsą
naujų žemių ieškoti davė žydai,
norėję pabėgti iš Ispanijos, kur
jie buvo ypatingai žiauriai perse-
kiojami. Savo planams jie pa-
naudoję Marco Polo, rabino Ben-
jamino iš Tudelos užrašus ir
įvairius kitokius senovės pado-
vimus, ypač tą apie dingusiąją
Izraelio dešimtąją gimę.

Dar daugiau savo teorijai pa-
remti Wiesenthal nurodo, kad
Columbus tikrai vadinosi Chris-
tophal Colon ir savo laiškus rašy-
damas pavartojo apšiai žy-
diškų raidžių. Be to Kolombas
puikiai mokėjęs skaityti žydų
kalendorių ir vietoje kunigų ar
vienuolių su savimi į laivą pa-
siėmęs hebrajų kalbą mokantį
vertėją.

Apšiai žydų pavardėmis Co-
lon gyvenęs mieste Köln (Kėlnė),
kurs lotynų kalba yra vadina-
mas Colon (Colonia agrippina)
ir iš Colon vardo šeimų esą kilę
daug rašytojų, medikų ir kt.

WAUKEGAN, ILL.

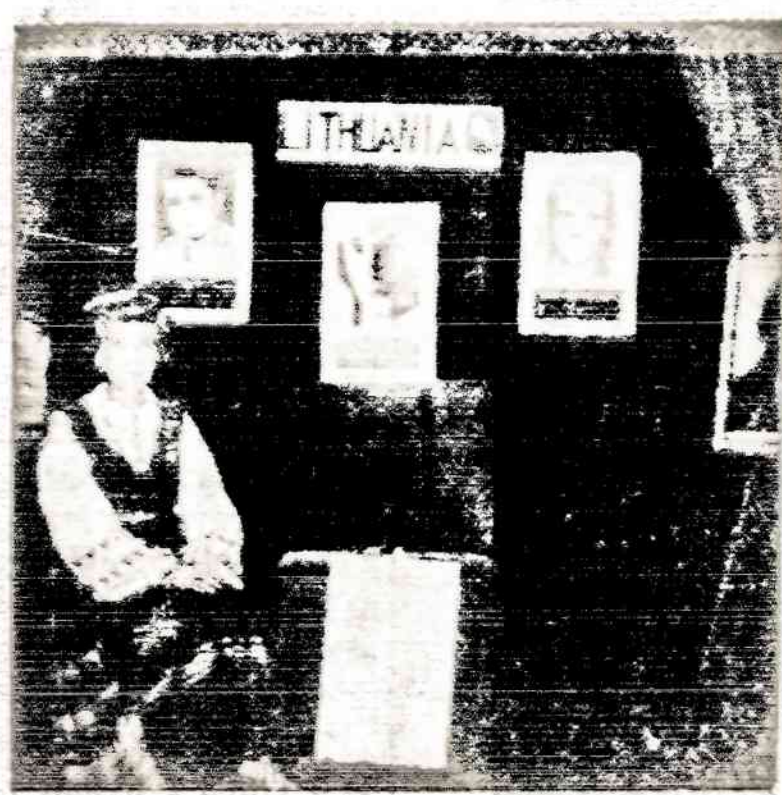
Kultūringas piknikėlis

Praeitą sekmadienį daktaro
Geniočio rezidencijoje, Wauke-
gano šiauriniame priemiestyje
įvyko LB Waukegano apylinkės
suroštas jausmų piknikas kar-
tu su lietuvių dailininkų meno
darbų paroda ir aukcionu. Sody-
bos medžių pavėsyje išdėstyti
svečiams stalai ir išstatyta ke-
lios dešimtys trijų žinomų dai-
lininkų — p. Paukštieš, Skupo
ir Petrikonio paveikslų.

Nors publikos nedaug tebuvo,
bet pradėjus aukcioną didžioji
paveikslų dalis greitai buvo iš-
parduota. Keliolika svečių turė-
jo progos tikrai nebrangiai įsigy-
ti vertingų meno kūrinių, kurių
kiti pirkosi net po daugiau kaip
vieną.

Piknikui, parodai ir aukcionui
daugiausiai pasidarbavo pats
šeimininkas Dr. Giniotis ir LB
Apylinkės pirmininkas architek-
tas Edvardas Skaličius ir jo žmo-
nelė Elena.

Piknikas būtų buvęs labai sek-
mingas, jei dangus būtų ilgiau
kantrybės turėjęs; netikėtai staigiai
iš vakarų pusės pakilę baur-
gūs juodai mėlynai debesys su
perkūnais ir žaibais pradėjo di-
dij lietu, kurs taip žiauriai ap-
tvindė kai kuriuos Chicago prie-

Kaip jau rašyta Naujienų Nr. 219 apie praeito rug-
pjūčio 13 d. Miami, Fla., surengtą pavergtųjų tautų
savaitės minėjimą, kuriame ir lietuviai dalyvavo su
savo tautos vėliava, Lietuvos himno pagiedojimu ir
su parodėle. Paveikslėlyje matome vieną tos paro-
dėlės kampą su trijų jaunų tautos kankinių — iš
kairės ir dešinės — J. Lukšos-Daumanto, Romo Ka-
lantos ir Simo Kudirkos atvaizdais. Kairėje sėdi
parodėlės prižiūrėtoja p. Ona Kaulakienė.

miesčius. Rengėjai turėjo sku-
biausiai nešti po stogu likusius
parodos eksponatus, o svečiai va-
žiuoti namo.

LOS ANGELES, CALIF.

Iš lietuvių veikimo

Lietuvių Bendruomenė ruošia
Lietuvių Dieną, kuri įvyks š. m.
rugpjūčio 30 ir spalio 1 d. Pirmą
dieną bus jaunimo sportas, kur-
is prasidės 12 val. Marshal mo-
kyklos sporto salėje. Laimėtojų
pereinamajai taurėi, "Bon Vo-
yage" auto garazo savininkas A.
Adomėnas paaukojo 50 dol. An-
trą dieną, sekmadienį, 1 val. Mar-
shal mokyklos auditorijoje bus
koncertas. Programą atliks pir-
mą kartą čia pakviestas solistas
Vidimantas Valatka, kuris anks-
čiau yra dainavęs operose ir kon-
certuose Lietuvoje. O dabar yra
apsigyvenęs Kalifornijoje. Kitų
aukštai meno srity iškilusių tar-
pe dalyvaus visų čia labiausiai
mėgiama solistė Birutė Dabie-
nė, ir šauni muzikė pianistė Rai-
monda Apeikytė.

Prieš koncertą, tą pačią dieną
tuoj po lietuviškų pamaldų šv.
Kazimiero parapijos salėje bus
Inos Leškienės dailės parodos
atidarymas. Žodį tars rašytoja
Alė Rūta-Arbielė.

Lietuvių Diena paprastai ap-
jungia visus losangeliečius lie-
tuvius, tad ir šiemet tikimasi ne-
liks nė vieno, kuris nedalyvaugtų
šioje šventėje.

J. K.

Samoningos klaidos

Lietuviška patarlė sako, kad
tik nieko nedirbantis neklysta.
Klaidų pasitaiko visur ir jos be-
veik neišvengiamos. Net ir mū-
sų enciklopedijoje yra nemažai
klaidų. Kartais tos klaidos nėra
perdaug esminės ir skaitytojas
jas praleidžia nekreipdamas di-
delio dėmesio. Bet pasitaiko
klaidų samoningai ar ir nesą-
moningai padarytų dėl kurių at-
skiram žmogui, organizacijai ar
tam tikrai žmonių grupei sudaro
nemalonumų. Kartais tokios
klaidos verčia skaitytoją net nu-
sišypsoti.

Prieš porą metų Laisvojoje
Lietuvoje buvo parašyta, kad
1918 m. prof. Augustinas Volde-
maras iš Vilniaus radijo bango-
mis pranešęs pasauliui apie Lie-
tuvos nepriklausomybės paskel-
bimą. Tuo tarpu Lietuvoje ra-
dijo atsirado tik 1926 m. Štai ir
vėl skaitau Laisvojos Lietuvos
išleistą 1972 m. rugpjūčio 14 d.
numerį, kuriame A. R. piktokai
pasisakęs, kam Balzeko muzie-
juje kabo generolo Stasio Raš-
tikio paveikslas, pavadinęs jį mū-
sų laikų Čičinskio ir straipsnį už-
baigia: "Šio generolo vienintė-
lis nuopelnas, kad surinko daug

medalių iš savo uošvio Presiden-
to, dar nėra svaris, kad galėtume
paveikslą talpinti muziejuje. Ne-
apsijuokime tokiais didvyriais".
Paprastam žmogui galima būtų
dovanoti tokį klaidą, bet asmuo
sugebąs kitus mokyti, privalejo
žinoti, kad generolui Stasiui
Raštikiui prezidentas Antanas
Smetona nebuvo uošvis. A. Sme-
tona turėjo du vaikus. Dukrė Ma-
rija ištekojo už pulkininko Valiu-
šio ir gyvena Washington DC,
o sūnus Julius gyvena Clevelan-
de. Generalas Raštikis yra vedęs
Adomo Smetonos, Antano Sme-
tonos brolio dukterį.

Stasys Juškėnas

SKAITYK PATS IR PARAGIN
KITUS SKAITYTI
NAUJIEŲS

Savo namine vaistu spintelę reikia
nepaprastai išlaikyti tvarkingai už-
laikyti, kaip šiemet vaizdelyje parody-
ta: išimti visas butelėles ir nuipalinti
lentynas; patikrinti visus užrašus,
kad neišvengtų klaidų, nes vaistų su-
maišymas gali būti fatališkas. Patik-
rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-
pildyti, kad būtų bet kokiam neti-
kėtumui pasiruošę.

W. Mankus, sekr.

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Humboldt Parko Lietuvių klubo
narių mėnesinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, rugpjūčio 29 dieną 12-30 val.
po pietų Almera Simons svetainėje,
1640 N. Drake ave., pirmame aukšte,
103 kambarėje. Nariai ir narės pra-
šomi skaitlingai atvykti ir kandidatu,
norinčių į mūsų klubą įstoti atsivesti.
Grįžo mūsų pirmininkas iš atostogų
Lietuvoje, papasakos patirtus išpu-
džius kelionėje. Po susirinkimo vai-
sės.
W. Mankus, sekr.

— Žemaitių Kultūros Klubas baigė
savo atostogas ir pirmas susirinkimas
įvyks trečiadienį, rugpjūčio mėn. 20 d.
7:00 val. vak. Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami
atsilankyti ir aptarti klubo reikalus,
kurių yra daug. Po susirinkimo bus
vaisės.

Rosė Didgalviene, rašt.

A. A.

ONAI NARBUTIENEI

mirus, didžiųjų nuliūdime likusiai dukteriai ALDAI WEL-
LESTAT ir jos šeimai, seseriai MARIAI NAUJOKIENEI,
kitiems giminėms bei artimiesiems, reiškiamę gilią užuo-
jautą ir kartu liūdime.

JUOZAS BACEVICIUS SU ŠEIMA

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Pašviesk juos savo tiesoje: tavo žodis yra tiesa. Jono 17:17.

Mūsų Viešpatis visados jungia priekinį žengimą ir mūsų dvasiško gyve-
nimo išvystymą su tiesos priėmimu ir paklusnumu jai; kiekvienas Dievo
vaikas privalo apsisaugoti nuo pamokslų, kurie siekia toliau, negu Dievo
žodis, ir nuo tokių Krikščionių, kurie sako kad Kristus arba Šventoji dū-
sia kalba jiems geriau, negu Šventas Raštas. Toks jų pasielgimas gimdo pa-
siputimą ir jie atmeta nuo savęs Šventoją Rašto pamokslininkus ir pagrū-
denimus; taip darosi todėl, kad anie prigautieji mano, jog turi savyje koki
ten aukštesnį mokytoją, o šėtonas pasinaudodamas jų prisigavimu, padaro
juos savo noro vergais.

Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekviename aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knygėlėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai garsite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OlymPic 2-1005

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

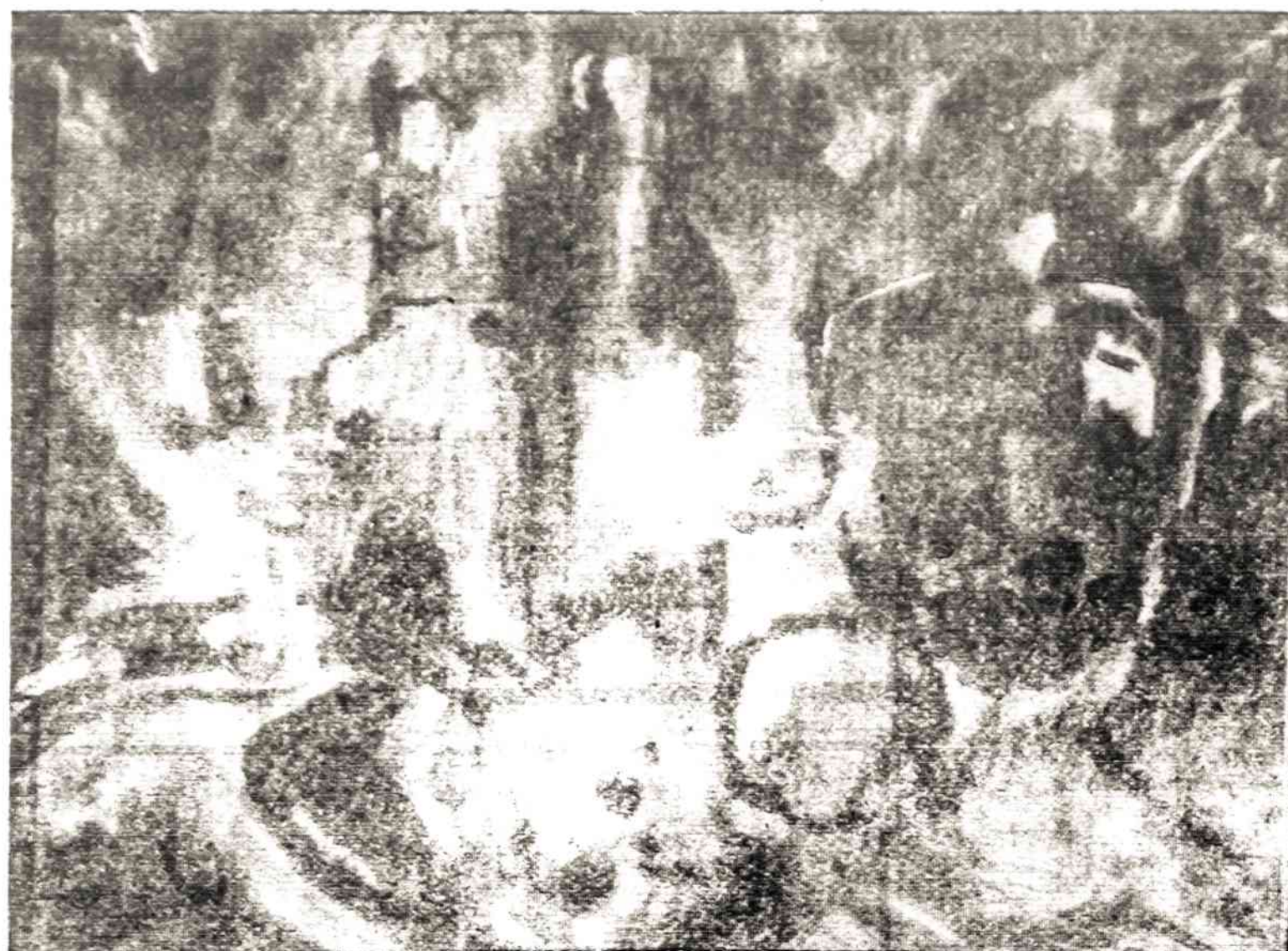
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIEŲSE

BRONIUS MURINAS
NATUMORTAS (Akvarėlis)
Iš ruošimos parodos rugsėjo mėn. 23—24 d. Meno "Židinio" galerijoje Brooklyn, N. Y., 361 Highland Blvd. Dailininkas išstato 40 naujų akvarėlių bei akrilikos darbus.

ATSIŠAUKIMAS

Jaunimo Peticijos reikalas

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso didieji įvykiai jau praeityje. Iš keturių kontinentų, iš keturiolikos valstybių suvažiavę, pasisėmę daug žinių ir užsilaikę naujiems uždaviniams. Dabar, sugrįžę į gyvenamąsias vietas ir trumpai pailsėję, turime ryžtis užbaigti ankstyvesnius užmojus ir ruošti naujums.

Vienas iš pagrindinių Jaunimo Kongreso darbų dar yra neužbaigtas. Tai Jaunimo Kongreso Komiteto paskelbta *Jaunimo Peticija*, kuriai dabar turime skirti savo dėmesį ir pastangas. Turime angažuotis ir kitus jungti į Jaunimo Peticijos parašų rinkimo darbą.

Šių lietuvių, o ypač jaunučių, jungtis į šį darbą.

Parašus turime rinkti visur, ypač kitataučių tarpe: darbovietėse, mokyklose ir universitetuose, prie bažnyčių ir paroduotųjų, parengimuose, gatvėse ir kitur.

Jaunimo Peticijos Komisija, atlikdama parašų rinkimo koordinacinį darbą, palaiko ryšius su visais Jaunimo Metų komitetais ir Jaunimo Kongreso ryšininkais. Raginame kreiptis į vietinius JK-so talkininkus, kur bus teikiama informacija ir dalinami bei su renkami peticijos lapai. Arba kreiptis į Jaunimo Peticijos komisiją, adresu: 2100 S. 49 Court, Cicero, Ill. 60650.

Visi raginami jungtis į parašų rinkimo darbą. Ryžkimės surinkti 500,000 parašų. Savo parašų ir parašų rinkimo protestuokime prieš Lietuvos pavergimą ir lietuvių tautos naikintoją!

Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!

Antanas Kizlauskas
Jaunimo Peticijos komisijos pirmininkas

Palubinskienės grafikos paroda

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 16 dieną Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre buvo atidaryta clevelandiškos dailininkės Nijolės Vedegytės — Palubinskienės grafikos darbų paroda. Įstatyta 35 darbai — 12 ofortų, 7 medžio raiziniai. Kiti — medžio ir kartono bei lino ir tušo piešiniai.

Dailininkė yra subrendusi menininkė. Anksčiau parodose pasirodė su tapybos darbais, šį kartą Chicago atvežė gan gerų grafikos darbų. Sakytum, ofortai bene geriausi bus jos darbai, pvz., pagal katalo-gą Nr. 1, 2, 6, 7; lino raiziniai Nr. 23.

Dail. Palubinskienė baigė tapybą ir grafiką Clevelando Meno Institute. Su savo darbais plačiai dalyvavo meno parodose ir yra laimėjusi keletą premijų už savo darbus.

Šią jos parodą rengia ir globoja Korporacija "Giedra". Paroda pasibaigs sekmadienį, rugsėjo 24 d.

Koresp.

Chicago Tribune teigiamai įvertina Jono Dovydeno parodą

Jane Allen, Chicago Tribune fotografijos kritikė, rugsėjo mėn. 17 d. Arts, Fun, Books priede kitaip įvertina Jono Dovydeno fotografijų parodą:

"Pagaliau sezonas pradėtas Jono Dovydeno puikia 44-rių fotografijų paroda Douglas Kenyon, Inc. galerijoje, 230 E. Ohio St. (iki spalio 3 d.). Paroda, pavadinta Belfastas 1971 metais, susideda iš fotografijų, padary-

tų aprašymui apie airių sukilmą Earth žurnale.

Dovydenas turi nepasakomą sugebėjimą, kas priklauso tik geriausiems fotografams, visuomenei pagauti momentą filme, kuris yra ypatingai konkretus ir kartu atrodo įtaigantis visuotinis reikšmės sugestijomis.

Augelis Belfasto nuotraukų turi šią savybę. Moterys gedule, laidotuvių procesija per laukus menų namelių fone, geles nešančio raito berniuko drovi ekspresija — yra pilni padėties išraiškos.

Arnoldas Giedraitis su savo teatro trupe rengiasi populiarus Marigolds vaidinimo pastatymui Albright teatre, Warrenville, Illinois, spalio mėn. pradžioje.

Saulius Šimoliūnas

POTVYNIAI CHICAGOJE

Dėl nepaprastai smarkių liūčių praeitą sekmadienio naktį ir pirmadienio rytą aptvino Chicago vakariniai ir šiaurvakariniai priemiesčiai. Lietaus per tą laiką palijo daugiau kaip 3 pėdos. Des Plaines ir Fox upės tiek pakilo, kad žmonės vietomis pradėjo smėlio maišais daryti bėdos tvenkinius, prisibijodami, kad upės išsilis. Tai trijų savaičių bėgyje antras toks potvynis. Aptvina yra Evanstonas, Wilmette, Park Ridge, Des Plaines, Elk Grove, O'Hare aerodromo apylinkės ir kt.

Nepaprastai smarkios liūtys, prasidėjusios nuo liepos vidurio, pridarė daug nuostolių namų savininkams ir užmiesčio daržininkams. Apskaičiuota, kad nuo liepos 1 dienos Chicago vakari-niuose priemiesčiuose palijo iki 25 colių, o šiaurvakari-niuose priemiesčiuose dar daugiau. Dėl audros kaltės žuvo 5 žmonės.

TRUMPAI

— Marija ir Petras Kenutis, ilgamečiai Naujiųjų skaitytojai iš Cicero apylinkės, vasarą praleido savo vilijoje, Fontana, Wis., netoli Geneva ežero, kur juos aplankė atostogų proga daugelis pažįstamų. Toje gražioje apylinkėje nuolatos gyvena Petras Šriubas, ūsienis ir dar daugiau lietuvių.

— W. Česna, Naujiųjų skaitytojas iš Brighton Parko apylinkės, išsikėlė gyventi į Hickory Hills, Ill., kur pirko namus, netoli savo darbovietės General Foods Corp.

— Romas Sakadolskis, Jaunimo Kongreso pirmininkas ir Jaunimo Sąjungos įgaliotinis Amerikoje, taip pat Juozas Šla-jus, JK Informacijos vadovas, kviečia į Spaudos konferenciją rugsėjo 24 d. 2 val. popiet Mar-gučio patalpose. Konferencijai padarys pranešimus įvairių komisi-jų pirmininkai. Spaudos bendradarbiai ir visuomenininkai kviečiami dalyvauti. Po pranešimų bus tiesiami pasikal-bėjimai ir diskusijos prie kavutės.

— Jerry Skizas, St. Laurence aukšt. mokyklos abiturientas, pasižymėjęs sporte ir moksle, studijuoja Tulsa universitete.

— Vilijus Bitautas ir Janet B. Jomantas iš Gage Parko apylinkės baigė Illinois universitetą Circle campus. Iš Brighton Parko apylinkės baigė Rita Tarvidaitė ir Tomas Ewalt. Taip pat baigė studentai iš Marquette Parko apylinkės: Rimas Galėnas, James Klora, Sandra Kuprenaitė, Bart Mažeika, Janet Bakūnaitė, Irena Skirutė, Paulius Baltys, Zilvė Bilaišytė ir Vilija Dailidkaitė.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVUI ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

POSITIONS OPEN IN HEALTH CARE FACILITY EARN WHILE YOU LEARN Immediate openings for full & part time personnel.

NURSES, R.N.'s & L.P.N.'s COOKS & KITCHEN HELPERS NURSING AIDES & ORDERLIES HOUSEKEEPING PERSONNEL.

No exp. nec. will train. We pay while you learn. Outstanding fringe benefits. Life ins. Major med. Health care. Pd. vac. Sick leave.

Call 971-2645 or apply in person FOUR SEASONS NURSING CENTER 3801 S. CASS AVE. WESTMONT, ILL.

MEDICAL OPPORTUNITY L. P. N.'s (Evenings) 3-11 and 11-7. Nursing Home. Experienced preferred. Convenient to transportation. Full time. — Part time. L. P. N.'s — all shifts. CR 7-6868

FEMALE ASSEMBLERS MALE PACKERS RADIO REPAIR EXPERIENCED PREFERRED BUT WILL TRAIN ELECTRON, INC. 3412 RIVER ROAD Franklin Park, Ill.

NURSE L. P. N. DAYS Know Medical Records Shelter - care. Northside. 929-2931

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

TAPKITE SAVISTOVIU BUKITE NEPRIKLAUSOMU BOSU Pirkite tą taverną ir daugiabutį namą prie Midway aerodromo. Tvirtas mūrinis pastatas, \$27,000 grynų pajamų per metus ir dar butas jums nemokamai, kurį taip pat galima išnuomoti. Tą puikią nuosavybę galima įsigyti įprasta tvarka arba keičiant į turimą namą arba kitą nekilnojamą nuosavybę. Nelaukite. Skambinkite šiandien. ARCHER SUBURBAN 7834 W. 95th STREET HICKORY HILLS 585-1330 arba 588-1400

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimėjus iš išimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL Nuomos

TESKO NUOMOTI 4 ARBA 5 KAMBARIUS — 2 suaugę — be baldų. Bridgeporte, Skambinti BT 7-0270.

— Frances Pukienė išrinkta Tonti mokyklos Tėvų ir mokytojų sąjungos valdybos bibliotekos ir bendrojo lavinimo reikalams.

— Mary Charaska, Marquette Parko lietuvių namų savininkų organizacijos valdybos narė švietimo reikalams, dalyvavo Illinois Tėvų ir mokytojų Sąjungos konferencijoje. Ji išrinkta valdybos įstatymų reikalams 25-me distrikte.

— Kevin Statkus žaidžia pagrindinėje quarterback pozicijoje Br. Rice aukšt. mokyklos futbolo komandoje Crusaders.

— Varnas Montessori Židinėlėje — 3038 W. 59 St. — veikia atskira, tik lietuvių kalba vedama klasė. Suinteresuoti tėvai auklėjimų savo mažųjų lietuvių-koje dvasioje kviečiami pasinaudoti šia puikia proga. Klasė veda montessorininkė Dr. Julija Smilgienė. Informacijos skambinti 776-6667 arba 778-6514. (Pr.)

— Varnas Montessori Židinėlėje — 3038 W. 59 St. — veikia atskira, tik lietuvių kalba vedama klasė. Suinteresuoti tėvai auklėjimų savo mažųjų lietuvių-koje dvasioje kviečiami pasinaudoti šia puikia proga. Klasė veda montessorininkė Dr. Julija Smilgienė. Informacijos skambinti 776-6667 arba 778-6514. (Pr.)

— Varnas Montessori Židinėlėje — 3038 W. 59 St. — veikia atskira, tik lietuvių kalba vedama klasė. Suinteresuoti tėvai auklėjimų savo mažųjų lietuvių-koje dvasioje kviečiami pasinaudoti šia puikia proga. Klasė veda montessorininkė Dr. Julija Smilgienė. Informacijos skambinti 776-6667 arba 778-6514. (Pr.)

TERRA Brangenybės, laikrodžiai, dovanos, viloms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai. Pritvirtinti darbininkai. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOIOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

38-TA IR ROCKWELL, 5 kambarių medinis su pilnu rūsiu, \$10,000.

31-MA IR HARDING, 2 lotai ir 4 kambarių medinis namukas, \$10,900.

56-TA IR MOZART, 4 mieg. mūrinis su rūsiu. Tik \$22,000.

44-TA IR TALMAN, 2 butų po 5 kamb. medinis, \$18,900.

43-ČIA IR CAMPBELL, 2 butų po 5 kamb. mūrinis, \$23,500.

48-TA IR KARLOW, 5 ir 6 kambarių mūrinis, \$28,000.

44-TA IR FRANCISCO, 2 butų po 5 kamb. mūrinis, \$30,000.

LEMONTE, lotas ir 3 mieg. naujai statomas namas.

44-TA IR HALSTED, restoranas su 6 kambarių butu, \$390 pajamų mėn.

BIZNIO LOTAS, B-1 zona, 50'x150', prie 95-tos ir Roberts Rd.

Butų nuomavimas, Ivarūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5551

SUMMIT

CUSTOM BUILT 3 bdrm. ranch. 1 1/2 baths. Gorgeous fin. bsmt. 2 1/2 car garage — much more. Serious buyers only.

1st OFFER — 4 bdrm., maintenance, free home — 3 fin. rms. in basement. Move — in. Cond. Extra adj. 30 ft. lot.

CENTANNE REALTORS

237-4600

MARQUETTE PARKE savininkas parduoda 2 butų po 4 kambarių mūrinį. Aluminijaus langai, spintelės, uždari porčiai, sausas sklepas, 2 mašinų garažas, gera transportacija. \$195 nuomos. Tel. GR 6-5824.

NEAR 62 & WASHTENAW

See this 6 room teston brick Georgian with 2 car brick garage. Finished room in basement, 1 1/2 baths, large lot, many extras. Only \$33,000.

MILAN & MILAN

PR 9-4063

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4424 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 264-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-7775

(Currency Exchange Įstaiga) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. MEDZINSKAS, 4045 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

DEL AUKSTOS KOKYBES KAINOS IR SAŽINGUMU NAMŲ REMONTO DARBUOSE

Stogų dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžių, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas, Mūrininko, staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. TEL. 238-8656